UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 12 06 14 08 022 5

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

BM
655
.6
D4

Deinard, Ephraim
Arukhat bat-'ami

אֳרֻכַת בַּת-עַמִּי

ההכנות

לקאנגרעס הרבנים

בדבר יסוד

הסנהדרין בציון

ובסופו מאמר „אל העם בציון"

ואשיבה שפטיך כבראשנה ויועציך
כבתחלה. (ישעיה א'.)

מאת

אפרים דיינארד

לכל הרבנים, הסופרים והחכמים ולכל תופשי
תורה בישראל בכל ארצות תבל, אשלח
את ספרי זה חפשי חנם לכל
דורשיו.

כתבתי:

E. DEINARD
85 Arlington Ave. Arlington, N. J.
U. S. A.

מוינעסטער פרינטינג קאָ.,
1318 רחוב קארר, סט. לואיס, מאָ.

LIBRARY
MAY
30
1977
UNIVERSITY OF TORONTO

BM
655
.6
D4

דברים אחדים

אל הרבנים, הסופרים והחכמים בישראל.

אחים לציון! אחים לתורה ולתעודה! הנני מתכבד לשלוח לכם את ספרי זה למבחן. אכן לא עלה ולא יעלה על דעתי לאמר כי דרכי היא הדרך הנכונה. אני השמעתי רק את דעתי, דעת יחיד, ואם רבים יחידים יכבדוני בתשובותיהם, טובה או רעה, הנני לאסוף את כלן במחברת מיוחדה למען תהיה לעיני כל הנאספים אל הקאנגרעס, לחות דעתם. יען הקאנגרעס של הרבנים והחכמים בפעם הזאת לא יוכל להיות מין מאנאפאל רק לרבנים מעטים, כתבניתו בקראקא. עתה החובה לעשותו קאנגרעס כללי לכל ישראל, ובהסכמתו, וטרם יגשו אל המלאכה לבחירת הסנהדרין, עליהם ללבן ולצרף את כל הדעות השונות, ולכרות אזן לקרוב ולרחוק, וכשאני לעצמי הנני מאמין כי תכבד העבודה על הקאנגרעס הראשון הזה, לכונן את הסנהדרין במלואו, ולהושיבו על כנו כרגע. טרם יתלבנו הדברים בין כל קהלות ישראל בתבל, אשר עליהן להשתתף בו ולכלכלו כל הימים, ולהן המשפט גם לדעת כל פרטי עבודת הקאנגרעס, ועל איזה עמודים ישען, יסוד הסנהדרין ורוחו. הנה כי כן, הנני מבקש מכל הנאמנים בברית ישראל, כי יקראו את הספר הקטן הזה בשים לב ולחות דעתם עליו, למען אוכל לאסוף את כל הדעות השונות במחברת שניה. ולהציעה לפני חכמי ישראל באספתם.

מָקדש

בכל אֹתות הכבוד אל השר הנעלה

היהודי הגדול הרוזן הערבערט שמואל

נציב בריטניה הגדולה בארץ ישראל

צבי ישראל!

אם ממשלה אדירה כבריטניה הגדולה מצאה בך את האיש המֻכשר לנהל את כל בני הדתות השונות והלאמים השונים בארץ הקדושה. לא יפלא אפוא, אם כל בית ישראל בכל התבל כלה יודו לד׳ חסדו כי נתנך עליון על ארצו, בתקותם, כי תהיה לנו כנחמיה בן חכליה בימיו לבנות הריסות ציון ולישר הדורים כמהו, ובזה תשלים חפץ ממשלתך ועם זה גם תקות בני עמנו האמלל ליסד בציון בית לכל הנאמנים בברית ישראל, ולהפיל את החרב מידי ניני סנבלט לבל ירדו בנו.

תקותינו תעודדינו, כי בכל לב ונפש תתמוך
את הרעיון הקדוש להשיב לנו את הסנהדרין
כבימי עולם לכבוד כל הגוי כלו ולתפארת תורתו
הקדושה ומשפטיה הישרים אשר אין בכל
משפטי העמים משלם, לשמחת לב כל זרע יעקב
אוהבי ציון באמת ובתמים, ובתוכם גם

המחבר

protect institutions, such as the Synhedrin, which can best insure the preservation of traditional Judaism.

This book is most respectfully dedicated

By the

AUTHOR.

To the Honorable

HERBERT SAMUEL

High Commissioner of Great Britain in Palestine

In the firm hope that he who has so deservedly been placed by his government in a position of sacred trust and responsibility, and in whose arrival in the Holy Land every true lover of *Zion* heartily rejoiced, will succeed in preserving the Jewish traditions which make imperative the fullest measure of justice and fairness to all people and that he will at the same time promote and

הקאנגרעס לרבנים.

הרעיון לקרוא קאנגרעס רבני לא חדש הוא, וכבר היה כזה בקראקא. אבל הקאנגרעס עתה מטרה אחרת לו. והיא להכין את בני עמנו לקראת יסוד סנהדרין בציון, או כאשר החליטו הרבנים עצמם לא לקרוא אותו בשם „סנהדרין" רק בשם „בית דין הגדול", וחמש מאות רבנים בתבל כבר כתבו וחתמו ויחליטו להחל ולכלות את המלאכה. ואין כל ספק כי עוד רבנים רבים יספחו אל האגודה הגדולה והנכבדה הזאת. וקאנגרעס כזה ימשוך עליו לא לבד עיני כל ישראל, אבל גם עיני כל העולם הנאור, ועל כן עליו להזהר מאד לבל תקרינה עוד הפעם טעיות כאשר קרו באספת קראקא. ראשית חטאת אז היתה, כי נעשה הדבר בסוד, ויתנו מקום ללצים להתלוצץ, ולרשעים כי ירימו קול צעקה „רבנים עליך ישראל!" וגם פחד ממשלת רוסיא לא היה פחד לוא התיעצו הרבנים עם חכמי הדור ההוא, ומה גם הרבנים במערב איירופא וארצות אחרות אשר להם לא היתה כל סבה לפחד. וישתפקו בפתגם המלך החכם „כבוד אלהים הסתר דבר" הנאמר על סודות מעשי בראשית או סוד המרכבה, ואספת הרבנים הן לא נוסדה ללמדנו סודות הבריאה, ויתגרמו את הפסוק לא כצורתו ולא ככונתו. וזאת שנית, כי לא הועידו כל חכם וסופר נודע לשם, ויהי להם הקנאי הצבוע מפאלטאווא לסופר ומזכיר, איש אשר כל יודעיו שנאוהו תכלית שנאה, ובצדק. ואני ידעתיו פנים אל פנים, וראיתי את מעשיו הטובים בפראנק־פורט דמיין בחורף שנת תר"ס. ועוד שלישיה, החטא אשר חטאו — אף כי בלי דעת, בהשבעם באלהים כי נקיים אנחנו מעון „עלילת הדם" ויחשבו בתמם, כי בשבועה זאת יסתמו פיות כל צוררנו. שבועה אשר איש לא דרש מהם, וצוררנו יודעים את האמת כמנו, ובחפצם להתעלל בנו לא תועילנה אלף שבועות כאלה. והנסיון הלא הורה כבר, כי עד עתה לא חדלו רשע, ויום יום יאשימונו גם עתה בעלילה נתעבה זאת, ועוד אלפי עלילות ושקרים. וכל התנצלות חכמי

ישראל וסופריו לא הועילו ולא יועילו לעולם, כל עוד אשר שם ישראל נקרא עלינו. מעולם ועד עולם היינו כקוצים בעיניהם, ותמיד היו ויהיו המה לצנינים בצדנו. טעיות אחרות נעשו אז עקב רדיפת הכבוד, קנאת איש מרעהו, ובמחילה מכבוד הרבנים הישרים, כי הועידו אל האספה גם אנשים אשר הצטיינו „בקטנות המוחין". ועל כן השאירה האספה ההיא ריח לא נעים אחריה, אשר על כן עליהם עתה למגות כל הסרון אשר הסרו אז. ועל דעתי, לא טוב עשו כי הסתירו את הדבר גם עתה בלי כל סבה נכונה, ואל יתעו להאמין כי ההכנה צריכה להעשות רק מצד הרבנים, נחוץ להכין את כל העם, אשר בעדו ולטובתו ידאגו לא לבד הרבנים, אבל גם כל הטובים בישראל, ולהם, לגדולי העם ומנהליו בכל עיר, הצדקה לדעת הכל ולהשתתף בכל, והמה יבחרו רבנים או חכמים לשלחם בתור צירים אל הקאנגרעס, לבל ימצאו תנואות אחרי כן, כי הרבנים בחרו את עצמם ולא שאלו פי איש, והימים, ימי הסודות והדיפלאמאטיא האלמית כבר עברו ולא ישובו עוד, וכל התנצלות לא תצלח, ופעולת קאנגרעס בלי בחירת-עם ישא רוח, ואני יודע איזה אנשים המכנים את עצמם בשם „רבנים" אשר אם יעמדו לבחירות, לא ישיגו אף חמשה איש אשר יבחרו בם. ואם ילכו אל הקאנגרעס על דעת עצמם, יביאו נזק רב אל הענין הגדול והנכבד אשר ידי חרוצים עמלו בו ימים רבים, וצר לי מאד לעמלם כי יעלה בתהו, ועל מנהלי התנועה הזאת לדעת, כי ראשית חטאת אספה נכבדה כזאת, תהיה „קטנות המוחין", ועל הצופים העומדים על החומה להביט סביבם, לפנים ולאחור, כשר צבא העומד בראש מחנהו ומתבונן לכל בדק, מכון את השעה והרגע לבל יבוא האויב

פתאם לפרוץ פרץ בצבאותיו, ואשמו בראשו אם יפלו צבאותיו הללים יען לא ידע להזהר. ועל הרבנים הנכבדים לדעת עתה, כי כל העולם הנאור מביט עלינו ברגע זה בעינים פקוחות. עתה, בעת אשר כל הטובים והישרים בין כל זרע יעקב בתבל מתעתדים לבנות חרבות ציון, ומאות אלפי אחינו כבר הצטידו, מקלם בידם וצרור צרותיהם על שכמם, נכונים ללכת ארצה כנען, והישרים בין העמים כותבים ספרים ומאמרים המנבאים לעתידות ישראל על אדמת קדשו,

כי העם החרוץ הזה יראה נפלאות בכשרונותיו הגדולים, בהנהגת המדינה כבכל חכמה ומדע בכלל, ועד יותר עלינו להזהר מחמת צוררנו אשר יביטו עתה בשבע עינים למצוא בנו חטא, וכל שגגה תחשב לנו לזדון, ומכל מקרה קטן אשר לא כדת בארץ הקדושה יעשו הר גבוה ותלול, ומנוחה לא נמצא בציון כמו בגולה, אשר על כן ידעו נא כל צירי הקאנגרעס כי עליהם לעבור על גשר של ניר דק, וישימו עיניהם על דרכיהם, לבל תהיה אחרית הקאנגרעס הזה כאחרית אחיו הבכור בקראקא.

ההכנות

בספרי „ציון בעד מי" כבר דברתי אודות אספת רבנים וחכמים ידועים מארצות הגולה לירושלם למען יכינו שם כל הנחוץ ליסוד הסנהדרין. בדעתי אני, וכל עולם היהודי יודע, כי לא ביד רבני ירושלם לבד להחל את העבודה, מטעמים פשוטים ומובנים. מחוסר חומר ליצירת מסד נכבד כזה. והנה עתה הודיעני הרב החכם החרוץ ר' אהרן מענדיל כהן, הרב לעדת האשכנזים בקאירא (מצרים) המשתדל בענין זה בכל לבו ונפשו, כי כבר חרצו לקרוא אספת רבנים באחת מערי איירופא. ואלה דברי מכתבו אלי מן כ"ד חשון תר"פ. (בהשמטת איזה ענינים) לאמר:

„שולח אני לכת"ר ע"י דואר היום חוברות סמיכת חכמים בנוגע לענין זה, ובנוגע למלת סנהדרין לא מצאתי לי חבר רק את הרב משקוד פלך קאוונא שהוא הדפים מאמר להחזקת היהדות בענין סנהדרין וגם הרה"ג הר' חיים הירשנזאהן בימי בחרותו הדפים מאמר בענין זה. ועתה מצאתי גם את כת"ר קולע אל המטרה. ואגיד לכה"ר כי מה שטרחתי אני בענין זה לא טרח איש בעולם, ואחרי כל היגיעות מצאתי כי כל הרבנים לא הסכימו למלת סנהדרין, ובאמת הצדק אתם (?) יען כי טרם נתבשלה אומה הישראלית להוציא מקרבה אותם הראוים להקרא בשם

סנהדרין, אע״כ שניתי את טעמי והחלפתי את סדרי בשנת תרע״ב לקרוא בשם בי״ד הגדול ולא בשם סנהדרין שהם יהיו רק בבחינת סנהדרין, דהיינו בי״ד גדול של שבעים ואחד, ובי״ד סמוך להם של שלשה ועשרים שיהיו כעין סנהדרין קטנה ולא יהי׳ להחולק עליהם הדין של זקן ממרא. וכדי שיתקיים הבי״ד הגדול מוכרח שיהי בהסכם כל העולם, אע״כ יסדתי אגודת הרבנים הכללית שבמשך עשרה חדשים קודם המלחמה נאספו אלי כחמש מאות חתימות רבנים לאגודה אחת ובקשר אחד של קיימא לעשות בי״ד הגדול, ולולא המלחמה כבר היו כל רבני תבל כתובים וחתומים על זה, והנה עם כל אלה החתימות שיש בידי עדיין לא יצאתי ידי חובתי, כי לא המדרש העיקר אלא המעשה וצריכים לעשות אספה ראשונה ושניה עד שנגיע אל המטרה הזאת, ועד עתה אנכי דמיתי כי יספיק לי לעשות אספה ראשונה בירושלם ומשם יתחיל הבנין הזה, וכבר היה בידי גם חתימות רוב רבני אה״ק, אשר על כן עליתי שמה בקיץ הזה כדי לעשות שם אספה ראשונה של רבני ארצות הקודש, לירות אבן פנה במקום הקודש, אבל לדאבון לבי נתברר לי שאי אפשר שיצא מהאספה הזאת דבר מתוקן... ועתה כשחזרתי מאה״ק, חזרתי גם מדעתי לעשות אספה מוקדמת בירושלם, והסכמתי עם כל חברי הרבנים ושאינם רבנים ,לעשות אספה באחת מערי איירופא, לשכלל אגודת הרבנים שהאגודה הזאת תבחר אותם הרבנים הראוים להושיבם בירושלם בתור בי״ד הגדול. וכמובן שהסכמת הרבנים תהי נקראת הסכמת כל ישראל (?) בענין זה, וכאשר אגודת הרבנים תקבע את הבי״ד הגדול בירושלם, אז כל ישראל ישמעו וייראו באין פוצה פה ומצפצף ואז רק אז יש תקוה לתיקון כל החסרונות שהם בעדת ישראל... ולזאת יסדנו הסתדרות בשם כנסת ישראל אשר חבריה הם מהמון העם הנאמנים לדת ישראל, במטרה לברוא אוצר הדת אשר ממנו ישאבו את האמצעים הנחוצים להוצאת הרעיון אל הפועל.

ההסתדרות הזאת כבר קנתה לה שם לפני המלחמה, נתיסדו אגודות בהרבה עירות ונמנה ועד ראשי זמני מנכבדי עירנו בקיירא, ולולא המלחמה האיומה שהפסיקה עבודתנו,

אז כבר היינו קרובים אל המטרה, ועתה באשר המלחמה שקטה ב"ה אזרנו שוב כחותינו וכל עבודתנו הנוכחית היא ליסד אגודת „כנסת ישראל" בכל עיר ועיר ולברוא אוצר הדת, וכאשר נהיה די מזוינים בכחות חומריים אז רק אז נוכל להגשים בחיים את הרעיון הקדוש והגדול ויהיה בר קימא.

הועד של כנסת ישראל עובד כעת עבודתו, ומדפיס ספר החקים וגם שטרי שקלים שבימים האלו יצאו מבית הדפוס ונשלחם לכבודו. והנני מוכן להציע דברי מכתבו באספת הועד ובזרועות אהבה וחבה נחבקהו ונחברהו אלינו וכאחד מאתנו יחשב לנו לעבוד אתנו יחד שיעשה ויפעול עד שידו מגעת ואין מזריזין אלא לזרוז כי עד מהרה צריכים אנחנו להזדרז ולעמוד על נפשותנו ונפשות הדור הבא לקראתנו שלא ישרפו נשמותיהם בתוך גופותיהם ולא עת לחשות רק כל הירא את דבר ה' יתחזק ויאמר לרעהו קומה ונתחזקה בעד עמנו ותורת אלקינו וטהרת ארצנו הקדושה...... ידידו,

אהרן מענדיל בהר"ן הכהן.

אין את נפשי להתוכח עם הרב הנכבד וחבריו הרבנים אשר החליטו כי לא יקראו בשם „סנהדרין", יען „האומה לא נתבשלה עוד ולא הולידה עוד אנשים הראוים להקרא בשם זה". אמנם ענות היא הראויה למורי הדת בישראל, אבל העם עצמו הן יוכל לקרוא לגדוליו בשם זה. ומלבד זה הן לא ראינו עוד כי גם אחד הרבנים אף הקטן שבקטנים יצא במחאה נגד איש אשר יכנהו בשם „גאון" ותוארי כבוד גדולים ונוראים. אבל הטעות היא בעצם השם. השם „סנהדרין" איננו קדוש מצד עצמו, יען הונח בראשונה בשפת יון על הבית אשר בו היתה אספת זקני העם, ואחרי כן כנו גם את הנאספים עצמם בשם סנהדרין בתרגום ארמי, יען לא מצאו מלה עברית לכנות בה את הזקנים או השופטים, ובענין זה אין כל הבדל באיזה שם יכנו את זקני העם ושופטיו. כל עם בתבל יש לו פאר־לאמענט או סענאט, וכל עם קורא אותו בשם אחר, ואין כל הבדל אם האמריקאני יקראהו בשם „קאנגרעס", והבריטי בשם „בית המון העם" (הויז אף קאממענס) או האשכנזי

בשם רייכסטאג, והפולאני בשם „סיים" או הרוסי בשם „דומא". כל עוד אשר מצבם אחד הוא, והוא „בית נבחרי העם" אפס מהנוגע לפחד הרבנים, פן ימצא חולק עליהם ודינו יהיה כדין זקן ממרה, על זאת אתפלא מאד, כי לא חדרו הרבנים הנכבדים לעומק הדין, כי לא יתכן יהיה לקרוא לאיש בשם או כנוי זה בזמן הזה, כי מי כמהם יודע, כי לא החולק על שם סנהדרין, נקרא זקן ממרה, רק החולק על „פסק דין" של הסנהדרין, ורק בלשכת הגזית עצמה ולא חוצה לה, ובתנאים אחרים, הידועים לכל תופשי התורה.

ההחלטה לקרוא אספת הרבנים הראשונה באחת מערי איירופא היא טובה ונכונה בלי ספק. אבל בנוגע לבחירות, מי יהיו הבוחרים והנבחרים, על זאת נחוץ להתבונן פעם שתים ושלש ויותר, כי בזה תלוי כל הצלחת וקיום כל הענין, וטעות גדולה היא לחשוב, כי אספת הרבנים הראשונה, השניה או גם העשיריה תחשב להסכמת כל ישראל. כל עוד אשר לא יבואו הרבנים אל האספה במלאכות והסכמות קהלותיהם, וכל רב אשר יבוא על הוצאותיו, או גם על הוצאות אגודת „כנסת ישראל" אשר בכל אופן היא רק „אגודה" ולא כל ישראל, אז יהיה רק בא כחה, ולא יותר. ולמשל, אם האגודה בנויארק תשלח רב אחד או שנים, האם יהיו בזה באי כח יותר ממיליאן ושבע מאות אלף יהודים, אשר בהם רבנים לעשרות? ומה יעשו אם באיזה עיר גדולה לא תוסד כל אגודה? למשל שיקאגא אשר בה יותר מרבע מיליאן יהודים, ורבנים נכבדים רבים בה, ולוא גם יבוא אחד או שנים על הוצאותיו האם יהיה בא כח יהודי שיקאגא? ומי יערב לנו כי הרבנים האחרים לא ימחאו נגד הרב אשר הלך מדעת עצמו. ומי יערב לנו כי ילכו רק אלה הראוים באמת לשבת בסוד הסנהדרין? הנה כי כן, אם יאבו לקים „אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים", יואילו נא לשים לב להצעתי, כי האספה הראשונה תכין רק את ההכנות הדרושות, ותבחר לה ועד, ומזכיר ראשי, ותחת פקודתו יהיו איזה סופרים לעברית, אשכנזית, צרפתית ואנגלית, והועד ישאר על מקומו, להכין הכל

בעד האספה הכללית אשר תבחר את הסנהדרין. הועד הזה ישלח מכתבים לרבבות לכל קהלות ישראל בתבל. לרבנים, מנהלי הקהלות, ראשי הישיבות, לכל ראשי בתי חסד ולמנהלי בתי הספר, למען יתאספו בכל הערים. וכל אספה תבחר לה ציר אל האספה הכללית, באיירופא, אשר יכנוה בשם „קאנגרעס רבני", וכאשר יבואו כל הנבחרים או הצירים מכל ארצות תבל, אז יבחרו להם ועד חדש, לפי טעמם. והועד הזה יודיע לממשלת בריטניה, כי רק באופן זה יתכן להביא סדרים בהנהגת היהודים בארץ הקדושה. הנהגה מוסכמת מכל ישראל בתבל, אשר להם, לכל ישראל, הבטיחה הממשלה לתת את הארץ, להם ולא לאיזה אגודה, תהיה טובה או רעה, ומה גם כי אגודות רבות לנו ממינים שונים, אבל אין אחת מהנה אשר תוכל להראות הסכמת כל ישראל או גם החצי, ואף לא העשיריה מכל בית יעקב. על הועד להעיר אזן הממשלה, כי עם ישראל בכל חלקי התבל לא חדל להתפלל שלש פעמים ביום, כי תשוב ציון לישראל, למען נוכל לעבוד לאלהינו כהפין התורה. וזאת היתה מגמת משה מחוקקנו להביאנו אל הארץ אשר הבטיח אלהים לאבות אומתנו.

אין איש בנו, ואין איש בכל בית ישראל מאמין, כי יתכן ליסד ממשלת יהודים על יסוד השלחן ערוך, הנוסד רק על האמונה בעד היראים. נחוץ לברר להממשלה, וגם לכל קהלות ישראל, כי מעולם לא היתה ממשלה בישראל כמתכונת ממשלת כהני הדת בין הנוצרים. רבני ישראל לא בקשו ממשלה, ולא התערבו בדברים ועניני גשמיים וכלכלים שלא למדו, ולא למטרה אחרת נמנו, רק להורות לעם דרכי ה' הישרים על פי התורה, השומע ישמע והחדל יחדל, ועל כן לא עלה על דעת איש בישראל להפריד בין הדת והממשלה כסדרי ארצות הנאורות בימינו, אשר באמת טוב עשו, יען כהני דתות אחרות תמיד בקשו להם ממשלה בתוך ממשלה, או כי כל הממשלה תהיה בידיהם לדכא את העם תחת רגליהם, והאות היותר נאמן, היא אמעריקא החפשית אשר אין כל דת שלטת בארץ, ובכל זאת לא ותרו כהני דת הנוצרים על תאותם למשול, והמה הראשונים להתערב בכל עניני

המדינה, תחת אשר מעולם לא קרה כי יתערב רב יהודי בעניני מדינה, ולא לבד הרבנים החרדים, אבל גם רבני הרעפארמים יחשבו זאת להם לחרפה להכנים ראשם בענינים לא להם. והדבר הוא ברור, כי לוא ינסה רב אחד, חרד או רעפארמי להתערב „בפאליטיק", עליו יהיה לעזוב כרגע משמרת הרבנות, כי הקהלה עצמה תשלחהו מעל פניה.

הסנהדרין נחוצה לנו כאויר לנשמת האדם. לא לבד מצד הדת, אבל גם ואולי עוד יותר מצד האנושית, להביא שלום בין חלקי עמנו אשר יתלקטו ציונה מכל קצוי תבל, מכל ארצות פזוריהם, ואשר כל אחד מהם יביא עמו תכונת ומנהגי ארצו, שפתם ודרכי חייהם, ורק תורת ישראל ושפתו בכחה להביא שלום ואחדות, זאת התורה אשר שמרוה כאישון בת עין בכל מקום אשר מצאו או לא מצאו מנוחה, ורק התורה היא אשר שמרה גם על לאמית ישראל, ובלי תורה אין לאמית, ובא האות, כי כל הראדיקאלים המכחישים בדתם, יכחישו גם את לאמיותם, ואם אחרי כל אלה יתכן לראדיקאל נוצרי להיות גם לאמי, יען נולד וחונך בארץ מולדת אשר ידע כי לו היא, הנה לא יתכן הדבר בשום אופן בנוגע לראדיקאל יהודי, אזרח כל התבל, וטראצ-קי עצמו השמיע למלאכי היהודים אשר באו אליו לבקשו כי יצוה להשקיט את „הפאגראמים", כי הוא איננו יודע „יהודים". ואם לא להיות „יהודים יושבים על אדמתם" הן אין חפץ לנו גם בציון. ציון היא ערש ישראל, בה נולד וחונך, בה וממנה נחל את תורתו, בת היה ליהודי, ואת תורתה נשא על שכמו במשך אלפים שנה, עמה הלך גולה, עמה עבר באש ובמים, ועד יומו האחרון היא נחמתו, ולראדיקאלים הן לא נחוצה ארץ מולדת להם לעצמם, ומעולם לא עלה על דעתם לקרוא לחבריהם בכל העולם ליסד להם ארץ מיוחדה לראדיקאלים לבד, ולאיזה תכלית נחוצה ארץ ישראל לראדיקאלים אשר נולדו על ברכי יהודה ואינם חפצים להיות יהודים? ואם מנהלי הציונית החדשים ישמיעו בפה מלא, כי יאמרו לבנות הריסות ציון על יסוד לאמית בלי דת, הנה למצער עליהם היה לשמור על הפראגראמע הבאזילית, האומרת מפרש, כי דבר אין

להציונית עם הדת, ולמה תפשו את בתי הספר לחנך דור אטהעאיסטים? למה תפשו עניני דת אחרים למען גרש את הדת והאמונה מארץ קדשנו? איה היא הסבלנות אשר ידרשו מאת החרדים, והמה עצמם משתמשים בכל מיני דעספאטיזים כאינקוויזאטארים גמורים?

כל עניני היהודים הפנימים התנהלו תמיד על ידי הרבנים בכל ארצות תבל, ולא לבד בעניני איסור והתיר הלכו לשאול את פי הרב, אבל בכל עניניהם, בכל ריב ומשפט באו אל הרב „לדין תורה" ופסק הרב היה איתן כפסק שופטי הממשלה, וברוסיא ופולין לא חזון יקר היה, כי בריב נוצרי עם יהודי הלכו להשפט אל הרב בחפץ לב, יען גם הנוצרים ידעו, כי בעד כל הון לא יקנה איש לב הרב להטות משפט לטובת בן עמו, כי כן היא מצות התורה. ובתוגרמא וטונים היה זה לחק, כי כל עניני היהודים נעשים על פי הרבנים.

זה כשלש שנים באחת אספות הציונים בפיטסבורג כבר חברו להם קאנסטיטוטיאן בעד היהודים בארץ הקדושה, כמו בני כושיים היינו בלי תורה, בלי דת ובלי חקים ומשפטים ישרים בכל ימי שבת אבותינו על האדמה ההיא. מחבר הקאנסטיטוטיאן אמנם התנצל כי עשה הכל על יסוד תורת משה, אבל הן גם אנשים אשר לא יאמינו בתורת משה, נספוק מאד אם יאמינו, כי תורת משה התירה גזל רכוש איש פרטי, לקחת ממנו את אדמתו אשר קנה בכספו. התורה אמנם צותה, כי האדמה לא תמכר לצמיתות, אבל המצוה הזאת נאמרה רק אודות האדמה אשר לא קנו בכספם. האדמה נחלקת אז על פי הגורל לכל משפחה ומשפחה לבד, וחפץ התורה היה כי המשפחה אשר זכתה בגורל תשאר האדמה לנחלת עולם ביד המשפחה, תחת אשר עתה עלינו לקנותה בכסף, ואין כל יסוד בתורה, ולא בכל משפטי תורות העמים לגזול רכוש איש, מלבד על פי תורת הבאלשעוויקים ברוסיא.

אמת כי יש לנו הצדקה לקנות אדמה על שם האומה בכסף אשר נאסף מאת כל העם לתכלית זאת, אבל השאלה היא מי המה המחלקים את האדמה, ולמי יתנוה? ובשום אופן לא יכלו איזה מנהלי הציונית להושיב איש

אחד, אשר חלק את האדמה לקבוצות קאמוניסטיש מבלי שאול פי איש, ואין כל ספק בעולם, כי לא ימצאו אף אחד מבני ישראל בכל העולם אשר יסכים, כי בכסף נדבתו יקנו אדמה ויתנוה לקאמוניסטים, למען ייסד ממשלת באלשעוויקים על אדמת ישראל, ומי תכן רוח שלשה בורים בנויארק, בורים פשוטים בלי מליצות, בורים אשר לא ידעו אף את הא"ב העברי, להורות חקים ומשפטים לישראל, לחלק אדמת יחידים אשר קנו בכספם, ואשר עבדוה עשרות בשנים, למען תתה נחלה לבאלשעוויקים מקרוב באו, אשר לא קנו ולא עמלו בה? עזי פנים כאלה לא ברא אלהים למיום עשותו שמים וארץ, ולא יציר כפיו המה, בחר פתנים נולדו או הים האטלאנטי גרפם לחוף נויארק ואלהים לא ידע.

הציונית מראשית הוסדה, היתה רק תנועה מדינית וכלכלית, ומעולם לא עלה על לב מיסדיה לעשותה לתנועה דתית נגד דת ישראל, ורק בימים האחרונים כאשר תפשוה אנשים בני בלי דת, ביד חזקה, הפכוה למין מיס־סיאן, ואליהם נספחו הסאציאליסטים למיניהם השונים, וביניהם גם אֲנארכיסטים וכלם כאחד יהותתו על תורת ישראל להכחידה ולהכריתה מארץ החיים בקנאה נפרזה את אשר לא ראינו מעולם בין ההרדים, הקנאים בעד הדת.

אם קנאת הדת במדה נפרזה הביאה צרות רבות ורעות בעולם, הנה לא פחות ממנה הביאה גם קנאת קנאים נגד הדת. המרד בצרפת לפני מאה שנה ויותר, אשר שם לו לחק לכחש באלהים, הקריב על מזבח קנאתו קרבנות אדם לא פחות מהאינקוויזיטיאן, והנה עתה באו מנהלי הציונית לחדש נעורי המרד הצרפתי, ללחום באלהים ונוצרי עדותיו, וראשית מעשיהם היתה לתפוש את בתי הספר והחנוך, וכל עבודתם נעשתה במסתרים כיעזואיטים גמורים, והעם, המתנדבים באיי־רופא ואמעריקא לא ידעו, כי בכספם עזרו לחנך דור מופקרים על אדמת ציון. עד כי סוף סוף נפתחה המכה, ועתה יוכלו גם עורים לראות כל חלאת טריתה, ותחת אשר ראש המורים בגימנאזיום ביפו, בבואו לאמעריקא

לאסוף נדבות הכחיש כי בית ספרו הוא קן לכל מרגיזי אל, ויהי צדיק תמים בפיו, ובפועל כפים הראה את ההפך בכל דרכיו, הנה בא רעהו ראש בית הספר לבנות ביפו, הדר' טוראוו, ולא לבד כי הודה, כי מטרת החנוך בידי הציונים בארץ הקדושה, הוא לגרש את אלהים ותורתו מקרבה, אבל עוד יתפאר במעשיו, והוא אומר להוכיח לעם כי זאת היא הדרך הישרה, ואחרת לא יתכן להיות, כי הלא כה דבריו בזורנאל החדשי „המקלט" חוברת ח', (מאמר הדת והלאמיות בחנוך) לאמר: „ראשית דבר נחוץ "לציונים להכיר את „האויב" ר"ל, אלה החפצים לחנך "את בניהם על פי חקי הדת בלי כל פשרה, ושנית, החרדים "דורשי דת ודעת, ודורשים „סבלנות" מבית ספר ציוני, "כי יתירו לתלמידיהם להתפלל". הנה כי כן, על דברת „ הצדיק הזה, אין להתוכח עם הראשונים, יען בעוד מעט "ויחדלו מן הארץ, אך עם הסוג השני יתכן אולי " ל ה ת פ ש ר", ומי גנב אשר נתפש בכף לא יאות להתפשר עם הנגנב, לאמר, למה תהיה מריבה בינינו, הבה נתפשר וחלק כחלק נחלק את גנבתי, החצי הגדול לי, והנשאר לך? „ואם במשך הימים יוכחו החרדים כי אין מזח עוד בדת, "בראותם ההתפקרות של חניכי החדרים והישיבות (?) "ולשוא יתמרמרו על בית הספר החפשי שלנו, אז יספחו "אלינו נגד הדת. התנועה הציונית המודרנית היא נסיון "להחליץ מן הדת ולחיות חיים לאומים חפשים ולתכלית "זאת נוסד בית הספר הלאמי בארץ "י ש ר א ל, ל א מ י ו ל א ד ת י, (לפני איזה שנים "הלא הכחישו זאת), אנו מחיים את שפתנו (על ידי סמי איץ "קוצץ טטרי) לאו דוקא על מנת להתפלל בה, אלא על מנת "לדבר בה ולכתוב בה (?), זוהי הכוונה האמתית של "מעשינו, אכן יש בין המורים אדוקי־חופש המתנגדים לכל "„ותור" שהוא, כמו, למשל אפילו להוראת כתבי הקודש "בכסוי ראש, באשר זוהי לדעתם „צביעות", ואף כי "הצביעות הזאת איננה מסוכנה, אבל אפוא המה הגבולים? "ומה יהיה אם הורי הנערים ידרשו מאת המורים שיגדלו "את פאת זקנם, שיתפללו בכל יום בבית הכנסת. בקצור "שיתנהגו על פי השלחן ערוך? האם גם אז יצטרכו לקבל

"עליהם את הדין? לא ולא! אין להכנים בגדר זה את כל
"התרי"ג מצות, אלא יש להפך, להסתפק במועט
"שבמועט (ר"ל בהפקרות גמורה). שקולה חגיגת חנוכה
"אחת בבית ספר ציוני בארץ ישראל... כנגד הרבה והרבה
"תפלות וברכות הנאמרות בכל יום כמצות אנשים מלומדה,
"ולא פחות חשוב הוא שאלת תכנית למודים, לגבי החפשים
"יש לקצר מאד בלמוד דינים והלכות ולהאריך באגדה (איזה
"אגדות?) ולקצר את התנ"ך, ועל כל השאלות האלה
"צריכה להשיב ממשלתנו ההסתדרות
"הציונית (?) והממשלה הזאת צריכה לדאוג
"ביותר לחנוך הלאמי (ההפקרות) ובתי ספר דתיים אינם
"ראוים לתמיכה כל שהיא מצד ההסתדרות הציונית. (ועל
"יסוד הצדק, כי את הכסף ישלם הוא או מאסעזאן מכיסם,
"ולתכלית זאת אולי באו לאמעריקא, רק לחלק נדבות לעניי
"ארצנו), ויש לחשוב כי הכחות הצעירים והרעננים בתנועה
"הציונית אשר בהם כל תקותינו, ידרשו אפילו בית ספר
"חפשי יותר מזה שיש לנו כיום, אין איפוא להימין יותר
"מדי. פן נוכרח על יסוד הריאקציא
"להשמאיל אחר כך יותר מן הצורך, (ר"ל
"שמד גמור), כח הדת הולך ונחלש... אי לזאת לא תוכל
"הדת להיות אבן הפנה בחנוך כיום, (הגיון נחמד), מקום
"הדת תופסת עתה הלאמית, והיא היורשת מקום הדת
"בבית הספר... במקום קריאת חובה של התפלות יום יום
"באורי תפלות נבחרות (תפלות למי), במקום הקפדה
"על כל מנהגי הדת — שיחות על דבר מנהגי ישראל
"היפים... במקום שמירת יתירה של אסורי החגים —
"חגיגות לאומיות וכו'". אך אין לדרוש מבית הספר
"ואסור להכריח את המורים שיקפידו על כל
"תרי"ג המצוות". (בכלל זה אף שבע מצות של בני נח אסור
להקפיד) „יען בלעדי זה לא ימצאו די מורים הגונים בשביל
"בית הספר הלאמי (והמיסיאן בלאנדאן הלא עודנה חיה?).
„וזהי „הפשרה" האפשרית בין החרדים והחפשים.
"סבלנות הדדית היא תנאי הכרחי לפשרה זו, וסבלנות זו
"צריכה להיות מונחה ביסוד החנוך של בתי
"האולפנא שלנו מכל הטפוסים, והמטרה היא

״הצלת עמנו מסכנת הטמיעה והכליון (התורה היא המביאה לטמיאה וכליון, הלא?) ,,ובלבד שנצח ישראל לא ישקר....״ (הנקודות נעשו ביד בעל המאמר, ואם אין די לו בערבות שמואל הנביא, כי נצח ישראל לא ישקר, הנני נותן לו ערובתי גם אני).

הנה כי כן, השק נפתח, והחתול יצא בכל ,,גאון עזותו״. הציונים הקולטוריסטים אשר לא גלו עד הנה מחשבות אונם, מה היא הקולטורא אשר יבקשו, ואשר ממנה פחדו החרדים עוד בשנת תר״ם באספת ווארשא, ואשר גם אני העירותי אז אזן הדר׳ הערצל — בהיותי בוויען — כי לא יתן להקולטורא לעלות על שלחן הקאנגרעס, וכמה פעמית הזהרתי את בני עמי על ערמת הקולטוריסטים בספרי, הנה יצאה עתה ממחבואה בגרון נטוי, וקוראה בקול גדול ,,אל דת לישראל בציון״. עתה בהיותה בטוחה בממשלת הציונים בארץ ישראל, עתה יפחידנו ראש ,,מרכז המורים״ כי ,,ממשלתנו ההסתדרות הציונית״ תתן את כל הכסף אשר תאסוף מיד היהודים בכל אפסי ארץ, רק לבתי ספר של ,,המיססיאנערים — בלי טבילה״, ואם ה׳ טוראוו יפחידנו ,,בממשלת ההסתדרות הציונית״ הנה אספוק מאד אם לא יעלו עשבים בלחייהם טרם ימשלו ביהודה, טרם הראה לנו, כי הוא ואושיסקין אדונו, רופין, שיינקין, דר׳ שמריהו לעווין, מאסעזאן ובאגראצאוו יפתחו את שקיהם ויוציאו איזה ביליאן שקל מכיסם לבנין ציון. והמה יביאו עבדים כושים להושיבם על האדמה אשר יקנו, וממשלת בריטניה תתן להם כתב גלוי כי נתנה את הארץ בידי עשרה בטלנים, המשה מיססיאנערים וחמשה קאמוניסטים-באלשעוויקים, למשול עליה, ואז, רק אז נכירם למושלים על הכשיים.

שכח או לא ידע הבטלן המלמד רבי טוראוו, כי לא אל הנערות הקטנות בבית ספרו ידבר, שכח כי בא לאמעריקא לבקש נדבות מיד יהודים בעד מיססיאנערים אשר תפשו את בתי הספר באה״ק במרמה ונלוז, למען הכחיד תורה ודת בישראל, טעה ראש הכיססיאנערים מבית הספר לבנות ביפו, בחשבו כי היהודים באמעריקא המנדבים מיליאנים לטובת ציון, המה כלם מופקרים, ולעולם ישליכו את כספם לבהלה, אל ישיא לו הצדיק הזה כי לעולם

נחריש, ואל ישכח נא רגע, כי אם נרים קול גדול, ובשופר נתקע אל כל בית ישראל, לאמר: עמדו עמודו! הרפו! אספו ידיכם! חדלו מתת נדבותיכם לצוררי תורתנו ולרעת עמנו, ואז יוכחו המטיפים ללא תורה וללא אלהים כי ממשלתם היא חלום יעוף, וידע נא זאת גם הגבור הקל ברגליו לנוס מן המערכה באספת נבחרי הדומע בוויבארג ר' שמעריל לעווין, הפאטריאט היהודי אשר ברח גם מלאנדאן בראשית המלחמה פן יתפש בכף ממשלת בריטניה עם תעודת מסע אוסטרית, ויבוא לאמריקא לחלק מחכמתו לחסידיו, ובמחירה לקח מדם יהודה רבבות כסף, וה' מאצקין וכל האוחזים באזניו אל ישכחו, כי יש היודעים את מעשיו הטובים בריגא בבית הנדיב ה' שאליט, במכרו אדמת ירושלם של מעלה.... לעיני האדון טויבקין מליבוי... וידעו נא כל בני „החברא קדישא" המרקדים עתה על קבר תורת ישראל, כי בהחל הפעמון הגדול להשמיע קולו, אז עליהם יהיה להסתר במעבה האדמה, כעטלפים יתחבאו, וממשלתם כעשן תחלוף, ודי יהיה להדפים ספר אחד כתוב אנגלית, צרפתית ואשכנזית להעיר אזן ממשלת בריטניא מצד אחד, ואזני עשירנו מצד השני, כי יש עוד עם ישראל בתבל, וזה העם לא בחר מעולם איזה הולכי בטל מבקשי נדבות לעצמם כי ימשלו עלינו, ומעולם לא עלה ולא יעלה על לב איש יהודי לשלם עוד למורים מיססיאנערים למען ילמדו לבנינו תורת הפקרות, ורענעגאטים מבית יעקב המה רק פליטי יהודה אשר תפשו את החנוך בידיהם למען תשכח תורה מישראל, כאשר הודה ראש המורים העברינים עצמו במאמרו, עד כי גם בלי התעוררות החרדים, התעורר אחד מראשי וזקני המורים מבני חברתו ה' ח. ל. זוטא באספת המורים, ויתודה על חטאתם לישראל, באמרו „הנני מורה זה "שלשים שנה, והנני רואה כי המצב הולך "ויורד, פעולתנו תשח מיום ליום, ורוח "ישראל נחלש, ועלינו להודות כי גרשנו "נשמת החנוך, את הדת. זאת הדת "אשר נתנה מזון רוחני להחם את "הלבבות במשך שנות גלותנו, ועתה "ראו נא חנוך בנינו, הנה נשארו כלם

״כופרים בכל דת ואמונה, אפקורסים
״פשוטים. ועלינו המורים להתודות על
״חטא שחטאנו, כי הולכנו את כל
״הדור הצעיר תהו, אנחנו בידינו עזרנו,
״כי הדורות הבאים ירדו עוד מטה
״מטה מן ההר אל העמק עד המקום
״אשר משם לא ישובו עוד״ ובטעם זה (אף לא כלשונו)
״דבר המורה הלז במשך שתי שעות, והמורים התוכחו בענין זה, אבל איש לא יכל להכחיש את הדבר, הנראה לעין כל יהודי יושב ציון.

נחוץ לועד הרבנים להעיר אזן העם והממשלה, כי מיל־יאנים שקלי כסף אשר כבר אספו ואוספים גם עתה באמע־ריקא ובכל ארצות תבל תחת „מסוה גאולת הארץ״ הנה יוציאו את הכסף בעד המיסיאן אשר יסדו בירושלם ויושיבו בה שבעים וחמשה איש רק למנהלי החנוך, (ר״ל „פראפאגאנדא״ להפקרות). השמעתם? באמעריקא הגדולה והעשירה אין מיניסטעריום לחנוך, ומכסף העם לא תוציא הממשלה אף קשיטה אחת לתכלית זאת, ורק כל כתה נוצרית החפצה להפיץ את אמונתה, שולחת מיססיאנערים על חשבונה, ומי נתן למנהלי הציונית הרשיון והכח לשלם לשבעים וחמשה הולכי בטל שכר רב בירושלם, ושלש מאות בטלנים בנויארק להשליך את כספנו לחוץ לרעתנו? ולוא הפצנו להקריב את בנינו למולך, הלא יכלנו למסרם ביד המיסיאן הלאנדאני בלי מחיר. ואם על זאת חכינו ובכינו אלפים שנה? ואם לשמד יקראו בשם „גאולת הארץ״ הנה לא ישפיקו להם עשרה מיליאן שקל אמעריקא אשר הטילו מס על העם בשנה זאת (תר״פ) ובשנה הבאה נחוץ יהיה להם חמשים מיליאן, אחרי אשר כל המיססיאנערים הנוצרים כבר הוציאו יותר מסכום זה, ועוד לא הצליחו להביא כליון על היהדות, והמיססיאנערים הנוצרים הן לקחו את כספם מיד אחיהם הנוצרים, ומיססיאנערים יהודים אשר ההבדל בין שני אלה הוא רק בתמונת הצלב (לאחד צלב בעל ארבע קצות, ולהשני בעל שש קצות) יקחו את כספם מיד היהודים במרמה, ובתרמית ודעספאטיזם כזאת יוליכו את העם שולל, ואומרים עוד למשול עלינו בימים הבאים. ומדעתם

כי הסאציאליסטים המה תמימי דעים עמם להכחיד את הדת. הנה לא יפלא כי התחברו עמהם גם בעניני מדינה וכלכלה, ושני מיני משחיתים אלה, התנפלו על העם, למוץ את דמו, ועל הארץ לכבשה ולמשול עליה, ובזאת יאמרו להראות לעיני העמים חכמת היהודים, כי בכח חכמתם יראו נפלאות בממשלתם, חדשות יבראו את אשר לא הצליחו עוד כל הכמי העמים ורוזניהם בכל הארצות הנאורות, ומי יודע אם באמת לא עשו כבר תכנית באלשעוויזם חדשה, אשר תעלה על הבאלשעוויזם הפעטראגראדי. מנהלי הציונית עתה אינם עוד „בורזוקים" חלילה, ורק בכסף הבורזוקים לא ימאסו, וכן הלא יאהבו גם את לענין גם את טראצקי מוריהם, וגם בבני הבורזוקים ימצאו חפץ להביאם תחת כנפי שכינתם, למען הרבות מספר צבאותיהם. עוד אות חדש הראו הראדיקאלים בארץ הקדושה על תאותם להשתרר, אף כי מספרם נער יכתוב. הראדיקאלים האלה אשר רק תמול באו לכבוש את הארץ, חרצו ביניהם לתת זכות הבחירות לנשים, תחת אשר בכל העולם הנאור דרשו זאת הנשים עצמן, ותלחמנה על זכותן, ואף בארצות היותר נאורות וחפשיות עמדו רבי המדינה נגדן, ורק על ידי מלחמה כבדה הצליחו, אחרי המון ויכוחים בכל הפארלא־מענטים, ואחרי איומים חרפות וגדופים הצליחו להגיע למטרתן, ובאמעריקא טרם הצליחו עוד בכל נפות הארץ, ובארץ הקדושה באו איזה פועלים „ירוקים" ומנהיגים הולכי בטל החיים על חשבון הציונית ומבלי שאול פי איש חרצו משפט הנשים אשר לא בקשו ולא לחמו בעד זכיות כאלה, ורק למען הרבות מספר הבוחרים הראדיקאלים משכו את הנשים ללכדן ברשתם, כי על כן נאלצו הרבנים עמוד נגד חפץ הסאציאליסטים. על חשבון הסאציאליסטים יחזיקו איזה כתבי עתים בארץ הקדושה בכסף אשר יאספו בעדם „חבריהם" באיירופא ואמעריקא, ואם מעט להם זאת, יסדו להם גם „אחדות העבודה", ואם גם בזה אין די, שלחו שנים מחבריהם ומנהליהם מאמעריקא להטיף להם תורת טראצקי ולענין לחזק את ידיהם, סירקין ופיינגמאן הם יהיו למורי דרך לסול מסילה לתורת באלשעוויקים, ואם על אלה תוכל היהדות להביט במנוחת ולדום סלה?

קארל מארקס ומשה רבנו, זאת היא תורת סירקין אשר הביא לארץ הקדושה, ובעמדו על הבמה להטיף, ובהקיאו את תורתו החדשה, הלא נוכח כרגע, כי לא ידע דרך ילך ויתעה כשכור, עד כי הנאספים לא נתנוהו לשוב אל קאו, ונאלץ לרדת מן הבמה, ואם אין די אות בזה עד במה יאהב המון העם בארץ הקדושה את הציונים הראדי-קאלים הבאים לגזול את תורתנו ויהדותנו, רק למען השתרר עלינו ביד חזקה? וכל זה רק בכח הכסף אשר נצלו במרמה ונלוז להותינו. ובכל יום ידרשו עוד מיליאנים כסף, ולאיזה תכלית?

אמנם, בתפשם את בתי הספר בידם עוד לא אמרו די, ופתאם היו גם לרבנים ושופטים בארץ, מין שופטים כשופטי „הסאוויעטים" אשר בחרו להם הבאלשעוויקים ברוסיא, בם חנוני ואכר, בור הולך בטל וסרסר מוכר כברות אדמה בירושלם של מעלה, ומהם כאלה אשר לא לחרפה היה להם לשבת בעצמם על ספסל הנאשמים. ולשופטים האלה לא נגלה הסוד הנודע לכל איש יהודה, כי יש דין ודיין בישראל „וחושן משפט" שמו, ולפי הנראה לא שמעו מעולם כי אף בין העמים לא יושיבו לכסא שופט, רק איש אשר גמר חק למודו באיזה אוניווערזיטעט וישיג תעודת „עורך דין" וגם התעודה לא תועיל לו, אם יודע הדבר להממשלה כי בעל התעודה איננו איש ישר, ורק בין המכונים בשם „ציונים", ובין היהודים, ובארץ ישראל, יתכן מקרה כזה. חוצפה ונבלה כזאת עוד לא נשמעה, אולי רק בין הפראים בערבות אפריקא התיכונה, ואם פקיד הצבא המושל בארץ יהודה נתן את הסכמתו למסד כזה, מבלי דעת את היהודים והיהדות, הלא על הסנהדרין ועל רבני ירושלם וכל ערי ארץ הקדושה החובה המוסרית להעיר אזן ממשלת בריטניה על טעות פקידה לבל יאמר טוב לכל אשר ישמע מפי שכורי הציונים, למען ידע, כי לא באי כח כל בית ישראל המה, רק שכירים הבאים על שכרם ממעין לא טהור.... ולא להם הצדקה להיות מורים רבנים ושופטים בישראל באה"ק, ערש היהדות.

אלה ועוד רבות כאלה יאלצו את הרבנים וכל הטובים בישראל לצאת **במחאה גדולה לעיני כל יושבי**

תבל בכלל ולממשלת בריטניא בפרט נגד דעספאטיזמוס יעזואיטית כזאת

ולמען תדע ממשלת בריטניא, ורבים מאחינו הרחוקים מדעת היהדות ומשפטיה הישרים, על הרבנים החובה להראות למצער איזה דינים ומשפטים אשר נהגו בישראל בימי קדם, אשר יוכלו להיות לאור עמם גם בימינו, ואיש אין בתבל אשר תמצא ידו להראות כי משפטי העמים הנאורים טובים מהם, ובלב מתנה, בטוחים בכח האמת, לא לגאוה תחשב לנו להוכיח, כי גם יתרון גדול למשפטי ישראל הנושנים, אחרי עבור כאלפים שנה, על משפטי כל העמים הנאורים במאה העשרים, ובדעתנו תכונת לב העם הבריטי המאמין בכתבי הקודש ובסדרים ישרים, הננו בטוחים כי לא תתן לשום אגודה להתערב בכל עניני דת ישראל. ואין כל ספק, כי ספר זכרון כזה יעשה את משלחתו, ועל הרבנים להראות יתרון תורת ישראל ומשפטיה על משפטי העמים. בכל העת הארוכה אשר ישב ישראל על אדמתו, לא מצאנו כל זכר בספרת ישראל העתיקה, כי התאונן העם על עוות הדין מצד השופטים כבימינו היום בכל ארצות תבל כמעט, ואות נאמן הוא כי בכל הארצות יחדשו ויחליפו את משפטיהם, על פי הנסיונות אשר יראו להם את המגרעות אשר מצאו בספרי החקים תחת אשר הקאנסטיטוטיאן אשר נתן משה לישראל, מקור הדינים והמשפטים, לא נחלפה ולא שנתה פניה, מאין איש יהודי אשר מצא בה מגרעות, ובין היהודים הלא נמצאו יודעי משפטי התורה הרבה יותר מיודעי החקים בין העמים, בכל העמים נודעו החקים רק „לעורכי דין" אשר בלו ימיהם בלמודי החקים והמשפטים, בעוד אשר בין היהודים, בהחל הנער ללמוד את התורה, הלא ילמוד כבר את משפטיה הנוגעים בין אדם לחברו, עד כי היינו לעם יודעי חק ומשפט, וכל לומדי תורה הנם כלם „עורכי דין" במדה ידועה, ואם מצאו חכמינו לשנות איזה פרטים, הן לא בדאו מאומה מלבם כל עוד אשר לא מצאו מקור ורשיון בתורת משה, וגם על הכלל הגדול, כי אין גוזרין גזרה אם אין רוב הצבור יכול לעמוד בה, ועל פי הסמך „וחי בהם" הנה גם המתעקש יאלץ להודות, כי אושר האומה היה תמיד

נגד עיני מנהליה *), ואין אחד מהם אשר בקש לו ממשלה, כבוד או גדולה, עד כי גם המלך עצמו נצטוה לבל ירום לבבו על אחיו. שרי ופקידי צבא תמידים לא היו בישראל, אחרי אשר עבודת הצבא התמידית לא נהגו ביהודה, ורק במלחמת מצוה קראו לצעירי ישראל לבוא „לעזרת ד׳ בגבורים״, ושרי הצבא נבחרו מאת העם או הצבא, רק אחרי אשר קראו השוטרים „מי האיש הירא ורך הלבב״ ואחרי ככלות המלחמה שבו כלם לבתיהם, ולא נכר שר הצבא על אחד העם, וצוערים (יונקער) גאיונים כבאשכנז, או גם בארצות אחרות לא ידענו מעולם, וגם הקריאה עצמה, כי כל הירא ורך הלבב, הנוטע כרם ולא חללו, או ארש לו אשה ולא לקחה, עדות נאמנה היא על תכונת העם ותורתו, את אשר לא שמענו כזאת אף בארצות היותר נאורות המתפארות בהשכלתן במאה העשרים.

חפש הדבור שרר בין היהודים במדה נפרזה, עד כי

---

*) הנני להשמיע בזה להקוראים על מה ולמה לא ציינתי בכל הספר כל מקור לחקי ישראל ומשפטיו, ראשית לבלתי הגדיל כמות הספר פי שנים. וזאת שנית, בדעתי כי רוב הקוראים לא ילכו לעיין בכל הספרים הרשומים, ולא ביד כלם נמצאים הספרים הדרושים, ואני אין את נפשי להשתמש באחיזת עינים לכתוב בכל שורה „עיין שם ועיין שם״, ולמלא את הספר עינים כמלאך המות, למען יחשבוני בוערים לבקי בש״ס ופוסקים, ולרבנים ותופשי התורה הלא למותר לי לציין את המקורים הידועים להם, מלבד אשר אינני מורה הלכה, ואם גם טעיתי באיזה ענין, לא אזיק לאיש, כי לא רב ולא ערב רב אני, ויותר מכל אלה, הוא חוסר ספרים, הנני כותב את הספר הזה בשבתי בנוי ארלעאנס; ומכל הספרות העתיקה אין בידי אף ספר אחד לא ש״ס ולא פוסק, מלבד התנ״ך ועוד ארבעה או חמשה ספרים, ואף כי יותר משנים עשר אלף נפש איש יהודה יושבים בעיר הזאת, אבל כלם יודעים את היהדות בעל פה; ובספרים אין להם חפץ, ואקוה כי לא אתרחק מן האמת אם אכנה את העיר הזאת בשם, מדבר יהודה, ולדאבון לבי נאלצתי לכתוב הכל רק מאשר נשאר בזכרוני מבלי כל ספר לעיין בו, ומי יודע אם לא התעני כח זכרוני.

לא בשו להגיד למלך וכהן גדול „לך רד! כי אמך נשבתה בהר המודעית", אף כי שקר היה הדבר, ואם לא אות הוא על הדעמאקראטיא אשר שררה ביהודה.

הסאציאליסטים המתפארים כי גלו אמעריקא חדשה, עקב אשר מצאו גזל בבתי העשירים, אם יאבו או ימאנו הלא יאלצו להודות, כי חוזנו הגדול בן אמוץ לא קרא את „הקא־פיטאל" של קארל מארקס, ובכל זאת ידע כבר לקרוא בקול חוצב להבות אש „הוי מגיעי בית בבית, שדה בשדה יקריבו עד אפס מקום, (בעד העני), גזלתהעניים בבתיכם", ונביא ישראל לא פחד להגיד לדוד המלך הטאתו בפניו, והמלך לא צוה לאסור את הנביא בבית כלא, רק התודה על חטאתו, ואני חפצתי לדעת איזה מלך ממלכי העמים עשה כמהו?

משפטי ישראל זרים עתה לרוב העם, יען כקטן כגדול כלם פונים לשופטי הממשלה, ותורת ישראל נשכחה כמעט בכל הארצות הנאורות, ולא כלם יודעים כי השופט היהודי מחויב לשפוט גם לפנים משורת הדין, ומה גם בדיני נפשות, ואם נהגו העמים על פי תורת חקי נאפאלעאן להושיב שנים עשר שופטים מושבעים מהמון העם לחרוץ משפט, ספק גדול הוא אם יוכלו להכריע, או אף לעמוד במדרגה אחת עם הסנהדרין הקטנה או אף הב"ד של שלשה, עם ידיעותיהם וחכמתם וצדקת דרכם, תחת אשר איש לא ינסה לחקור ולדרוש ישרת לב השופטים המושבעים ודעתם את החקים, וברוסיא הן נהגו כבר לבחור שופטים מושבעים גם מבני הכפרים אשר לא ידעו קרוא בספר או גם לחתום את שמם.

בכל הארצות הנאורות נוסדו שני בתי מחוקקים, הפארלאמענט מנבחרי העם הוא הקטן, והסענאט, או בית הלארדים הוא הבית העליון, ואף כי מספר המחוקקים בבית נבחרי העם עולה לכמה מאות איש, ובכל זאת אין הממשלה בטוחה במשפט הבית הזה לבד, עד כי מצאה לנחוץ להביא את פסק דינם לפני הסענאט, ועוד בית משפט עליון גם עליהם לקיים או לבטל פסק דינם, (בארצות הברית), ובכל אלה יקרה לפעמים לא רחוקות כי משני הבתים הנזכרים יצא משפט מעוקל, עקב ענינים פרטים הנוגעים לגוף או נשמת המחוקקים עצמם, או להאגודות והכתות

המדיניות אשר בחרו בהם, וכל כת מושכת עגלת הממשלה לצדה.

והבחירות עצמן? — אודותן למותר לדבר, זאת יודע כל איש אשר ישב איזה שנים באחת ארצות החופש, כי כל שקר ותרמית לא יפריעו את מנהלי הבחירות מעשות זר מעשיהם למען הרבות מספר הבוחרים, כת אחת תשלם לכתבי עתים לבדות שקרים וזיופים על אויבתה, והשניה תענה בשקרים אחרים אשר תבדא היא, והעם נבוך ואיננו יודע למי יאמין, ואף המאמין יאמין רק כי כל מנהלי הכתות כלם דוברי שקר, והשם או התואר „פאליטי־שען" היה לשם חרפה בין כל ישרי לב. אך היוכל איש בתבל להראות מדברי ימי ישראל אף מקרה אחד כזה בכל ימי שבת ישראל בארצו?

גם באמעריקא החפשית יביאו כל דיני נפשות לפני שופט אחד, והוא יוכל לחרוץ גם משפט מות, וכבר קרה כמה פעמים, כי אחרי אשר נהרג הנאשם, מצאו כי שפכו דם נקי, לפעמים על ידי עדי שקר, או באשמת שופטים מושבעים אשר לא ידעו בין ימינם לשמאלם, או גם על פי טעות שקול הדעת של השופט עצמו, ומקרים כאלה לא קרו אף אחת במשך יותר משמונה מאות שנות שבתנו על אדמתינו, אחרי אשר גם בדיני ממונות נחוץ היה למצער ב"ד של שלשה, על פי הכלל, כי אין דן יחידי אלא אחד (האלהים).

עדי שקר היה חזון יקר בישראל, יען משפטי עדות היו קשורים בתנאים קשים מאד, עד כי לא יכל אף איש תככים ומרמה להעלות על לב לבוא להעיד עדות שוא כבימינו, אשר גם חרש שוטה וקטן כשרים לעדות, ועדותם נאמנה מאד כעדות גדולים וטובים, התנאי הראשון היה לדעת מי הוא העד? מה מעשהו? אם איש ישר הוא, או אולי קרוב הוא קרבת משפחה לאחד מבעלי הריב, ועוד פסולי עדות רבים כאלה אשר מנעוהו מלהעיד, ונוספות על כל אלה, כי ידוע ידע עד שקר, כי כאשר זמם לעשות כן יעשה לו, ובמשפט מות יוכל לחיב את ראשו, והחקירות והדרישות מצד השופטים חדרו תוך כליות ולב העד, עד כי לא יכל עמוד, כי על כן לא יכלו השופטים להוציא משפט

מעוקל, תחת אשר בימינו ולעינינו הננו רואים ושומעים יום יום, בכל הארצות המתכסות באדרת „הציוויליזאציאן הנוצרית”, כי יקבלו עדות שקר, מפי כל שכור, הולל, גנב ושודד, או נער קטן, ועדותם מקובלת בכל בתי המשפט, עדות כתבים כתובים או נדפסים יקובלו היום בכל מקום, תחת אשר לא נתקבלו בבתי משפט לישראל, כי מה נקל לזייף כתבים.

ב”ד ישראל כי טעה בדיני ממון וזכה את החייב או להפך, ועל ידי פסק דינו אבד האחד את כספו, למשל אם כבר שלם את הכסף לנושה בו, והאיש הלך למרחוק, או באיזה אופן שיהיה שלא יוכל להשיב אליו את כספו אשר אבד באשמת השופט או הדיין, ואם השופט לא נתקבל לדיין תמידי בעיר ההיא, עליו לשלם את הנזק מכיסו, ועתה יראו נא עורכי הדין בארצות הנאורות משפט ישר כזה בארצותיהם.

שני בעלי ריב, אשר האחד מהם נאלץ להשפט לפני הדיינים בעיר מושב איש ריבו נגד רצונו, יוכל לדרוש מאת הדיינים לאמר: „כתבו ותנו לי בכתב מאיזה טעם דנתוני”, ועל הדיינים היה לתת לו שאלתו ולכתוב כל פרטי המשפט ולשלוח עם מחאת בעל הדין לב”ד גבוה בירושלם, וכאשר יחרצו שמה כן יהיה. אפס אם ינסה איש לשאול שאלה כזאת מפי השופט אף באמעריקא החפשית, לא רחוק הוא כי ישלחהו השופט לנוח חודש ימים או יותר בבית כלא.

אם אחד מבעלי הדין יצא חייב בבי”ד, ואחרי גמר הדין הביא עדות וראיות מוכיחות לזכותו, הוא סותר את הדין בב”ד זה עצמו, ולא נחוץ לו ללכת לבקש משפט מב”ד אחר גבוה מזה, כנהוג בין העמים, ואם כה יאמר בעל הדין, כי ברגע זה לא יוכל להביא עדותיו, אבל ישיגן אחרי זמן ידוע, והב”ד קבע לו את הזמן כפי חפצו, ובהגיע הזמן הקבוע, יוכל להשיג זמן קבוע אחר, ואם עדותיו נאמנו, יצא צדיק בהשפטו.

שני בעלי דינים, האחד אומר כי יחפוץ לעמוד למשפט לפני דיין זה, והשני יחפוץ בדיין אחר, הנה שני הדיינים מחויבים לבחור להם דיין שלישי, יען אין ב”ד פחות משלשה.

און ועמל גדול בכל משפטי העמים באיירופא כמו באמע־

ריקא, כי על האיש אשר יצא חייב במשפטו, עליו לשלם הוצאות המשפט ועורכי הדין, אף אם החייב היה התובע, ואם יאמר להביא את משפטו לפני שופטים רמים מאלה, ואם עני הוא ואין ידו משגת לשלם את ההוצאה הגדולה הנחוצה לתכלית זאת, הנה הוא אובד בעניו, ואלפי משפטים צודקים לא יובאו לפני כסא השופטים מפחד ההוצאה הגדולה, ופעמים אין מספר קרה, כי האיש אשר זכה בדין, לא השיג אף קשיטה אחת מנשיו, אם שכח לבקש מאת השופט, כי ישלם איש ריבו הוצאת עורך הדין, ואני בעיני ראיתי מקרה כזה, כי איש אחד נשה ברעהו חמשים וששה שקל ויזכה בדין, עורך הדין קבל את כסף נשיו, וידרוש עוד תשעה שקל מיד הזוכה, באמרו כי מחיר עמלו הוא ששים וחמשה שקל. ועתה חפשו נא בכל משפטי ישראל, אם תמצאו כי בעלי הריב צריכים לשלם בעד המשפט. המשפט לאלהים הוא, ואלהי העברים איננו דורש דמים.

בעניני ממון די הוא „בב״ד שקול״, והוא הרוב של איש אחד, תחת אשר בדיני נפשות נחוץ „ב״ד נוטה״ לחייב, למשל, אם היו מספר המזכים, (בסנהדרין) שלשים וששה איש נגד שלשים וחמשה מחייבים, אז יצא זכאי, אפס אם רבו המחייבים אז אין די ברוב של אחד, וצריכים להיות למצער רוב של שנים, ולזה נקראו בשם „ב״ד נוטה״ על סמך הכתוב „אחרי רבים להטות״ לזכות, ולא תהיה אחרי רבים (של אחד) לרעות.

עד אחד לא נתקבל בכלל בדיני ישראל אף אם יהיה הגדול שבגדולים, והחכמים מנו עשרה מיני עדות פסולים, ובכל משפטי וחקי העמים אין כמו אלה.

מאמר חז״ל „כי לא חרבה ירושלם רק מפני שהעמידו את דבריהם על ד י ן ת ו ר ה״ ר״ל על האותיות המתים, על פי הסמך „יקוב הדין את ההר״, ולא חשו לחדור עמוק ברוח החקים ולעשות לפנים משורת הדין, או אם נפרש את המלות „שהעמידו את ד ב ר י ה ם״ כמו היו דין תורה, ר״ל כי התעקשו ועמדו על דעתם, ובכל אשר אמרו החזיקו בעקשנות רבה כמו היו דין תורה, כתרגום ופירש הגר״א. מן המאמר הנפלא הזה הננו רואים ברור נטית רוח חכמינו הקדמונים איך הביטו על רוח התורה

והחקים, לבלתי לכת כעורים אחרי המלות היבשות והאותיות המתים, עד כי הוציאו גם את החק המפורש „עין תחת עין” מידי פשוטו, ויתרגמוהו „ממון” ואיש לא כהה בהם לאמר: „איך תעשו את התורה פלסתר?” ואם לא אות נאמן הוא כי גם שומעי הדברים האלה הסכימו לתרגום המלות באופן זה, מלבד הצדוקים.

איש איש מבית ישראל, אם ידע חקי התורה לכל פרטיהם, יכל לדון דין לעצמו ודינו הוא דין, ואם בעל ריבו יביאהו בפלילים, והדיין או השופט ימצא כי כתורה עשה, אז דינו הוא דין, תחת אשר לפי חקי העמים אסור לאיש לדון דין לעצמו, אף אם ידע יותר מהשופט וכמשפט יעשה, ויענש על פי השופט, ואם באמת נחוצה דעספאטיזם כזאת למען תת תוקף לזכיות השופט, כי יראו מפניו, הן זה אות על תכונת רוח החק אשר לא יאמין בישרת לב איש, אם לא הפקד מטעם הממשלה.

היוצא ליהרג, וכשמוליכים אותו לגיא ההרגה, יקרא איש אחד מתוך הקהל, כי יש לו ללמד זכות על הנאשם, מחזירים אותו, אבל לא כן הוא אם יצא איש זכאי בדין, ואחד קורא כי יש לו ללמד עליו חובה, אין מחזירין אותו.

עד כמה חדרו חכמי ישראל לרוח התורה ועם זה לתכונת לב האדם, יוכיח מאמרם, כי לא נתנה תורה למלאכי השרת, ובן אדם בשר ודם לא יוכל להזהר בכל פרטי התורה ודקדוקיה כמו היה מלאך אלהים, ואין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו.

זקנים, אשר כבר שכחו טעם צער גדול בנים, או חשוכי בנים שלא טעמו טעם זה מעולם, היו פסולים לשבת בסוד הסנהדרין, מפחד פן לא יחושו לצער אחרים אשר עשו לפעמים דבר אשר לא כדת עקב צער גדול בנים, ורק השופט אשר גם לו בנים יוכל לחוש ולדעת נפש אב לבנים, ואז ישפוט בצדק גם את עמיתו, והעמים הנאורים במאה שאנו חיים בה עושים ההפך, ובארצות אחרות יש חק שלא יבחרו באיש לשבת בסוד הסענאט טרם ימלאו לו ששים שנה.

בבן סורר ומורה החמירה התורה מאד בעונש מות, ומבלי מצוא טעם נכון לעונש כזה, נאלצו לחשוב כי בן סורר ומורה נהרג על שם סופו. אפס אחרי אשר אין כל יסוד בשכל

הבריא לטעם כזה, כי מי יוכל להגיד אחרית מראש, ואולי ייטיב דרכו ויהיה לאיש ישר ואף גם לצדיק תמים, ונביאי ישראל קראו פעמים רבות לרשעי עמם כי ישובו מדרכם הרעה, ואם כן הלא אות הוא כי לא נהרגו בב״ד, ושערי תשובה הן לא ננעלו, ועד יום מותו יחכה לרשע כי ישוב? הנה כי כן נאלצו חז״ל להודות כי בן סורר ומורה לא היה מעולם בישראל, והתורה כתבה זאת לדורות להוליך אמים על הבנים השובבים, אבל בפועל לא נהרג בן סורר ומורה מעולם *) וכמה בנים סוררים נהרגים יום יום כמעט בכל העולם הנאור בעד תועבותיהם? היש מספר למקרי גנבה גזילה ורצח בידי צעירים יום יום גם באמעריקא העשירה? כי על כן ברור הדבר כי אם לא קרו מקרים כאלה בישראל, הלא אות הוא כי היו הולכי תם וישרי דרך, ולא נתנו חרב ביד המשפט להרוג איש, והשופטים היו שופטי צדק, על פי רוח התורה, והספור מהרוגי שמעון בן שטח היה רק להוראת שעה נחוצה בימיו בעניני המדינה, ומקרה פלגש בגבעה יוכיח, כי על דבר נבלה אחת רעשה כל ארץ יהודה, ושבט מישראל נכחד מן הארץ במלחמת אחים, ואם נקרא איזה כתבי עתים רק מחמש או שש ערים גדולות באמעריקא או איירופא, הנה נמצא נבלות ותועבות יותר גדולות מאלה יום יום למאות, ואיש לא ישים לב למקרים ילדי יום כאלה, תחת אשר אם קרה נבלה אחת בין בני עמנו, הנה מצאו לנכון לכתוב זאת זכרון בספרי קדשנו לזכר עולם, ובזה לבד די להוכיח צדקת כל העם בכלל, אם לא בכל פרטיה.

נקח נא למשל סדרי הבחירות בין העמים היום, והבחירות לפנים בישראל, ונציגן מערכה מול מערכה, ונראה מי מהן

---

*) וחכמינו הקיפו את דין התורה אודות בן סורר ומורה בתנאים כאלה, עד כי הניחו ליסוד, כי רק שלשה חדשים בימי חייו יוכל כל נער שובב להוסר בדין בן סורר ומורה, יען עד היותו בן י״ג הוא עודנו נער, ופטור ממצות רבות, ואחרי י״ג שנה, הן איננו עוד „בן״ רק איש הערב בעד עצמו, וחטאתיו על עצמותיו, והוריו אינם ערבים בעדו.

הטובה והישרה, ואם אמנם לא נשארו זכרונות כל פרטי הבחירות בספרתנו העתיקה, והננו משערים רק על פי מצות התורה לתת שופטים ושוטרים בכל שעריהם לשבטיהם, אשר נבחרו לפי הנראה על פי הגורל או ברוב דעות.

הנבחרים לחברי הסנהרין, הגדולה או הקטנה, כלם נבחרו מהטובים בישראל אשר לא נמצא בהם אף חטא קל, כלם צדיקים וישרים בכל הליכותיהם בחיים, כלם יודעי תורה אשר בלעדי כל היתרונות האלה לא יכלו לעמוד לבחירות, ובעיר קטנה אשר כל מספר תושביה עלה למאה ועשרים נפש, עליה היה לבחור ב"ד של שלשה, ומעולם לא שמענו כל מחאה נגד אחד הנבחרים אשר יאמרו עליו כי איננו ראוי למשרתו הכבודה לשבת בסוד הסנהדרין.

ברור אם כן הדבר, כי האיש הגדול בתורה, ביחוס משפחה ובמעשים טובים, ונקי מחטאות המון העם, לא יכתוב תהלות ותשבחות על נפשו, ולא ישלח את תמונתו להציגה בקצה הרחובות בחלונות החנויות, בבתי מרזח ובכל אספות עם, לא ירוצו מן הבקר עד חצי הלילה להטיף עשרים פעם ביום לספר תהלת נפשו וערות נבחרים אחרים, לא ישכור לו כתבי עתים למען יספרו כל הגדולות אשר עשה ואשר לא עשה, ואף לא חשב לעשות, לא יקנה לו דעות בזויי עם המוכרים את דעותיהם במחיר שנים שלשה שקל למען ירבה מספר הבוחרים בו, לא יבטיח לעם הבטחות שקר אשר לא חשב מעולם ולא יכל למלאותן, ולוא נסה איש ביהודה לעשות אף אחת מאלה הלא בידיו ישחית את בחירתו, בראות העם כי איש כזה עומד להבחר אל המשרה הקדושה והנכבדה לשבת בסוד הסנהדרין, או הסענאט העברי.

ועתה לכו נא וראו את הבחירות בערי איירופא, ועוד יותר באמעריקא ותוכחו מה בין בחירות היהודים ונבחריהם, ובין הבוחרים והנבחרים בארצות הנאורות.

(מפקיעי שערים). המאנאפאל אשר היה תמיד למקל חובלים ביד הסוחרים לפשוט עור עניי העם, נחשב לעון גדול בעיני היהודים, ונחשבו לגזלנים ופסולים לעדות ולשבועה, ועמדו במדרגה אחת עם מלוה בריבית, תחת אשר בארצות הנאורות באיירופא עמדה הממשלה על יד ימינם, ובאיזה ארצות לקחה הממשלה עצמה את המאנאפאל בידה, צרפת

בראה לה מאנאפאל על עצי גפרית, טאבאק ומלח, וכן עשתה איטליה, ותוגרמה עוד הרחיקה ללכת, ותמכור את המאנאפאל על טאבאק לאגודה איירופית למשך שלשים שנה ותקבל את הכסף מראש, ואם אסרה ממשלת אמעריקא את המאנאפאל על פי „חק שערמאן" הנה אסרה רק החצי, המא־נאפאל ביד הסוחרים, אשר חשבה כי בידה להביא את החוטאים בפלילים לעצור משובת תאותם להון, ותעלים עין מאסון יותר גדול, המאנאפאל מצד הפועלים, היוניאָן, עד כי המאנאפאל הכפול משני הצדדים הביא יוקר ורעב בכל העולם עתה בימים האחרונים כתם המלחמה, והעם העומד בתוך יחנק בידי שניהם ואין קץ לאסון אשר יביאו עוד לכל עמי התבל, תחת אשר בישראל ידעו חק מגבל כי אסור להרויח יותר משתות (בערך 15-17 למאה), ואם לקח הסוחר יותר מזה, חשבו זאת למקח טעות, והסוחר נאלץ להוריד את המחיר או להשיב את הכסף להקונה. ומלבד זה לא יכל הסוחר השני אשר קנה מיד הסוחר הראשון להרויח מאומה, ועל פי רוב החליף האכר את תבואתו אשר הביא אל העיר בסחורה הנחוצה לו, ובאופן זה קנו יושבי הערים את כל צרכי אכל נפש בזול.

נהפוך פנינו להביט רגע על „שוק הכסף" (בערזע) וההתחרות אשר עלתה לגנבה וגזלה, בין „הדבים והפרים", (שני שמות נאותים באמת לשני מיני חרשי משחית המתחרים זה בזה, וכל אחד מוצא תמיד מרמה חדשה להונות את רעהו) ומי ימנה מספר חללי הבערזע בכל העולם הנאור (רחמנא לצלן) יום יום, ובשום אופן לא יכל מסד כזה להתקיים תחת ממשלת משפטי ישראל.

היש קץ לתלאות רבבות עם לרגלי ענוי ועוות הדין בכל בתי משפט לעמים, ירחים ושנים ינקופו טרם יגמרו משפט אחד, ומה גם אם בעלי הדינים המה עשירים, וידם תשיג לשלם כסף רב לעורכי דין מפורסמים היודעים לעוות משפט בפלפולים עקשים, ולטהר את השרץ בתק"ן טעמים, וכמה פעמים קרה, כי הצילו רוצח או שודד עשיר מחרב המשפט רק בחסדי כספו, תחת אשר העני הולך כצאן לטבח, לוא גם יצדק בעיני כל איש ישר, ובמשפטי ישראל הלא נאלצו השופטים לגמור את הדין ביום אחד ולא

ישאר עד יום השני, והכסף לא עזר לאיש להצילו מעון חרב, עשיר ורש נשתוו בכל ענין, מלבד משפטי יתום ואלמנה אשר להם היה דין קדימה אף נגד עשירים ונכבדים ותלמידי חכמים.

באמעריקא יותר מבאיירופא, הננו רואים עד כמה נכבד דין ישראל לבל ישמע השופט את פרטי המשפט מפי מתורגמן, באמעריקא, גרים למיליאנים אשר לא יבינו שפת הארץ, ועל פי חקי ההגיון נחוץ היה לעשות את „הנעל לפי מדת הרגל", כי כל שופט ישפוט רק את הגרים אשר יבין לשון ארצם, לבל יוציא משפט מעוקל על פי המתורגמן. והמתורגמנים אשר ראו עיני באיזה בתי משפט, כרבם היו בורים פשוטים, אשר למדו לשונם לדבר רק איזה מלות בשלש או ארבע לשונות שונות, ולא הבנו דברי בעלי הדין, ועל פי מתורגמנים כאלה לא יתכן היה לחרוץ משפט אמת בשום אופן בעולם, ושופט יהודי לא יכל לחרוץ משפט על פי המתורגמן.

זה חלי רע באמעריקא, ואולי גם באיירופא, כי בראשית המשפט יעמוד השופט לדבר לפני השופטים המושבעים אשר לא ידעו בין ימינם לשמאלם — ויבאר להם פרטי המשפט, ועם זה יורם איך לשפוט, ועל פי רוב ילמד חובה על הנאשם בדיני נפשות, ואחריו יבוא הקטגור ללמד חובה מצדו, ובאופן זה יפעלו על לב השופטים המושבעים כי יביטו בעין רעה על הנאשם עוד בהתחלת המשפט, ולא רחוק מלהאמין כי יוציאו משפט מעקל, תחת אשר בדיני ישראל עשו ההפך, בראשית המשפט התחילו בזכות, ובדברים רכים דבר השופט על לב הנאשם כי יודה על חטאתו, אם רק חטא באמת, והשופט אמר אליו, כי חפצו רק למצוא את האמת, אבל חלילה לו להאשימו למען הנקם בו, והדיינים המחייבים כהמזכים נאלצו לתת איש איש את טעמו לחיוב או לזכות, ושנים אשר נתנו טעם אחד, נחשבו רק לדעה אחת במנותם מספר הדעות, ודיין אחד אשר אמר כי ישען על דעת רעהו, מאין לו דעת עצמו, הנה לא נחשבה דעתו במספר הדעות, וכן התחילו הדעות מן הקטנים, והנשיא שבסנהדרין היה האחרון לדבר ולהשמיע דעתו, לבל ישענו הקטנים על דעתו, או יבשו להתנגד לו, אף כי כלם

היו חכמים וגדולי התורה, תחת אשר שנים עשרה השופטים המושבעים כרבם אנשים מן השוק, ואיש לא יחוש לשאול מי ומה המה.

במשפטי ישראל, אם כל השופטים כלם קול אחד היו מזכים או מחייבים, נחשב פסק דינם להפך מאשר חרצו, כלם מחיבים זכאי, כלם מזכאים חייב, אחרי אשר קשה להאמין כי בין שבעים חכמים לא ימצא אף אחד אשר יתנגד להם, ובכן מאד יתכן לפחוד מפני טעות בשיקול הדעת, אף כי ברור הוא, כי לא חשדו „לקנוניא" בין חכמים וצדיקים, תחת אשר בכל ארץ אשר קבלה ספר „חקי נאפאלעאן" הוא להפך, כי יאלצו את השופטים להסכים כלם לדעה אחת, ואם אחרי כל עמל לא יבואו לכלל דעה אחת, ישלחום לבתיהם, ובוחרים י"ב אנשים אחרים תחתם.

הדעספאטיזם, השורר אף בין מחוקקי ארצות הנאורות לא יכלה להחזיק מעמד בין מחוקקי ישראל, על פי הכלל שאין גוזרין גזרה על הצבור שרובו לא יוכל לעמוד בו, ואם רבים מן העם לא יאבו שמוע ומפקפקים בגזרה ההיא, הנה היא בטלה מאליה, או גם ב"ד קטן יוכל לבטלה נגד ב"ד הגדול, והב"ד הגדול לא יוכל לאלץ את העם לעשות חפצו, כל זמן שלא פשט האיסור ונתקבל בין רוב העם מרצונו הטוב, ומה אנחנו רואים היום בממשלות הנאורות באיי־רופא ואמעריקא? האם יעיז איש להשוות משפטי העמים עתה עם משפטי ישראל לפני אלפים שנה ויותר? ואם אך נזכור רגע את אשר ראו עינינו זה לפני שנה וחצי במלחמה הגדולה עם אשכנז, עם המון כל האכזריות והתועבות הנוראות אשר נעשו בידי מאמיני „דת האהבה" האם לא יאדמו פני הראדיקאלים בקרבנו המתאמצים לחקות את אחיהם בדעה לענין, טראצקי, באקונין או ליעבקנעכט. לוא נפתחו לפניהם ספרי דברי ימי ישראל ומשפטיהם, ועם כל עזותם ואי־ידיעתם הלא יאלצו להודות כי כגבוה שמים מעל הארץ, גבהו משפטי עם אלהי אברהם על כל חקי העמים הנאורים בימינו*). האשכנזים בהתנפלם פתאם על גוי שקט

---

*) ומעשה בפועל ראיתי, כי בהיות חתני הרב דר' א. באזעל תלמיד האוניוורזיטאט לחכמת המשפטים בנויארק (שהיה לפנים

(בעלגיען) בלי כל סבה בעולם, האם קראו לשלום כמצות התורה? האם שמרו לבלתי הניף גרזן על כל עץ מאכל בבעלגיען וצרפת? הגם המה צרו על עיר רק משלש רוחותיה ויניחו רוח אחד פתוח למען תת היכלת לתושבי העיר לנוס כמצוה עלינו בני ישראל? האם יכלו היהודים לקחת את האנשים השלוים תושבי הערים — אשר לא התגרו בם מלחמה — למכרם לעבדים ושפחות ולגזול את רכושם, להשמיד ולהרוג רבבות אנשים נקיים רק למען מלא הות נפשם ונפש מלכם? האם יכלו גם צבאות מלכי ישראל להטביע מאות אניות סוחר עם כל הנוסעים השלוים בני עמים שונים אשר לא התערבו במלחמה? רצח נורא כזה הן לא שמענו עוד אף בין שודדי ים בכל ארצות הפראים, ומעדנים כאלה ינעמו עוד לחיך פריצי בני עמנו, משנאתם לעמם אשר עזבו, ותורתו אשר לא ידעו, רק למען מלא תאותם לרמוס על ראשי עם חרמם, ויעשו להם חקים, משפטים ושופטים בארץ אשר בה ינוחו עצמות נביאנו חוזינו ומלכינו? ולוא אמרתי לגלות כל טמוני אוצרות תורת ישראל, נחוץ היה לכתוב יותר מספר גדול אחד, ולמלאכה גדולה ונכבדה כזאת נחוץ להועיד אומן גדול יודע כל חדרי התורה, ואני יודע כי לא אני הוא האיש, והמעט אשר השמעתי בזה הוא רק מר מדלי, וכל תופשי תורה בישראל יודעים זאת יותר ממני, ולא בעדם דברתי דברי אלה, רק בעד אלה אשר לא ידעו מאומה, מלבד הקריאה בספר כתוב עברית, לבל יאלמו דום בשמעם ראדיקאלים בורים מתימרים בגאון אולתם, כי חדשות יבראו בארץ, חדשות אשר כבר צללו אזנינו משמוע יום יום מפי כל נער הולל ברהובות לאנדאן נויארק ושיקאגא, ובכלל, בכל חר פתן אשר שם דגרו צפעונים את ביציהם,

תלמיד הגאון ר׳ אלעזר גארדאן ומוסמך להוראה) וכמה פעמים שאל ממנו הפראפעסאר קאהעלען (שהוא גם שופט בבית משפט העליון) איך הוא הדין על פי תורת התלמוד, ובכל פעם אשר הוכיח לו כי דיני התורה נעלים על משפטי העמים בימינו, השתומם למשמע אזניו, ופעם אחת קרא לאמר: „אם אמת כי ציוויליזאטיאן רמה „כזאת כבר שררה בין היהודים לפני אלפים שנה, הנגו עומדים „עוד רחוק ממנה חמש מאה שנה״.

הם המה האומרים להביא „צדק עולמים" בשערי ירושלם להראות חכמתינו ובינתינו לעיני העמים?

על הרבנים הנבחרים אשר יבואו אל הקאנגרעסס, להכין את נפשם להתיצב בראש העם כצופים בראש המגדל, מלאים רוח גבורה, בטוחים בהוד שכינת אל עליון החופפת על ראש נוצרי תורת קדשו, ובלב טהור מטומאת „פאליטיק" וקנאת איש מרעהו, יעבדו כלם שכם אחד לטוב עם ד' ונחלתו, ויתיצבו על המדרגה העליונה אשר עליה עמדו ראשי הסנהדרין בימי שמעון בן שטח ואחריו שמעיה ואבטליון אשר התאמצו בכל כח לבם להציל את הדת והתורה מידי הצדוקים, אשר חזקו מהם ברוב מנינם ובתמיכת כהן גדול ומלך (יוחנן, או ינאי), ורוב העם אשר כבר הסכין ימים רבים ללכת אחרי באורי הצדוקים אשר היו הרוב בסנהדרין, ולא להעם, ואף לא להסנהדרין עצמו היתה עוד שטה קבועה בפירושי התורה כמנו היום (התלמוד והפוסקים), ועל ראשי הפרושים היה לעקור משרש למודי הצדוקים הקנאים העומדים לפרש מלות התורה ככתבן, מבלי כל רוח בחן, והדבר הזה היה קשה על ראשי הסנהדרין אז מעתה, בהיות לפנינו עתה באר מים חיים (תורה שבע"פ) לשתות בצמא, ואף כי אמת הוא, כי תכונת הצדוקים בימינו שונה מתכונת הצדוקים הראשונים. אז בארו הצדוקים „עין תחת עין" ממש, תחת פירוש הפרושים, „ממון" והצדוקים החדשים מבארים כי כל התורה כלה היא ממון. הצדוקים הראשונים הורו בדיני חליצה, כי החלוצה צריכה לקיים „וירקה בפניו" ממש בפני החלוץ, „והחלוצים" החדשים לא יחושו אם כל העם מקטניו עד גדוליו יירקו בפניהם, כי יחלצו לא רק את נעלינו, אך גם את שמלותינו לעורנו, ואם אלף פעמים נוציא עליהם שם רע, לא יפרשו את השמלה" להראות צדקתם אף לפי פשט הצדוקים הקדמונים, ועליהם כבר כתב המליץ*) „נם וצק על ראשם זרם מי רגלים, יאמרו כי גשם נדבות יורד מן השמים".

אספת הקאנגרעס צריכה להודיע בלי כל מורא ופחד

---

*) רמא"ג בשירו הנספח למחברתו „תקון לבן הארמי" ווילנא תרכ"ד. (אם לא הטעני כח זכרוני).

כי כל היהודים האומרים לבוא להשתקע בארץ אבותינו, חפצים להשאר יהודים ולחנך את בניהם כי יהיו יהודים, ובכן על היהודים עצמם לדאוג בעד חנוך בניהם, והזרים אשר באו בשם הציונית וביד חזקה תפשו את החינוך בידיהם לתכלית „מיססיאן" ידועה להם, להכחיד תורה ודת מעל אדמת הקודש, היא נגד היהדות, ובשום אופן לא טובים בתי ספריהם החדשים מבתי הספר לשליחי לאנדאן כאשר הודו ראשי מוריהם עצמם (קראו נא במאמריהם ובמעשיהם במחברת „שמעו נא המורים"), ובכסף אשר יאספו בכל קצוי תבל לטובת ציון והישוב, אין להם כל צדקה להוציאם לתכלית מיססיאן נגד היהדות, ובשקר יתכסו באדרת ציון. ולא זאת היא הציונית אשר יבקש העם, ולא זאת היתה מטרת הציונית מראשית הוסדה. ומעתה, אם לא יאספו ידיהם ממלאכה זרה לרוח ישראל, ידעו נא כי לא להם לבנות את ציון על חרבות היהדות והתורה, ותחת להביא שלום ומנוחה בארץ, יביאו רק הרס ואבדון, וקללה תחת ברכה, וכל הכסף אשר יוציאו מכיס העם, הוא רק לרעתו. יבנו להם בתים, יתקנו מסלות עתיקות או יסולו חדשות, יבנו בתי חרשת מעשה, מסלות ברזל ואניות סוחר. יטעו כרמים, או יערות יכוננו ערים חדשות או מושבות ועוד עבודות כאלה הדרושות לבנין ציון, אבל אל הדת והתורה לא יגשו, כי לא להם המלאכה. רבני ישראל ככל היהודים בעולם יודעים, כי ממשלת בריטנית מאמנת בכתבי הקודש יותר הרבה ממנהלי הציונית, ומה גם ממורי בתי ספריהם אשר לא יבשו עוד להשמיע בפה מלא, כי אין להם חפץ בתורת ישראל ודתו. אפס לא כלם יודעים, כי גם הערבים שכנינו בארץ הקדושה, כלם שונאים את ההפקרות בדת, וכמה פעמים כבר קרה כי הורו באצבע על צעירי תלמידי הגימנאזיום והפועלים המחללים קדושת דת ישראל בגלוי בשאט נפש.

על אספת הרבנים בקאנגרעס להשמיע באזני כל יושבי תבל, כי פותחים המה בשלום, והיה אם שלום יענו, (לא פשרות) כי אספו ידיהם מעבודה זרה להם, טוב, ולא? עליהם לדעת, כי התורה אשר עליה הורגנו כל הימים, לא נתן ביד צר, יהיה בן ברית או בן עם נכר, והאלהים הבוחר בציון יופיע

על עצת רבני ישראל גדוליו וחכמיו, להביא גאולה לציון, גאולה מיד מעניה וצורריה מבית ומחוץ.

ועד הבוחרים.

בתורה ובדברי חז"ל לא נמצא כל זכר מי היו הבוחרים אשר בחרו את החברים לסנהדרין, ואין אנחנו יודעים כל פרטי הבחירות, רק זאת ידענו על פי התורה כי משה בחר את הזקנים השופטים והשוטרים, והוא נצטוה מפי ד' למצוא אנשים ישרים וטובים, שונאי בצע וחכמי לב לשפוט את העם, השם סנהדרין נתחדש רק בבית שני, ואודות פרטי הבחירות הננו יודעים רק התנאים אשר על פיהם יבחר האיש הראוי לשבת בסוד הסנהדרין. אפס אין אנחנו יודעים מי היו הבוחרים, ולפי הנראה בחרה כל עיר את אחד מנכבדיה, והסנהדרין שלח מלאכים חוקרים לחקור תכונת הנבחרים מערי השדה.

אם שלחו חברים לסנהדרין גם מחו"ל, זאת לא נדע, ובימי הבית השני הלא כבר היה העם נפוץ באזיא, אפריקא ואירופא, ומי יודע אם האגדה או המסורה המקובלה באומה כי עזרא הסופר כתב מכתבים לתימן ולאשכנז לבקש את אחיו כי ישובו ציונה, אולי דרש מהם גם כי ישלחו צירים או חברים אל הסנהדרין, לבל ינתקו את החוט המקשר אותם אל אחיהם בוני ומיסדי מלוכת ישראל? ועלינו להשען רק על ההגיון והשכל הישר, כי כל עדה או קהלה בחרה את הישר בעיניה, כאשר בחרה את הב"ד בעד קהלתה, ולא שלחו אליה ב"ד מירושלם, ובכן היתה לכל עיר ממשלה מיוחדה בענין זה, וכן עלינו לעשות גם עתה.

בכל עיר או פלך בכל ארצות תבל יבחרו להם ועד והועד יבחר לו את אחד או שנים מבחירי קהלותיהם לשלחם לשבת בסוד היועצים ובוחרי הסנהדרין, ועל כל ועד יהיה להתחייב לשלם הוצאות נבחריה, והכסף יובא לאוצר ועד ההוצאה וההכנסה אשר על יד הסנהדרין בירושלם, וכל חבר הסנהדרין יקבל את שכרו מיד הועד ההוא.

כל ועד בארצות תבל יקבל גם הנדבות האחרות הנשלחות לטובת ציון מידי אנשים פרטים, או קהלות, ובאופן זה לא יאלצו עוד עניי ירושלם לשלוח מלאכים לאסוף נדבות והכוללים השונים כליל יחלופו.

כל הועדים יחדו יתאמצו ליסד קרן קיימת בירושלם, למען תהיה מקור נאמן לסנהדרין לבל יהי תלוי באויר לחכות תמיד לנדבות, וקרן הקימת לא יניחו באיזה באנק, רק יבנו בתים בירושלם, ושכר המעונות יוקח למחית הסנהדרין, ולתכלית זאת יקנו כברת ארץ לא רחוקה מהיכל הסנהדרין, ויקראוה בשם „שכונת הסנהדרין", ובשכונה הזאת יוכלו לבנות בתים גם בעד חברי הסנהדרין עצמם, ובכל אשר תגדל קרן הקימת תגדל ההכנסה.

כל עדה או קהלה אשר תזכה כי אחד מבניה יבחר לשבת בסוד הסנהדרין, עליה לדעת מראש, כי תקח עליה ערובה גדולה ונכבדה, לבל יקל הדבר בעיניה לבחור במי שיהיה. התורה צותה „אנשים ידועים לשבטיכם" וחלילה לה לבחור באיש שאיננו ראוי לכבוד גדול כזה, ואם רבים יעמדו לבחירה, ועל העדה יוטל להפיץ גורל, הנה נחוץ עוד יותר, כי כל הנועדים לעמוד לגורלם, כלם עד אחד צריכים שיהיו ראוים לכבוד הזה, ולא יחשב לאי-כבוד, אם איש לא יזכה בגורל.

על ועד הבוחר לדעת, כי עליו לקבץ כסף שנתי די לכלכל בית החבר או החברים אשר ישלחו לשבת בסוד הסנהדרדין בכבוד, למען יוכל לחיות ברוחה, ולבל ידאג לאחריתו, ואם ימות האיש, יהיה בטוח כי תשיג אלמנתו את מחיתה, ויתומיו יחשבו ליתומי האומה, אשר עליה לדאוג בעדם.

על כל הועדים בארצות שונות לגשת אל המלאכה לבנין בית הסנהדרין, אחרי כלות הקאנגרעס של הרבנים, אחרי אשר כלנו יודעים כי אף לאספה ראשונה אין בית בירושלם, לא לקנות ולא לשכור, עיר קדשנו איננה עוד פאריז, לאנדאן או נויארק, ואם לא נגש אל מלאכת הבנין כרגע אחרי אספת הקאנגרעסס, לא יתכן לגשת גם לבחירת הסנהדרין, כי מה תועיל בחירתם אם לא יוכלו להתאסף בירושלם בבית אחד?

שאלת הכסף איננה כל שאלה בעיני, אם יועדו אל הקאנגרעס גם נכבדי עשירי עמנו, אז יאספו רוב הכסף במושב הקאנגרעסס עצמו, ואם מעט יהיה מכסת הכסף לבנין גדול ההוא, הן נקל מאד לאסוף הון רב בקריאה הראשונה אשר ישמיעו באזני כל העם המפוזר בתבל, כי כל איש יהודה, צעיר וזקן, טף ונשים, כלם איש לא יעדר, כלם ינדבו שקל לגלגלת, למען ידע כל העולם כי הבית הקדוש ההוא הוא קנין כל בית ישראל, ולמען יהי לכל איש יהודי חלק בנחלת ד׳ ותורתו על הר ציון, הנה לא אספוק אף רגע כי במשך שנים שלשה ירחים יקבצו את כל הכסף הנחוץ לבנין גדול ההוא, עם בנין בית לאוצר ספרים ואף לקרן קימת להחזקת הבית, ואקוה כי ימצאו עוד בעמנו נדיבים אשר יתנו יותר ממכסת השקל, ואם ראינו כי כבר נתנו לעגל (לבנין הגימנאזיום) מדוע לא נאמין כי יתנו גם למשכן, ולעגל הלא די היתה נדבת טפש תמים אחד אשר לא ידע כי הקריב חזיר על גבי המזבח, ואני אף כי אינני שבע כסף, בכל זאת הנני הראשון לנדב אלף פראנק לטובת הבנין, ויועידו אל הקאנגרעס גם שנים שלשה חכמי הבניה להכין תכנית הבית, ביחוד מראהו החיצוני אשר ימשוך עליו עיני הרואים ביפיו למען יהיה לכבוד לבית יהודה *). ולבחירי בניו אשר יזכו לשבת בסוד קדושים בקרית חנה דוד. ומהנוגע לפנים הבית, הלא יבינו כלם, כי באמצעו יהיה אולם גדול ועגול עם שבכה אחת או שתים למושב או מעמד העם סביבות כל הקירות, ובאולם תהיינה הלשכות לכל הועדים

---

*) כמו אצבע אלהים היתה בבנין הגימנאזיום בתל אביב, כי כמו מחדריו אימה פנימה, עוד רע מהם מראהו החיצוני, כי נבנה בטעם בית אוסף לצבא ברוסיא, אף כי נחוץ להודות כי כל בתי החסד אשר נבנו בירושלם או בארץ הקדושה בכלל, החל מבתי יהודה טורא עד כל הבנינים האחרונים, כלם לא נבנו בידי בני בצלאל בן אורי, וכלם חסרי טעם ויופי, הנה ההתנצלות האחת היא, כי נבנו בעמל רב, במחסור ועוני, ובידי מנהלים בטלנים, אבל בימינו, נהיה לבוז בעיני כל העולם אם נוסיף לבנות בניני צבור כללים בטעם ובתבנית חרבות בני קטורה.

השונים, ועל דלת כל לשכה יהיה רשום הועד הנועד לה, ובקרבת הבית ההוא — אשר יבנוהו על אחת הגבעות בקרבת העיר, — נחוץ לבנות גם בית תפלה לסנהדרין ובעד כל השכונה אשר תוסד קרוב אל הבית ההוא. ובעד כל אלה ידאגו כל ועדי הארצות השונות, וזאת תהיה עבודתם הראשונה על אדמת ישראל. ושמות כל הועדים והנדיבים הגדולים יוחקו בספר לזכרון עולם, או על לוחות שיש באחת הלשכות או הנשכות.

הישיבה הראשונה.

חברי הסנהדרין אחרי הבחירת הכללית, יתאספו למועצה, לבחור ועדים לכל מיני עבודה שונים, ומקרבם יבחרו חמשה או שבעה איש בעד כל ועד, וכל ענין הדורש פתרון מאת הסנהדרין, ישולח אל הועד הנועד, כמו:

ועד הסמיכה.

הועד הזה יסמוך את כל תלמידי בית מדרש הרבנים, וכמו כן גם רבנים אחרים אשר יבואו לעמוד למבחן, ועל הועד להבר נוסח חדש באגרת הסמיכה, וביחוד בענין התוארים אשר הסכינו הממסכים לכתוב מבלי גבול, תוארים גדולים ונוראים בגוזמאות, בחשבם להגדיל בזה כבוד הנסמך, כי כן הסכינו לכתוב גם בהסכמותיהם על ספרים אשר לא קרא, וישנם רבנים רבים אשר לא נסמכו מעולם, ורק בהדפיסם איזה ספר דרושים עם הסכמת אחד הרבנים אשר כנה את המחבר בתואר „רב", ועל יסוד זה היה לרב, ביחוד באמעריקא, עד כי אוכל להראות על ספר דרוש אחד אשר נדפס בנויארק בשנת תרס"ו, ועליו הסכמות איזה גאוני ישראל בגוזמאות נוראות, עד כי לא בש המחבר, — אשר זכה להשיג משמרת משגיח בבית אופה מצות בסינ-סינעטי — להשמיע בכתבי עתים כי בידו נמצאים כתבי יחש עד מלכות בית דוד, ובכן מצוה לאכול רק את המצות אשר הוא משגיח עליהן. רב אחר אשר גרשוהו כבר

מאיזה ערים, כותב בסוף ספרו „יד הלוי" לאמר „ובד' נשבעתי כי בכתב ידי אין אף שגיאה אחת"! השמעתם מעולם כי יעבור רב בישראל על „לא תשא את שם ד' אלהיך לשוא" בפרהסיא, בעוד אשר גם נער בן עשר יוכל למצוא שבושים ושגיאות אין מספר בכל דף, וכמעט בכל שורה אשר נכתבה ביד המחבר ואינן שגיאות הדפוס בשום אופן, וכל זה רק יען כי אוהב הוא להתפאר תמיד כי הוא יודע עברית, ושני אלה אינם יחידים בעולמנו הקטן, ועוד רבות רבות כאלה הננו רואים באמעריקא, ועל ועד הסנהדרין לשים קץ לשערוריות כאלה, למען הרים מצב הרבנות מעפר שפלותו, ולא יסמוך לכל אשר יביא צרור תורתו בכיסו, אם איננה גם בלבו, כי אין די לרב כי יהיה רק יודע תורה, אך עליו להיות גם נוצר תורה.

הועד יכריז איסור גמור על כל איש להקרא בשם רב, כל עוד אשר לא יראה את סמיכתו לפני בי"ד סמוך, ויאסור לכתוב תוארים משונים אשר הגיעו כבר עד גבול שגעון. האחד מכנה את רעהו „הגאון הגדול", ואם כן יש גם גאון קטן, ר"ל ענק כנמלה, או „הגאון האמתי", ואם כן הלא יעיד כי יש גאון לא אמתי, או גאון שקר. „הנשר הגדול" הוא תואר עוף טמא וטורף אשר בו כנה הנביא רק את נבוכדנצר הרשע, או התואר „פטיש החזק" הראוי יותר לחרש ברזל, ומה דמות תערכו אם נעתיק את התואר „סיני ועוקר הרים" לאיזה שפה אחרת. האם לא יביטו הכמי העמים עלינו כעל עצרת משוגעים? גבור ענק כזה אשר בכחו לעקור הרים, לא רק בכח ידיו אבל גם „בסברה" לבד, גבור אלהי כזה הלא נקל לו להחריב את כל העולם כלו, ואנה אנחנו באים? תוארים כאלה לא נשמעו עוד בין כל עם ולשון בתבל, מלבד בין ראשי שבטי ההודים הפראים באמעריקא, המכנים את עצמם בתוארים ממין זה, כמו: הארי הלבן, הנשר האדום, הזאב הגדול, האילן החזק, נשר המדבר, הדב הירוק, צמרת היער, יד הברזל, התנין הנורא, מלך היער, ועוד כאלה עד לאין מספר. ואם בין רבני האשכנזים יתכן לקנות תוארים נוראים בזול גדול, הנה אצל רבני הספרדים הנם הפקר, וכל החפץ ימלא כפו מהם

חנם, ולא נחוץ כי תאמינו לי, נסו נא רק לפתוח איזה ספר דרוש או שו"ת, ותראו כי שער כל ספר יכיל עמוד שלם מלא תוארים נוראים כמספר עיני מלאך המות, וכבר הסכינו הרבנים לשמוע דברי חנף והבל כאלה, עד כי אם יעיז איש לכנות את הרב רק בתואר „רב" לבד, בלי „סממנים" ולבונה זכה, יקצוף עליו קצף נורא כעל איש היורד לחייו, ואני יודע רב אחד אשר קצף על הקורא אשר קראהו לעלות לתורה, ויקרא רק „יעמוד הרב!" והרב ענה בקצף להקורא: „אותי מכנים „הגאון הצדיק'! ובתואר רב לבד הלא תכנה גם את הדיין ר"י". ומי ימנה מספר המכשולים אשר יביאו הבלים כאלה על דרך בני עמנו. והסנהדרין יוכל לעשות קץ לכל אלה בתנופת יד אחת, ובכלל אין לשכוח, כי בהתוארים, רב הכולל, ראש הרבנים, וכאלה, הננו מרגישים ריח „קאטו־ליציזמוס". בישאף, קארדינאל, המה תוארים לכהניהם הגדולים העומדים במעלה גבוה מעל הכהנים הפשוטים, בעוד אשר לנו אין „כהונה" וכל איש ישראל יודע תורה יוכל להיות רב, אם יעמוד למבחן לפני רבנים אחרים, מבלי הסכמת „אפיפיור"

ועד דתי לאומי.

כי „לא נתנה תורה למלאכי השרת", זאת הבינו חז"ל יותר הרבה מהמון רבנים קטנים היודעים רק קדושת האותיות. גוף התורה ולא רוחה, האותיות אשר למדו בשלחן ערוך, ויעזבו למודי התלמוד. הרוח החיה אשר נתן בנו נשמה להאריך ימי היינו בתבל, תחת אשר גדולי ישראל התנגדו אף לרבנו הרמב"ם, אשר חקק חקים קבועים, ותחת אשר עד העת ההיא היו הרבנים הפשים לפסוק הלכה על פי התלמוד, ועם זה נטל עליהם לדעת את התלמוד ורוחו. הנה עתה, עם פסקי ההלכות, פרקו מעליהם עול ידיעת התלמוד, ויהיו לרבנים גם בלעדו. רבנים יבשים, בעלי גוף בלי נשמה, ואחרי אשר להשיג „התרת הוראה" או אף גם סמיכה, לא ידרשו מהם דעת התורה שבכתב, על כן נשארו רבים מהרבנים בדור הזה ערומים מתורה שבכתב כמתורה שבבעל פה. והנם עומדים אצל השו"ע כהאמן מנהל המכונה אשר נעשתה על פי תכנית ידועה, ואם יחסר בה אבר קטן או רק

מסמר אחד, תעמוד המכונה מעשות מלאכתה, ואם האמן איננו מומחה גדול, ולא ידע מה חסר במכונתו, יהיה אובד עצות, ועליו ללכת לשאול שו"ת מפי אמן גדול ממנו, ולרבנים ממין זה לא יהיה מקום בסנהדרין, ומי יודע אם גם לא יתנגדו לעצם יסוד הסנהדרין, בדעתם, כי יפקד מקומם בב"ד הגדול בירושלם, וכלנו כל בית ישראל מקוים, כי הרבנים גדולי התורה יבינו את מצבם הרם ומשמרתם הנכבדה ולא יבלו את עתם היקרה בענינים קלי הערך, ועל דעתי, נחוץ מאד, כי תהיה ראשית עבודתם לבטל את התואר „רב הכולל" או „ראש הרבנים" בכלל, בכל העולם, ובירושלם בפרט.

ירושלם עיר הקדוש, משכן לאביר יעקב גדולה ונכבדה מרבנות איש אחד, יהיה מי שיהיה, ומה גם אם הסנהדרין יושבת לכסא, ואין כל מלך או סולטאן יוכל לכונן משרת אפיפיור בישראל. היהדות איננה קאטאליציזם, להושיב איש על כסא פעטרוס, ובהחלטה כזאת מצד הסנהדרין נרחיק המון דברי ריבות בין כל עם ד' בארצות שונות.

הועד הזה ישמיע גלוי לכל ישראל, כי דת ולאמית בישראל אינן שני ענינים נפרדים, כאשר הוא בין העמים, תורת ישראל איננה רק דתית. הלאו של „לא תלין פעלת שכיר" שוה הוא אל הלאו של „לא תאכלו כל חזיר, וכל דיני חשן משפט אינם נופלים מדיני יורה דעה, יען כל הנזכר בתורה תורה הוא, ואף ענינים שאינם נוגעים לדת, כל זמן שנקדשו בקדושת הדת, קדושים המה לנו, יהיו ענינים לאמים או כלכליים, אחת הוא. חג החנוכה אף כי הוא חג לאמי ולא נזכר בתורה, ישמרוהו בני ישראל עם כל הדינים אשר הקיפוהו חז"ל כחג הסכות, החג הלאמי־הכלכלי הכתוב בתורה. וכל איש האומר להפריד בין הדת והלאמית, מכריז על עצמו כי איננו יודע תורה או לא יחפוץ לדעתה. ואם יאמר כי הוא רק לאמי, איננו אף לאמי. ולו אין כל חלק ונחלה בשום ענין הנוגע לישראל.

הועד יכריז, כי כל ריב או סכסוך בעניני דת או לאמית בכל העולם, יפנו רק אל הסנהדרין בירושלם, ופסק דינו יהיה „הלכה פסוקה" ואיש לא יעיז עוד לדבר נגדו, ביחוד

ישים הועד לב לתקן תקנות לפי רוח העת בכל עניני גיטין, חליצה ועגונות, לטובת בנות ישראל, יען בענינים אלה תיעשנה שערוריות אין קץ. והרבנים מפחדים איש מפני רעהו לצאת גלוי בהחלטה גמורה, ואין קץ לכל השאלות והתשובות הרצות ושבות מעיר לעיר ומארץ לארץ, ואין רב מחליט דבר ברור הן או לאו, ובין כה רע ומר גורל האמללות, ורבות מהנה נשואות לאנשים נגד דין התורה מאין כח בהן לחכות לפסק דין מחלט. ויש רבנים הכותבים שו"ת רק להראות כחם בפלפול וחריפות, תחת אשר נוכל לקות כי פסק הסנהדרין יכתב בשתים שלש שורות, כתבנית „שו"ת הגאונים", ובכל שנה ידפים הועד את כל השו"ת אשר באו לידו במשך השנה, וספר זה יהיה לעינים לכל רבני ישראל בתבל.

אין כל ספק בעיני, כי הסנהדרין יאצל מכבודו על כל רב מוסמך, וכבוד הרבנות יעלה למעלה ראש, ועל כן נחוץ יהיה לבער אחרי כל „התרת הוראה". או רב מוסמך גדול בתורה, או לא רב כלל.

העת דורשת כי יתרומם הסנהדרין על כל ענינים קטנים ודקדוקי עניות במעשה והלכה, לבלי תת ענין ללצים או רשעים להתקלס בנו כי יסדנו אינקוויזיטיאן דתי, ורק בדעת ועצה יתחזק על מצבו, למען תמצא ידו לחזק מוסרות הדת לנהל את העם בשובה ונחת, עד אשר יוכחו כלם כי היהדות איננה „אסון" (היינע) ובכחה לאשר את בניה הנאמנים בבריתה גם בחיי עולם הזה, אם לא תתהפך למקל חובלים בידי רועיה, ועל הסנהדרין תרבץ החובה להראות חכמתנו ובינתנו לעיני העמים כמצות התורה.

ו ע ד ת ו ר ה. אל יד הועד הזה יובאו כל ריב או ספק, שו"ת וכדומה בכל ענין הנוגע לתורה ודת, לא רק בכל ענין הנוגע לארץ ישראל, אבל גם בכל עניני דת ישראל בתבל, ועל דעתי עליו להחל את עבודתו בענינים הנוגעים לכלל ישראל בכל ארצות הגולה ראשונה. כמו:

שאלת עגונות ב כ ל ל, לא שאלה פרטית הנוגעות לאיזה עגונה, אבל כל השאלה לכלליה ופרטיה דורשת פתרון

וההלטה גמורה עתה, עוד יותר מלפנים. עתה, עקב המהומות, המלחמות, הגירושים, הרציחות וכל המון התלאות אשר עברו על ראש אחינו בכל ארצות איירופא, ועגונות אין מספר נשארו מפרפרות בין החיים והמות. עתה חוב קדוש על הבית דין הגדול בירושלם, אשר אין בית דין אחר גדול ממנו בכל העולם, עליו החובה, ובידו הכח על פי התורה לעשות תקונים גדולים בחיי העם, כאשר עשו חז"ל בימיהם, כתקוני פרוזבול, היתר עסקא ועוד כאלה, אף כי נגד המלות הברורות בתורה*), אך לא שאלת עגונות לבד עומדות על הפרק, אף כי גם השאלה הזאת לעצמה גדולה היא ונכבדה, ואולי לא נודעו עוד לרוב הרבנים המקרים אשר קרו באמעריקא, איש אחד עגן את אשתו באיירופא וישאיר אחריו בת או אחות קטנה, ובמשך הימים גדלו הבנות ותבאנה לאמעריקא ומבלי דעת נשא האיש את בתו או אחותו, ועוד שערוריות כאלה מחסר תקונים וסדרים.

שאלת החליצה, יבום, גט בעל כרחו, גט מעבר לים ועוד כאלה דורשות פתרונים ותקונים קבועים. הנה למשל, באיזה כתובות עתיקות אשר מצאתי בדמשק בשנת תרס"ט, מצאתי תנאים כאלה: ההולך למדינות הים ולא שב לביתו ולא הודיע לאשתו, הנה הוא נחשב כמת, ואשתו תוכל להנשא לאיש אחר, ובה, בכתובה זאת אין כל זכר בתנאי „מדינת הים" מה רחוקה היא המדינה, אם קראו „מעבר לים" את העיר ברינדיזי קצה איטליה, או נעאפאל, ואולי גם אמעריקא, ואחרי אשר הבעל אשר עזב את אשתו עגונה

*) לכמו אלה תחשב תקנת ר' יוחנן בן זכאי שבטל מים המאררים לסוטה, נגד דין מפורש בתורה, רק יען כי מצא שהשעה צריכה לכך (משרבו הנואפים), קבלו עדות עד אחד אשר העיד על מות הבעל, לתקנת עגונות נגד דין התורה ע"פ שנים עדים יקום דבר. והריב"ש חפץ להתיר לת"ח אף שאיננו מוסמך, להקל בעניני עיגון (שו"ת מהרד"ך) ועוד תקנות רבות כאלה תקנו בכל ימי גלותינו הארוכים לצורך השעה לפי הזמן והמקום כנודע לכל תופשי התורה, ונחוץ רק להזכירם לבל ישכחו באיזה זמן הננו חיים כיום הזה.

לא הגיד לה אנה ילך, ואם לא שב אחרי כלות שנתים ימים, אחת היא לה אנה פנה, והנה היא חפשיה.

בכתובות העתיקות אשר אספתי באיטליה, מצאתי, כי האיש אשר ארש לו אשה, עליו היה להביא את אחיו לחתום על הכתובה ובבי"ד, כי אם ימות אחיו בלי בנים אז הוא מחויב לחלוץ את יבמתו בלי כל טענה ומענה, ואסור לו לדרוש כסף או מתנה מאת יבמתו, ועליו לתת ערבון בטוח כי ימלא הובתו זאת, באופן כי הבי"ד יכול לאלצו לקיים את דבריו.

כל השאלות והתשובות אשר יקבל הסנהדרין תמסרנה על יד הועד הזה.

שאלת החרם. בכל ארצות איירופא ואמעריקא, כבר חדלה השאלה הזאת מכל וכל, עקב איסור הממשלות להשתמש בחרם (באיקאט), אבל החרם נוהג עוד בתוגרמא, ורבני ירושלם השתמשו בו כמה פעמים. ורבים רגנו עליהם בכתבי עתים, כי השתמשו בו לרעת אחרים ולטובת עצמם, ואין איש עתה אשר יוכל להכריע עם מי הצדק. הסאציא-ליסטים, אמנם יחזיקו בו גם עתה בשתי ידיהם, חרב החרם בידם איננה מורטה למען היות לה ברק ממרחק, בכתב או בעל פה, רק למען טבוח טבח הוכנה, להרוג ולהשמיד את כל מתנגדיהם, וכבר הוללו ידיהם רציחות אין מספר בבוא איש לעבוד בבית חרשת אשר קראו עליו חרם, וחרמים כאלה הננו רואים יום יום בכל הערים הגדולות ובכל בתי חרשת מעשה, ואלה המה הסאציאליסטים עצמם אשר ישפכו חמת רעל על ראש רבני ירושלים, מפחד פן יחדשו את החרם, החרם הנוצר רק בעדם להדוף את משנאיהם. הנה כי כן, אם יציע הועד לפני אספת כל חברי הסנהדרין לבטל את החרם בארץ ישראל ובכל מקום אשר היהודים נחתים, הנה עליהם לא להעלים עין מהחרם הנהוג בין „אחדות העבודה" וכל עוד אשר לא יתנו ערבון בטוח כי לא ישתמשו בחרם כאשר נהגו עד הנה, לא יסור שבט מיד ועד הסנהדרין לשלם להם כגמולם.

(חרם רגמ"ה). כנודע, בין עשרים וחמש תקנות רבנו

גרשום מאור הגולה, היתה אחת לבל יקח איש שתי נשים, החרם ההוא כבר עבר ובטל, עוד לפני שש מאות ושמונים שנה, לולא נתחדש אחרי כן באשכנז, אבל מעולם לא הטילוהו על יהודי ארץ הקדם, ולא נתקבל שם, והדבר הוא ברור, כי נעשה הדבר לא לטובת ישראל, רק למצוא חן בעיני העמים, הנוצרים אשר על פי דתם אסור להם לקחת שתי נשים, והנה עתה אחרי המון הרוגי המלחמה ורציחות פולין, אוקריינא, רומעניען ואונגארן. מלבד הדבר והרעב והגרושים והמגפות אשר חלו בנו להקטין את מספרנו. עתה, ובארץ הקדם, אינני רואה כל סבה, מדוע לא יתירו שתי נשים בגלוי בארץ הקדושה, הנני יודע מקרים אשר באו לפני הרב רא"י קוק לסדר קדושין כאלה, והוא מאן לעשות זאת, אף כי לא אסר, ועצתו היתה, כי ילך האיש אשר דרש לסדר לו את הקדושין לרב אחר, בעוד אשר רב ספרדי יסדר קדושין מבלי דבר דבר. ונחוץ עוד לדעת, כי הערביים פרים ורבים במהירות נוראה, וטרם יצלח לנו לאסוף מאתים אלף איש יהודה באה"ק, יעלה מספרם המש פעמים יותר ממנו, ובדרך טבעי כבד להאמין כי נהיה הרוב בתושבי הארץ, אם לא נתאמץ למצוא עזרה ממקום אחר.

בית מדרש לרבנים.

אמנם כמו זר יצלצלו באזני היהודי האמתי, המלות ביהמד"ר לרבנים, אחרי אשר בתי מדרש כאלה כבר ראינו והננו רואים גם עתה באיירופא ואמעריקא, וכלם עד אחד נוסדו על פי תכנית „בית חרשת מעשה למלאכת הרבנות", תחת אשר הרבנים האמתים בישראל לא נעשו מעולם על האָבנים.

בצלצול פעמון בית תפלה לנוצרים אין כל דבר רע וטמא, הנני שומע קול פעמון קורא אל העם לבוא לעבוד את אלהיו ולא יותר. הנני שומע קול רועש באויר ממכונת הקטור במרכבות מסלת הברזל, או קול בתי חרשת מעשה בשעה

7 בבקר, הקורא לפועלים לבוא לעבודתם, וכאלה כן אלה אין להם כל מטרה אחרת ולא יכילו כל פירושים וטעמים אחרים, ובכל זאת בשמעי קולות אלה תעוה אזני משמוע, כלכל לא אוכל, אף כי אינני יודע בעצמי, מדוע? וכן תצלצלנה באזני גם המלות „בית מדרש לרבנים", סעמינאר, מלות לא נעימות לאזני, ולוא ידעתי כי רבים המה אשר טעמם כטעמי, אז, הצעתי לקרוא את הבית הזה בירושלם בשם אחר, כמו „תורת ציון", בית אלהים, גלת ישראל, ועוד כאלה, רק לבל ישא עליו שם „בית מדרש לרבנים", בית המזכירני את „בית הקופים" בגן החיות מיסוד המתבוללים, אשר אולי היתה כונתם לטובה לחקות מעשי ידי הנוצרים אשר להם בתים כאלה אין מספר, ולי אין כל צדקה להאשים את הקוף המחקה מעשי ידי בני אדם, יציר הטבע הוא. אבל, האדם הוא מועד לעולם, ולוא גם כונתו לטובה.

ובדעתי את העולם הגדול בכלל, ואת עולמנו הקטן, היהודי בפרט, הנני חושב כי לי גם הצדקה להציע איזה חלק מהפראגראמע הנהוץ לפי דעתי ביסוד בית לחניכי רבנים אמתים בישראל.

הועד לחנוך רבנים, יוציא קול קורא לכל העם ליסד קרן קימת לחנוך רבנים, ולכל עיר אשר תיסד קרן קימת לתכלית זאת, תהיה הזכות לשלוח תלמיד אחד או שנים, לפי מכסת כסף השנתי אשר תקצב בעד תלמידיה, מלבד נדבות יחידים אשר יניחו עזבון כסף קרן קימת לדורות כנהוג בין כל העמים הנאורים הנותנים פרס לכל תלמיד המצטיין בלמודו. באוניווערזיטעטים, ומנדבים כאלה רבים המה גם בין היהודים, ומדוע לא יעשו החרדים בנו „כמתוקנים בין האומות"? ומה ידאב הלב לראות, כי רבים מעשירנו יתנו נדבות גדולות גם לטובת הרוצחים ההיידעמאקים ברוסיא פולין ורומעניען.

לא רחוק מהיכל הסנהדרין יבנו איזה בתים יפים למשכן התלמידים, ובבתים האלה ישיגו כל צרכיהם, ואם יבואו תלמידים על דעת עצמם ועל חשבון עצמם ישכנו גם המה בבתים האלה במחיר לא גדול, לבל יהיו פזורים בכל העיר, ומקום להתפלל ימצאו בבית הכנסת אשר על

יד הסנהדרין, ומאד נחוץ כי בית התלמידים לא יבנה בתוך העיר, למען הרחיקם משאון העיר והמונה, ולבל יחולל כבודם בהתערבם בין ההמון בחוצותיה.

בתוך בית מדרשם ילמדו גם איזה מדעי התבל הנחוצים לכל איש דעת, כמו למודי דברי ימי ישראל בפרט ודברי הימים הכללים בכלל, געאגראפי ומעט חשבון, מלבד שפות שונות, ורק השפות החדשות, אשכנזית, צרפתית. אנגלית, רוסית, ספרדית, ערבית ועוד איזה אשר ימצאו לנחוץ, וכל תלמיד יבחר לו איזה שפה שיחפוץ ללמוד, כמו שנהגו בבית המדרש לרבנים בוויען, כי התלמיד יליד גאליציען בחר ללמוד פולאנית ויליד באהמען או מעהרן למד שפת בני ארצו, למען ידע אותה בשובו לארץ מולדתו לקבל שם משרת רבנות.

מלבד ש"ס ופוסקים ילמדו גם כתבי הקודש ודקדוק השפה, , למען ידעו עברית, ולא ישובו מארץ הקדושה טמאים בטומאת שפת מצרים אשר בדאו להם ההוללים „הארצי־ישראלים", והידיעות האל נחוצות לרב בישראל, אבל אין כל חפץ לעשותם למלומדים בכל „שבע החכמות", והאיש אשר יאמר להקדיש את נפשו ללמודים שונים, ילך לו לאוני-ווערזיטאט, אבל לא יהיה לרב בישראל.

נחוץ כי בית מדרש זה יחל לתת מכתב עתי חדשי אשר יכיל גם ידיעות התבל בקצרה, אבל יזהרו שיהיה כתוב עברית „להוציא מלבן של הצדוקים" לבל יאלצו התלמידים לקרוא את החלאה הכתובה בשפת מצרים בעיר אלהים, החלאה אשר כבר השפיקה להשכיח תורה ושפת הנביאים בכל מקום אשר הגיע ריחה הרע אף מחוץ לחומת בת ציון, ולא אספוק אף רגע, כי מכתב עתי כזה ימצא נתיבות כל בתי בני ישראל בתבל, וגם פרי כסף יביא לעורכיו.

מורים לבית המדרש הזה יבחרו מרבני הסנהדרין. .

מורה אחד יבחרו לתורת ההטפה. ההטפה אשר היתה עתה למנהג בישראל, וכל קהלה דורשת מרבה לבל יהיה רב-אלם.

טוב יהיה אם יעמידו מורה גם ללמודי תורת משפטי

העמים הכללים, וביחוד „חקי נאפאלעאן" הנהוגים בכל הארצות הנאורות, ובזה יקנה לו הרב לב העם לפנות אליו „לדין תורה" תחת ללכת להשפט בבתי משפט העמים.

כל עדה או קהלה בתבל אשר תאמר לקחת לה רב מחניכי בית המדרש בירושלם, תפנה אל הועד המנהל את כל עניני בית המדרש.

לסמיכת הרבנים, יקבעו שבוע אחד או שנים בשנה, באספת הסנהדרין וברוב עם.

כל קהלה אשר תבחר לה רב מוסמך מירושלם, תתחייב לכבדו בכבוד הראוי לרועה ישראל, ולא יהיה ככדור ביד כל בור „פרעזידענט" או גבאי הדורך עליו ברגליו הטמאות כנהוג בארץ הזהב.

בית המדרש בירושלם ישמיע לכל הגולה, כי התואר „רב" איננו פורח באויר ואיננו הפקר, ואלה הקוראים לעצמם בשם רב בלי „סמיכה" מגאוני ישראל אסור להם להתעטף בטלית לא להם, ואלה החפצים לקבל סמיכה בירושלם, יוכלו ללכת שם ולעמוד למבחן, אך לא על ידי מכתבים בעל פה, ואני יודע רבנים כאלה, אשר קבלו מכתבים או מכתב מאיזה רב, ובמכתב ההוא יכנהו בשם „ידידי הרב", ועל יסוד זה קראו לעצמם בשם רבנים. כי על כן לא יפלא כי יש לנו באמעריקא רבנים, אשר לא לחרפה היתה להם למלא אף פקודת „שמשים", „ובשעת הדחק" גם עגלונים, ולא אשמת הרע-בנים היא, רק אשמת הקהלות הקטנות, והפרעזידענטים הבורים.

ועד בית המדרש לרבנים בירושלם ישים לחק, כי על כל רב מוסמך מירושלם, החובה לכתוב למצער פעם אחת בשנה אל הועד, ולהודיעו מכל דבר הראוי לדעת, ומה התועלת או הסדרים אשר הביא לבני עדתו, ועם זה גם סטאטיסטיק מדויק מקהלתו, או גם קהלות אחרות בעיר מושבו. והועד ידפים את הידיעות האל במכתב עתו, למען תהיינה לעינים לתלמידי בית המדרש בבוא עתם לשבת גם המה על כסא הרבנות.

רבנים מוסמכים מירושלם, יפיצו „ציונית טהורה" בכל מקומות מושבותיהם, ובמשך הימים יביאו עזר לא מעט

לארץ אבותינו, אם יהיו קשורים אליה בקשר מכתבים, וביחוד אם כל רב כזה יהיה חותם על מכתב העתי היוצא בירושלם על ידי הועד.

ועד להפיץ דעת). תחת רשות הועד הזה יעמדו כל בתי הספר (לא ת"ת וישיבות), כל בתי אוצרות הספרים, בתי שכיות לעתיקות יהודה, ומכתב העתי לסנהדרין, ובלשכת הועד הזה יעמדו כל מורי בתי הספר לבחינה, והוא יתן „תעודות" לכל אשר יעמוד בנסיון, ובלעדי אגיד יבין כל איש דעת, כי אל הועד הזה נחוץ לספח גם אומן פדגוג, סופר חרוץ, ויודע שפות ולשונות העמים, ועוד מדעים שונים. ואם לא ימצאו כל הכשרונות האלה בין הרבנים, נחוץ לספח „ועד משנה" מאנשים אחרים הראוים לזה, אחרי אשר בועד זה תלוי אושר העם, ועמו גם קיום הסנהדרין עצמו, לבל יתראה רק כממלכת כהנים לבד, אשר דבר אין לו עם אושר העם מלבד הדת, ואיש מהם לא ישכח, כי גם היהודי החרד צריך להיות איש בין אנשים, ובלי דעת איננו גם איש, כמו איש בלי דת איננו יהודי. ולקנאים בלי דעת לא יהיה מקום גם בסנהדרין אף אם יבחרו בם מבלי משים, וגם תורתנו צותה לבחור אנשים חכמים וידועים, ולא ת"ח שאין בהם דעה, וללמד לעם דעת, הלא נחוץ כי המורים עצמם יהיו חכמים מחוכמים, והנביא אומר, כי שפתי כהן אשר ישמרו דעת, אז יבקשו תורה מפיהו.

ראשית חובת הועד הזה תהיה ליסד אוצר ספרים גדול הנחוץ בעד הסנהדרין בפרט ובעד כל העם בכלל, ולא לבד בעד העיר ירושלם, אבל גם בעד כל חכם יהודי בתבל. כי עלינו לזכור, כי רוב בתי אוצרות ספרים הגדולים הנם ביד נוצרים, ומה גדולה החרפה, כי על כל חכם יהודי ללכת לבקש ספר עברי ביד נוצרי, וספרי ישראל ביד יהודים יחידים או גם איזה קהלות, כמו אמשטרדם, וויען, ברלין אינם עוד „ אוצרות ספרים" מלאים על פי המובן בפי הביב־ ליאגראפים, וביניהם גם גל הספרים בירושלם, הרחוק עוד מרחק רב מהיות „ביבליאטהעקא", אף כי גדולים מעשי הדר' האזאנאוויץ אשר כל ימיו התאמץ להגדיל מספר

הספרים לפי כחו, ובלי עזרת אחרים הצליח לאסוף ספרים הרבה, אבל מחסר כסף לקנות ספרים יקרים, אינקונאבעלן וכ"י עתיקים מצד אחד, וחוסר אדם גדול לעמוד בראש האוצר הזהז, בירושלם עצמה, והמאסף הנכבד איננו ביב-ליאגראף גם הוא, גם הבית אשר בנו לתכלית זאת, נבנה ביד איש אשר לא ראה מעולם תבנית בנין לאוצר ספרים, וטוב היה אולי לבית חולים, או משכן לאנשי צבא, והספרים עומדים בארונות גבוהים עד התקרה, ועל פקיד הספרים לעלות בסלם כמנקה ארובת העשן, ביבליאטהעקא כזאת עם הסדרים השוררים בה, אולי טובה היתה בעד בני ערב ותוגרמה, אך לא לעם נאור. עלינו ליסד אוצר ספרים חדש ממסד עד הטפחות, ולהחל את האספה מן „בראשית", ספרי ביבליאגראפיע וספרי עזרה ומפתחות, אשר בלעדם לא ירים איש את ידו ברגע הראשון, לא הפקיד ולא הקורא, ונחוץ לדעת כי אוצר ספרים כלו עברי בלי ספרים בשפות אחרות לא יצלח לעולם, אחרי אשר עניני מדע רבים ושונים חסרים עוד בספרתנו, ואם יאמר לך איש יהודי כי ביבליאגראף הוא מבלי דעת איזה שפות אחרות, תדע מראש כי עם הארץ גמור הוא שאיננו יודע אף את העברית, והפקיד אשר נפקיד לעמוד בראש אוצר ספרים לאמי גדול, צריך להיות איש גדול בתורה, היודע את כל הספרות העתיקה, ועם זה גם החדשה, ולו שנים עוזרים צעירים בעלי כשרון, ובעלי „זכרון" יוצאים מן הכלל, למען ילמדו מפי הנסיון, ובמשך הימים יוכלו להיות המנהלים בבית הזה, אחרי אשר הביבליאגראפיה איננה חכמה אשר ילמדוה באיזה בית ספר, בבית ספר אמנם יוכל איש ללמוד רק סדרי אוצר ספרים וסדור הקאטאלאגים לכל מחלקותיהם השונים, למאמרים, לידיעות ומדעים שונים, ועניניס מפוזרים בזור-נאלים, למען ידע הפקיד למצוא את הענין הדרוש, אבל אין בית ספר בעולם אשר יוכל לתת לתלמידיו דעת את הספרות, אם לא קרא בה ימים רבים בשים לב, ולזכור כל אשר קרא, ומה גם כי לא יכל תת לאיש דעת חכמת הפאלעאָגראפיה, חכמה סתומה וסגורה עוד בפני כל המון בית ישראל, הנחוצה מאד באוצר ספרים עברי אשר עליו

לאסוף כ"י מארצות שונות ובתמונות אותיות שונות בעתים וארצות רחוקות, ובכל ארץ כתב מיוחד לעברים, ולא לפעמים רחוקות כתב מסובך ומסוכסך אשר יגרם כבחצץ שיני הקורא אף מילידי הארץ ההיא, ביחוד כתבי יד ארץ הקדם, ולהשיג את המטרה הזאת, נחוץ כי הפקיד יצטיין בעין בקרת חדה להבדיל בין כתב לכתב, ולהכיר ימי שני חייו, לבל יונה את עצמו ואחרים עמו, ויהיה בקי בספרתנו העתיקה ביחוד, ולא ישתפק בידיעות צנומות כרבים מחכמי אשכנז אשר כל חכמתם גנובה מאיזה עלים בלים, כתבי עתים וזורנאלים או ענציקלאפעדיות, מבלי דעת את המקורים, חכמה אשר ילמדוה על רגל אחת כל „הגאונים" הכותבים מאה שו"ת בכל יום בכל מערכת מכתב עתי זארגאני.

על פקיד אוצר הספרים בירושלם לדעת קורות בני ישראל ודברי ימינו, אחרי אשר רבים המה הבאים לחפש ענינים שונים, ולא ידעו המקום אפוא הוא, כי על כן על הפקיד לדעת את ההבדל בין תוצאה קודמת למאוחרת, כי את אשר ימצא בראשונה, לא ימצא באחרונה, למשל בס' היוחסין הראשון הנדפס בקאנסטאנטינאפאל בשנת שכ"ו ימצא את כל הספור על דבר הזוהר, כי ר' משה דיליאן היה מחברו, ואם יבוא איש לחפש את הספור ההוא בתוצאה השניה (קראקא ש"ם) לא ימצא עוד את הספור, רק ענינים אחרים שאינם בתוצאה ראשונה. בשו"ת הרמ"א בדפוס ראשון (קראקא ת"י) נמצאה שו"ת אשר בה התיר המחבר סתם יינם, והנה בא איזה מדפים קנאי וידפיסהו שנית באמשטרדם בשנת תע"א, וישמיט את התשובה ההיא (כמדומה לי שו"ת קי"ז בערך), אף לא חש לכבוד הגאון המחבר, אשר עליו כתבו גאונים אחרים „ממשה עד משה לא קם כמשה", וכן עשו המון מדפיסים אשר הדפיסו שנית את הספרים הקדמונים, וכלם השמיטו את ההקדמות, השירים וענינים שונים הנוגעים לדברי הימים, יען לא מצאו חפץ בכמו אלה, למען המעיט הוצאות הדפוס, למרות חפץ המחברים, ומרצונם הטוב לקחו להם מדפיסים בורים או נעוי לב את החפש לשנות אף ענינים הנוגעים להלכה, ורבים

נכשלו על ידיהם מבלי דעת את המקור בתוצאה הראשונה, וכלם יודעים — אף כי רק יחידים ראו זאת בעיניהם — את השנוים הנמצאים אשר עשו המדפיסים בתוצאות התלמוד, עד כי מצאה יד הרב ר' רפאל נטע ראבינאוויץ למלא מהם ט"ז כרכים בספרו „דקדוקי סופרים", וזאת היא הסבה הנכונה, כי כל מביני דבר יחפשו כמטמונים למצוא את התוצאה הראשונה בכל ספר עתיק, מלבד זה נחוץ כי פקיד אוצר הספרים ידע מי היו מזייפי הספרים אשר גנבו וישימו בכליהם, ואם כבד יהיה למצוא את כל הסגולות הנחוצות באיש אחד, יוכלו לחלק את הפקידות לשנים, אחד מלומד בשפות מזרח ומערב, והשני מלומד בחכמת ישראל,

וכן על הועד הזה להתאמץ ליסד בית לחפצים עתיקים, וחפצים עתיקים ימצאו כרבם ביד החרדים, כנודע לי מפי הנסיון, ואם הציונים ייסדו להם בית אחר ממין זה, אין רע אם יהיו שנים, כי בכל אופן שיהיה אין לנו עד היום אף יהודי אחד בתבל, — למצער בכל הארצות אשר עברתי אני, — יהודי מלומד בחכמת הנומיזמאטיק מלבד ה' ראפאלאוויץ בירושלם, ובנוגע לידיעת עתיקות יהודה בכלל, אינני יודע אף אחד, כי אין יהודי בשום מוזעאום לא באייראפא ולא באמעריקא, ומה טוב אם ימצאו שנים שלשה איש בירושלם אשר ילמדו למצוא ענין בעתיקות בני עמנו.

ועד לחסד וצדקה.

לועד כזה כבר התפללו כל היהודים בתבל אשר ידעו והרגישו מכאובי „החלוקה", אך קצרה ידם להושיע, וגם עתה אין כל תקוה לרפא את המחלה הנושנה, אם לא יקח הסנהדרין בידו את כל ההנהגה, לפדותה מכף המון הממונים, הגבאים והמשולחים, אשר הביאו חרפה כללית על כל ישראל, ואסון גדול לעניי ציון, אף כי מצד אחד עשו גם דבר טוב, מבלי משים, ומבלי אשר עלה מעולם על לב מנהלי החלוקה כי מדברי ריבותיהם ומחלקותיהם יביאו איזה

טוב לעמם בכלל, בזאת אשר הפיצו דברי ריבותיהם בכל קצוי תבל, ומלאכיהם נפוצו לכל ארבע רוחות השמים, ובזה הקיצו את כל העם המפוזר בתבל לבל ישכח את ארצו ונחלתו לפנים, לבל יזח מעיני היהודי זכר הארץ אשר עליה יתפלל שלש פעמים ביום, אבל רק שפתותיו נעות, ולבו רחק ממנה, ולולא הזכירוהו הזקנים התמימים אשר הלכו אליה לבלות שם שארית ימיהם בתורה ועבודה, והמשולחים משם באו ויספרו באזני כל, כי לזקנים האלה גם פה לאכול ובטן למלא, מי יודע אם יכלה ציונית פתאומית להעיר את העם ולהקיצו מתרדמתו, ובא האות, כי מפלגת הרעפארמים מצאה לנכון למחוק זכר ציון וירושלם מספרי תפלותיה, וסאציאליסטים בורים מרגיזי אל, הרחיקו עוד ללכת, עד להשליך עליה שקוצי נפשם הטמאה.

לא עלה על דעתי להרחיק ישע מהעניים האמללים תושבי ארץ הקדושה, אשר כרבם הנם אנשים ישרים, ובכל לב חפצו לעבוד אף עבודת פרך למען ימצאו לחם בעמל כפיהם, ורק חקי הארץ והממשלה הזוללה והרקובה לא נתנו לארצנו להתפתח, ולא מצאה יד איש לעבוד עבודתה, עקב חקי סדום אשר שררו בארץ בחמס ידי שריה ופקידיה, אפס כעת, כאשר באה תחת מחסה ממשלה נאורה, המתאמצת להחיות את כל ארצות ממשלתה על ידי עבודה ומסחר, עתה נטל עלינו לבער את כל האשפה והרקב אשר השאירה אחריה הממשלה הפראית. וראשית מעשינו לתת עבודה ולחם להמון בני עמנו לבל יאלצו לקות ללחם הקלוקל אשר נתן להם רק נקיון שינים, ותחת לחם שבעו חרפה ובוז,

ואם נביא חשבון, כי גם בלעדי השם „חלוקה" עלינו להחזיק בתי חולים, מושב זקנים, ישיבות, ת"ת ועוד מוסדי צדקה שונים הנמצאים בכל ערי התבל, ואין איש אשר ישים בהם תהלה, ולא יזכר עליהם שם „חלוקה", ואין כל הבדל אם תושבי העיר תומכים את בתי החסד, או הממשלה, ואף אם בני עיר אחת תומכים ידי עיר אחרת. ומה היא החרפה אם עלינו בני ישראל לתמוך מוסדי צדקה בארץ הקדושה, אשר ענייה המה עניינו אשר עזבונו וילכו להם לשבת בעיר אחרת, עיר קדושה לנו מאז ומעולם, ואם נתמוך את כל

מוסדי הצדקה, הלא לא רב יהיה מספר העניים המחכים לחלוקה, ובעד המעט הזה עלינו לדאוג כי ימצאו לחם בעמל ידיהם. והכסף הנאסף בכל העולם ישולח רק אל ועד הסנהדרין, והועד ייסד לתכלית זאת לשכה מיוחדה, כנהוג בארצות נאורות, והועד יחלק את הכסף לכל מוסדי הצדקה בצדק ומשפט, מבלי אשר ישאל אם המסד הוא לספרדים אשכנזים, תימנים או בוכארים, ועם זה, גם הכולל, הממונה, הגבאי והמחלק כלם כליל יחלופו, וזכר לא יהיה לכוללים, אשר חלקו את העם לכתות ומפלגות, ואחים היו לזרים, ולזרים לוחמים איש ברעהו באשמת רועיהם, אשר חלקו ביניהם את העם כסוחרים את סחורתם, שלי שלי ושלך שלך, אלה מצפון המה יהודיך, ואלה ממזרח המה שלי, ואם כן גם כספם לי הוא, עבדי הם ולא עבדיך, ובאמת עשו את העם לעבדים שפלים, וכלם נאלצו לכרוע ברך לפני האדון הממונה, אשר כרבם מנו את עצמם ולא נבחרו מאת העם, לא מהמנדבים ולא ממקבלי החלוקה.

ועתה היא העת הנכונה להרחיק את גל האשפה, לנקות את המקום לבנות עליו בנין חדש, על יסוד חזק, ובאויר טהור, והבנין הזה יבנה ועד הסנהדרין, אשר אליו ישולח כל הכסף מכל ארצות תבל, ובזה לא אספוק אף רגע, כי גם עשירנו הרעפארמים יתמכו בכספם את כל מוסדי החסד בציון, תחת אשר עד היום יוציאו את כל הכסף כמעט מכים עניים בכל ערי התבל. הרעפארמים בנו לא ישתתפו במעשה הצדקה לתמיכת תושבי ארץ הקדושה, לא יען כי יקפצו ידם מתמוך אביונים, ולא יען כי לא ידעו רחם, רק יען כי אין סדרים בציון, הרעפארמים המה נדיבים ונותנים לכל דבר טוב ביד נדיבה, וביחוד הרעפארמים באמעריקא, אשר הצדקה לבד היא דתם, וכל דת אחרת לא יחפצו לדעת כמעט. ולוא ידעו ידיעה ברורה, כי סדרים נכונים שוררים במעשה הצדקה בציון, הנה שמענו כבר מפי רבים מעורכי כתבי העתים אשר להם בשפת הארץ, כי נכונים המה בכל לב לתמוך בכל מוסדי החסד בארץ הקדושה.

על הועד ליסד לשכה מיוחדה בעד מבקשי עבודה, וכל נותני עבודה המבקשים פועלים או בעלי מלאכה בירושלם

או בכל ערי השדה יפנו אל לשכת הועד, ובזה ימנעו את הפועלים מלהסתפח לאגודות הסאציאליסטים ומלבקש עזרתם.

ועד להוצאה והכנסה.

(החלוקה)

(הסר את המצנפת והרם העטרה).

„החלוקה" איננה נחלת היהודים לבד. לכל עמי הנוצרים ישנם בתי תפלה ובתי נזירים בארץ הקדושה, וביחוד בירושלם, וכלם חיים על חשבון נדבות בני אמונתם, אף כי לכל עמי הנוצרים ישנם בתי נזירים בארצותיהם, ולנו היהודים אין בית נזירים בכל התבל מלבד ירושלם, וגם שם לא נוסדה החלוקה לטובת נזירים, באין נזירים בישראל, החלוקה, או נדבות לתמיכת רבנים, זקנים, חולים, אלמנות ויתומים, היא מסד ישן נושן עוד מימי חז"ל, ורבים המה הצועקים עליה יום יום, ונפלא הדבר כי הנותנים אינם צועקים, והצועקים אינם נותנים, ועוד יותר יפלא, כי רבים מהצועקים עצמם הנם מקבלי חלוקה, ולא חלוקה של חמשה או עשרה שקל לשנה, רק אלפים ורבבות, ולא מהחלוקה העתיקה רק מהחלוקה החדשה „המודרוני". החלוקה הגדולה והעשירה, החלוקה הציונית, מהחלוקה הישנה יקבלו עניים אביונים זקנים אלמנות ויתומים, או תופשי תורה ולומדיה, ומן החלוקה החדשה יתעשרו רבים עוזבי תורה, מרגיזי אל וצוררי היהדות*) ואין צועק ואין מחרף, ובמה זכו אלה אשר באו בכשיל וכלפות לגרש את אלהים ותורתו מציון? האמנם זאת היא הציונית אשר בשמה יאספו כסף נדבות כל העם בכל קצוי תבל, למען ייסדו „חלוקה עשירה„ בעד כל שוכחי אלוה?

אין את נפשי להצדיק בזה את כל האי סדרים בחלוקה הישנה רק למען העיר את העם, כי החלוקה החדשה נופלת עוד מהישנה, ולמקבלי החלוקה החדשה אין כל צדקה לצעוק,

---

*) ראה מאמר „החנוך והדת והלאמית" במ"ע „מקלט" ספר חמישי, מאת צורר היהדות ה' טוראוו ראש המורים בבית הספר לבנות ביפו.

אך כשאנחנו לעצמנו, הננו יודעים ומודים, כי באה העת לעשות בה סדרים. וכן הננו יודעים כי רק הסנהדרין הוא האחד אשר בכחו יהיה לעשות את כל הדרוש להעשות.

ראשית דבר נחוץ למחוק את השם חלוקה, ולכתוב תחתיו את המלות „תמיכת מוסדי א״י״.

שנית, כל ממונה בא״י יוכל לקבל את הכסף מבני ארצו, אבל עליו להביא את כל הכסף אל ועד הסנהדרין עם רשימת שמות כל האלמנות, היתומים, הזקנים והחולים מבני ארצו היושבים בא״י. והועד ישלח משגיח או משגיחים למצוא מי המה הראוים לקבל תמיכה, ואם יש ביניהם בעלי עבודה, ישלחם אל הועד המבקש עבודה לפועלים.

הועד לא יבדיל בין בן קאוונא לבן קישינעוו, בין אמשטרדמי ובוקארעשטי, כל מנדב לטובת א״י איננו מנדב רק לטובת בן או״צו, ומה גם כי ישנם מנדבים בארצות שונות, ואין מהם עניים למי לתת, כמו שהיה הדבר לפני המלחמה בכסף הבא מסיביר או מאוסטראליען, ואם אני יושב בנו-יארק ונותן את נדבתי לתמיכת מוסדי ציון, לא עלה ולא יעלה על דעתי לתת משפט הבכורה ליהודי אשר ישב איזה שנים באמעריקא, על היהודי מווילנא או מקאנסטאנטינא-פאל. האשכנזי כהספרדי התימני כהבוכארי כלם אחים המה לי, ואין יתרון לאחד על השני.

הועד יבטל את המסחר עם „החלפנים״ בזאת, כי יחדל מתת „שטרי חוב״ על החלוקה, אחרי אשר החלוקה השנתית תבטל מכל וכל, והתמיכה לבתי חסד הקיימים יתן הועד לפי מכסת הכסף אשר יקבל, אך בשום אופן לא יוכל לקבוע מדת הכסף אשר יחלק במשך השנה, מבלי יכלת לדעת מראש מכסת הכסף אשר יקבל במשך השנה, ואולי יעשה זאת במשך הימים, אם ידע אל נכון כמה תמצא ידו לחלק, אף כי אין איש יוכל להגיד מראש מקרי הימים.

המשולחים מכל הכוללים יחדלו מכל וכל, ורק הגבאים בכל ארצות הגולה, ישלחו להם איש איש בארצו איזה מאסף לכסף הנדבות, והיה אם המה ימצאו חפץ במשולח ירושלמי אשר כבר הסכין בעבודה הזאת, ויודע את כל המנדבים, יוכלו לעשות זאת, אבל לא משולחים מארץ

ישו.אל, ובמקרה מיוחד יוצא מן הכלל, די יהיה אם ועד הסנהדרין ישלח קול קורא לנדבות, ואין כל ספק כי יענה העם ביד רחבה לקול הסנהדרין.

אל הועד הזה יספחו עוד ועד משנה מנכבדי ירושלם, אנשים מאזרחי הארץ היודעים מחסורי העם, אשר יוכלו להיות יועצים לועד הסנהדרין, ועל ידי זה יבטלו את כל הכוללים, ואז יחדלו גם דברי הריבות בחוצות ירושלם.

הועד יגזור איסור, לבל יהין כל איש פרטי לשלוח מכתבים לבקש נדבות בשמו או בשם איזה בית חסד, למען ידע כל ישראל בגולה לבלי לענות על מכתבים כאלה. המחללים שם ארץ הקדושה בתעלוליהם, והועד ידע לענוש איש כזה אשר יעשה בזדון ולא ישמע לאיסור הסנהדרין.

אמנם כן, הנני יודע, וכל אזרחי ציון יודעים, כי לא נקל הדבר לעשותו, יען הגבאים והממונים יתנגדו לזה, ובאפס יד לא ירימו את העטרה מעל ראשם למסור את ממשלתם בידי זרים, אבל השם „סנהדרין" בחירי כל האומה, יפיל עליהם אימתה ופחד ויאלמו דום, ואם יוסיפו לחרחר ריב, אז ידע הועד מה לעשות בם.

הסנהדרין יוכל לקבוע ועד מיוחד לכל ענין נחוץ לפי הזמן והמקום, על פי הסכמת הרוב, בכל עת אשר ימצא נכון לעשות זאת.

ו ע ד לשמטה, יובל, אדמת הלאם, שכירות בתים, וקרקעות, חזקה, בר מצרה, והסגת גבול). חלום חלמו חכמינו הגדולים באספת פיטטסבורג, חכמים אשר לא כלו עוד חק למודם לדעת את כל הא"ב העברי בעל פה, ומהם אשר לא ראוהו מעולם אף בכתב. ורבנו עמרם גאון בראשם (הגאון החי עמנו בפילאדעלפיא) והמה היו אשר הביאו אל האספה תורה חדשה, (קאנסטיטוטיאן) שלימה אשר על פיה תתנהג ארץ הקדושה הסאציאליסטית כדת ליבל טראצקי וקארל מארקס, ובחסד „אללאה רחים" לא שכחו גם את היהודים לתת קטורה באפם, כי התורה החדשה נכתבה על יסוד תורת משה, ועל יסוד זה הלא מותר לכחש באלהים, לאסוף כסף היהודים להיות לאכלה לכל החיה והבהמה, אף לחמוס אדמת זרים והון עשירים, למלא בטן רעבה בלשכה הציונית בנו-

יארק ושיקאגא, ירושלם ותל אביב, והאפיפיור, ראש המזרחי וחשמניו כלם היו במעמד הר סיני אשר בפיטסבורג ואיש לא פתח את פיו לשאול: ילמדנו נא רבנו עמרם „מהיכן דנתוני? באיזה לשכת הגזית למדת את תורתך החדשה? ומי סמך את ידו עליך להורות משפטיך לישראל? ומשה מחוקקנו הן לא בנך היה, ומעולם לא דרכה כף רגלו על אדמת פילאדעל-פיא, ומתי נגלה אליך אלהי ישראל ויצוך לעשות תורתו פלסתר? ודע האז, ליפסקי ופראמענזאן, ושלשה אבות (נזיקין) אלה הלא נולדו וחיים עוד היום קודם מתן תורה, ומאין ידעו להורות לך חקי האלהים על יסוד תורת משה? האמנם שכח האפיפיור הפעם ולא הביא את המזרחי בכיסו כדרכו בקודש? צר לי מאד על הרוכל הבא ליום השוק ואת סחורתו שכח להביא עמו. אמנם רק היודע נסתרות והבוחן כליות הוא יודע, אולי אצבע אלהיא היא, כי שכח את פעמונו, אשר בו נחש ינחש איש כר' מאיר ברלין, לאמר: „ארץ ישראל, תורת ישראל וכסף ישראל".

אמת הוא כי רוב חברי המזרחי הנם אנשים ישרים, ומהם גם איזה רבנים נכבדים, אבל פני הצאן פונים אל הרועה, והרועה כי החריש, החרישו גם הצאן, ובכן יצא העגל החדש (כלו זהב טהור) אחרי מתן התורה החדשה בפיטסבורג, ויהי לחק בציון, חק העומד ומהכה לרועי ישראל האמתים, כי ישיבוהו להר קדשו לפיטסבורג, ואנחנו כל בית ישראל נשתפק בתורתנו הישנה הנתנה לנו בהר סיני אשר במדבר סיני, ואין כל ספק כי על פי התורה ההיא יורו לנו אחרת, ואל ועד הסנהדרין יפנו כל היהודים בארץ אבותינו, ולא יפנו לבעל אשר הקימו בורים ושטי כזב באמע-ריקא.

שאלת השמיטה אשר הרעישה את כל עולמנו הקטן בכל שבע שנות השמיטה, עוד לא באה לפתרון, והנה היא תלויה באויר, וכל רב יחפוץ לפתרה לפי מעלת רוחו, ואם הסנהדרין יפסוק הלכה למעשה פעם אחת, אז לא יעיז איש לפתוח פיו עוד הפעם, ואחרי אשר הדבר הוא ברור לכל מעמיק בדברי התורה הכתובה כי מצות השמיטה נאמרה רק בעד העם המושל בארצו, והאדמה נתנה

לו לנחלת עולם מאת האלהים, ולא קנה אותה בכספו, תחת אשר עתה לא לנו היא האדמה, ולא אנחנו המושלים בארץ, ובמשנה תורה (דברים ל"א), תלה תנאי השמטה בבוא כל ישראל לראית פני ד' בבית המקדש *), מלבד הכלל, כי אין גוזרין גזרה על הצבור אשר לא יכל לעמוד בה. הנה נוכל להיות בטוח, כי הסנהדרין יעשה את הטוב והישר בעיני אלהים ואדם, ולא יפריע את העם מעבודת האדמה, התקוה האחת כמעט, אשר אליה נשואות עיני כל ישראל.

דיני חזקה, אם טובים היו בשעתם, לא יכונו כלם בזמן הזה ונחוץ לתקנם על פי תנאי החיים בימינו, ואין לדבר עוד מדיני בר מצרא, הנהוגים גם עתה בין הערביים, ואנחנו הן בעינינו ראינו ורואים יום יום את האסון הכרוך במשפט זה, והמצב לא ישתנה לטוב, אם יהיה נהוג גם בין היהודים, יצר לב האדם רע הוא בכל עת ובכל מקום, ומלאכי אלהים לא ירדו מן השמים לגור בציון, וביד הסנהדרין לשנות את פני החקים לטובת העם ואשרו, כי לא נתנה תורה למלאכי השרת, (ולאוכלי המן?).

הנהגת הקהלות והחפש בבחירות.

אחינו תושבי ארץ הקדושה, כרבם המה ילידי ארצות חשך, אשר לא ראו ולא ידעו טעם חיי חפש, ומנהגי ארצות נאורות זרו להם בכלל, כי על כן בבוא עת הבחירות בשנת העברה, נפלגו לאגודות ופלגות אין מספר, ומפחד הבאל-שעוויקים, הקאמוניסטים, הסאציאליסטים, הבונדיסטים וכל מיני „איסטים" השונים, לא קרבו אל הבחירות, כי היו באמת כנדהמים מבלי דעת הדרך הנכונה ילכו בה, ועוד ימים רבים יעברו טרם ידעו את כל הנחוץ לדעת לכל עם

---

*) על שאלת הגאון ר' יעקב דוד מסלוצק אשר שאל ממני בשנת תרס"ט בענין זה, הדפסתי את תשובתי אליו בספרי „שבלים בודדות" (ירושלם תרע"ה).

נאור וחפשי. וע"כ הנני מוצא חובה לנפשי, לתת להם איזה מושג כללי מהבחירות בארץ היותר חפשיה בתבל. אמעריקא, וממנה אולי ילמדו לדעת מה טוב או מה רע להם בארץ הקדושה, כי מי מורה נאמן יותר מהפראפעססאר, הנסיון, והנסיון כבר פסק להלכה כי לא כל הנוצץ מרהוק זהב טהור הוא.

על פי משפט צדק ויושר הנשא על כל שפה, כי לכל אדם, מיום בואו באנשים המשפט להיות אדון לנפשו, ואין כל צדקה לאיש לגזול את חפשתו, כל עוד אשר ישתמש בה לטובתו בצדק ומשפט מבלי אשר יזיק לאחרים. הוא משפט אמת, וגבול האמת גבלו לבן עשרים ואחת, וכל עוד אשר לא הגיע בן האדם לגבול זה, לא נחשב עוד לבן אדם שלם בזכיותיו, כי על כן לא יכלו לתת חפש גמור לנערים צעירים לבל ישתמשו בחפשתם לרעת אחרים, מחסר דעת, או מחסר נסיונות החיים, אף כי יש פרטים יוצאים מן הכלל, כי איש צעיר בן שמונה עשרה או עשרים יבין יותר ממאה או גם אלף בני שלשים או ארבעים, ובמה טוב הוא איש בער בן חמשים מצעיר נבון בן עשרים? ואם לא יתכן היה לתת גבול לסכל לבד, ולחכם לבד, ובכל זאת עשו גבול בין איש ישר ועול, כי גזלו זכות החפש מכל חוטא להושיבו בכלא, ולא לבד כי לקחו ממנו זכות בחירות, אבל גם חפש התנועה, משפט כל אדם אף בארצות חשך. אות הוא אם כן, כי יש רבים אשר משפטם לקח מהם ,ובצדק.

טעות היא לחשוב, כי גבול החפש הוא רק לחוטא בין איש לרעהו, כמו גנבה וגזלה, אבל יש גבול גם לחטאת שפתים, ולא לבד בין איש לרעהו, אם יאשים איש את רעהו בשקר, בחרפות וגדופים, אך גם בעד האלהים יריבו, ואסור לחרף מערכות אלהים חיים, אף כי מותר לכחש בו, אסור לחרף את האלהים בפה ובכתב (שמעו נא המורים בציון), למרות חפש הדת והאמונה, ולמרות חפש הדפוס, זה הוא הגבול בעד חלק החיה אשר באדם, לבל ישתמש בחפש בלי גבול כחית יער.

על פי השקפה ראשונה, הלא צדקו מחוקקי חקי אמעריקא אשר נתנו רשיון לכל עיר קטנה או גדולה, או גם לכפר

קטן הנקרא בשם מיוחד לו, להיות שוררים איש איש בכפרו, אבל לא נחוץ להיות חכם מדיני לראות את כל הרע אשר הביא עמו החק הזה.

תושבי הערים הקטנות עודם רחוקים מהשכלת הערים הגדולות, ועל פי החק עליהם לבחור שרים ופקידים מתושבי המקום, ומאין אנשים ראוים למשמרת נכבדה, יבחרו חצי בורים, חרשי ברזל עץ ואבן, או בעלי מלאכה ממין אחר, ואותם ישלחו לבית מחוקקי המדינה, והם המה הבודאים חקי הבל חדשים יום יום, כפי העולה על רוחם לבל יתראו כהולכי בטל המקבלים משכורתם חנם, והמה מתאמצים להרבות מספר הפקידים למען הגדיל כחם, ועל העם לשאת משא ההוצאה, ולמען הונות את העם כי יבחרו בם, יולידו שקרים נעימים, הבטחות שקר וכל טוב שני העולמות, וברגע אחרי הבחירות, בעלותם לרכוב על החמור, ישכחו את כל הבטחותיהם, וימציאו להם עבודה לנצל את העם או את שכניהם שונאיהם. למשל, אחד הנבחרים החדשים הוא שונא לאיש או אנשים מתושבי המקום, ולהנקם בו או בהם, יציע בישיבת המחוקקים חק כזה אשר יזיק לשונאיו, ולא יחוש אם בלי משים יזיק גם לאוהביו או לכל תושבי המקום. ורעיו הנבחרים יסכימו לו היום, למען יסכים הוא להם ביום מחר, כאשר יציעו המה הבל חדש, וכה מלאה הארץ חקי הבל אין מספר עד כי לכל נוף או מדינה יש אוצר ספרים גדול אשר יכיל רק ספרי חק ומשפט, כי בכל מדינה הלא ישנן ערים רבות וכפרים מיוחדים, ולכל עיר וכפר חקים ומשפטים אחרים, ועורך דין במדינה אחת איננו יודע מאומה מחקי השניה, למשל, עורך דין מפורסם בנויארק, אם יעבור את הנהר לנוי-דזערזי, איננו יודע חקי המקום, ואין לו המשפט לעשות מלאכתו, וכן הוא להפך, וכן הוא הדין עם הרופאים, פראפעססאר מפורסם בנויארק לא יוכל לבוא לרפא איזה חולה בעיר או כפר במרחק חמשה רגעים מן העיר, כי על כן היה שם העוסק בצרכי העיר „פאליטישען" לחרפה ולשנינה בכל הארץ. ורק הולכי בטל, רודפי בצע ושלמונים ירדפו להשיג משמרת פקודה בהנהגת הערים, תחת אשר כל איש ישר ינוס מהם ומהמונם, והמון

העם התמים הולך כבהמה בבקעה אחרי כל עז פנים הרודף כסף וממשלה, ובאופן זה הצליחו הסאציאליסטים בין היהודים „הירוקים" בנויארק וברוקלין להבחר למחוקקים, את אשר לא הצליחו הסאציאליסטים הנוצרים בעיר הגדולה ההיא, אשר לא יכלו להצטיין בחוצפה, עזות ושקרים כמהם.

דברתי את דברי אלה, רק למען ידעו בארץ הקדושה להזהר מפני ההוללים המדברים בשם „הדעמאקראטיע" והחפש, ולמען ימצאו בדברי מושג קטן למצער, כי החפש ביד הוללים הוא חרב ביד נער, למען ידעו כי לא שוא הובאו הנבחרים הסאציאליסטים במדינת נויארק לפני כסא המשפט, ויגרשום משם, ולא לחנם חרצו על הסאציאליסט בערגער במילוואקי — אשר בחרוהו חבריו לשבת בבית המחוקקים הכללי בוואשינגטאן — להושיבו על כנו סגור בבריחי ברזל בבית הכלא, תחת לשבת בבית המחוקקים, ואין כל יסוד לדרוש מאת אזרחי ציון „הירוקים" כי יהיו קאטולים יותר מהאפיפיור, ולתת לכל בן נכר להתעמר בם, כי על כן עליהם להביט סביבם לבל יתנו למשחית להשתרר, ובשום אופן בעולם לא יבחרו באחד מנושאי הדגל האדום, כי לא לישראל המה, ולא לתכלית בנין ציון באו אל הארץ, רק למען ייסדו בה מלכות לענין וטראצקי, ולא באלה חלק יעקב.

הנהגות הקהלות צריכות אמנם להיות בצדק יושר וחפש בכל עניניהן. ומהנוגע לדת וחנוך תתנהגנה על פי רוח התורה. ובתורתנו התמימה אין דבר מתנגד לחפש.

ועד לרכוש ועבודה.

תורת ישראל צותה „וחי אחיך עמך" ולא הזכירה בשם איזה מפלגה, עשירה או עניה, פועל עני או בעל בית חרשת מעשה עשיר, את כלם הננו מחויבים לתמוך בעת אשר מטה ידם, ואיש אין בישראל אשר יוכל להצדיק את מעשיו לגזול שכר שכיר, ומה גם הירא את דבר ד' היודע כי אף אם יעשה לפועליו סעודה כסעודת שלמה בשעתו לא יצא ידי חובתו, יען הנם בני אברהם יצחק ויעקב כמהו, ואין

כל צדקה לאיש לחשוב כי הוא עושה טוב בעמו אם יתן עבודה לאיש יהודי אחיהו, כמו שאיננו עושה טוב לאיש בבואו לקנות איזה חפץ בחנותו, והוא קונה לא למען עשות טוב לחנוני, כמו שלא יתן עבודה למען תמוך בידי הפועל, כי על כן אין לו במה להתגאות אם הוא נותן עבודה, או קונה ידי הפועל לעשות מלאכתו, שעות מספר ביום, ומהשקפה זאת, אך הכל יהמיון הסאציאליסטים, כי עליהם למשול בארץ, יען המה אדוני הפראלעטארים, והפראלעטארים הנם עמודי התבל ורב טוב יעשו לנותני עבודה כי יעבדו בעדו, אהרי אשר כל עבודתם היא לפיהם, כמו שלא יוכל החנוני להתגאות כי גדול חסדו עמנו במכרו לנו את סחורתו, ובבואי לחנותו לקנות דבר, והוא דורש מחיר גדול בעד סחורתו, יותר מאשר ידרשו חנונים אחרים, אין לו המשפט לדרוש ממני ביד חזקה לשלם לו את המחיר אשר ידרוש, ואם יתיצב נגדי בקנה רובה בידו להלך עלי אמים לאלצני לשלם לו כחפצו, הנה עליו לדעת, כי אם יובא בפלילים, יהיה משפטו משפט שודד בצהרים. ובמדה זאת, לא טוב ממנו הוא הפועל הדורש ביד חזקה לשלם לו כחפצו, ידיו הנה חנותו, ועבודתו היא סחורתו, ואם רבים מהם התאחדו — על פי תורת קארל מארקס, למען תמצא ידם לדרוש שלומים בכח הזרוע, הנה תורת הצדק תלמדנו, כי גם לנותני עבודה המשפט להתאחד גם המה לעמוד על נפשם. אפס עד היום עוד לא נפתרה שאלה אחרת הנכבדה כשאלת הרכוש והעבודה, ואולי עוד יותר, והיא שאלת העם העומד בתוך, בין שתי להבות אש. העם שאינם בעלי רכוש, ואינם גם פועלים במובן הפראלע-טארים, אף כי בכלל אין אדם בתבל אשר איננו פועל, והעם מוכה ונענה מכל צד, והעם הזה הלא הוא הרוב בכל התבל, ובלי ספק כן יהיה גם בארץ ישראל, וסכנה גדולה מרחפת על ציון, כי לא תבנה בתנאים כאלה, כאשר יחשבו הסאצ-יאליסטים בעלי „אחדות העבודה" אם יבואו אליה בדרישות הפראלעטארים באיירופא ואמעריקא, אשר החלו לחקות מעשי איזה עשירים הולכי בטל ורודפי תענוגות, גם המה ממלאים עתה את כל בתי המשחק, ונשיהם מתאמצות ללבוש מחלצות, שני עם עדנים, נזמי זהב ופנינים, נשאים בצבים

ועגלות חשמל עד כי לא יתכן להכיר ברחוב בין שפחה עניה ובין בת רוזנים, רק בזאת, כי בנות גדולי העשירים חדלו מלהתראות בשמלות יקרות, חדלו להתיפות באבני חפץ כאשר הסכינו מאז, בחשבן זאת לחרפה להן להתהדר כשפחות או פועלות בבתי חרשת, כאריסטאקראטים פועלים אצילים אשר לא יחשבו אנוש, אם לא זכה להיות חבר לאיזה צעך, או אחדות העבודה, ואם על יסוד כזה יאמרו לבנות חרבות יהודה, טוב לנו לבלתי החל בבניה, ואם יחלו, על אף בניה הנאמנים בבריתה היודעים ומרגישים, כי בנין כזה יהרס ביום אחד בנגוע בו יד טראצקי שני, אחרי אשר המשחיתים כבר דגרו שם את ביציהם, ויום יום יטיפו לממשלת באלשע-וויקים, ביחוד בין הפועלים הזרים אשר רק לתכלית זאת באו שמה ליסד ממשלת זדון בטעם הבאלשעוויקים. הנה כי כן על הסנהדרין להיות מלאי עינים להביט על סביבם, ולא ישתפקו בד׳ אמות של הלכה. נחוץ כי עיניהם תהיינה פקוחות לא רק על קירות אולם האספה, אך גם דרך החלונות השקופים האטומים*), אשר נעשו בבנין שלמה, ואף כי אין איש בישראל אשר יספוק אף רגע בתומתם וצדקתם. אבל בזה לבד אין די, עליהם יהיה להביט למרחוק, על העולם הגדול הסובב אותם, עליהם לזכור תמיד כי עיני כל העולם הנאור אליהם תצפינה, לראות מה יעשו גדולי ישראל ומנהלי אניותו בים זועף, ועליהם החובה והמצוה להראות חכמתינו לעיני העמים, וכי לא שוא נתפאר כי הננו העם הנבחר, עליהם יהיה לעקור נטוע, כל הרקב בעצמותינו, ולנטוע מחדש מטע אמת וצדק על פי רוח תורת ישראל, לא לבד על פי האותיות המתים, ולא לתרגם פסוק כצורתו,

---

*) חלונות שקופים בחוץ ואטומים בפנים, יתכן רק אם הקירות המה עבים, באופן אם רוחב החלון בפנים הוא אמה, יתכן כי יהיה רחבו בחוץ שלש אמות, וזאת נעשה למען ישלח הבית את חכמתו לחוץ, ואין לו כל צורך להביא אור ודעת מן החוץ פנימה. (חז״ל) ואם מצא שלמה בחכמתו נחיצות בנין כזה בימיו, הנה נחוץ הוא עשרת מונים עתה, והרעיון הנעלה הזה בכל ערכו ורחבו אל יליז מעיני נבחרי הסנהדרין אף רגע.

עליהם יהיה ללמוד לדעת את כל פרטי התנועה הסאציאלים־טית והריב הגדול המתחולל בעולם בין הרכוש והעבודה, ועליהם יהיה לדעת את פרטי כל המעשים אשר עשו בענין זה כל גדולי שרי הממשלות באיירופא ואמעריקא, למען ידעו כי כל הפשרות אשר עשו ועושים גם היום לא הביאו כל תועלת, ושערוריות על שערוריות נעשות בכל יום בכל התבל כלה, בתבל הבנויה כבר ועומדת על תלה, תחת אשר ארצנו הקטנה והשוממה טרם החלה להבנות עוד, ובעוד אשר אנחנו עושים רק התבנית לבנינה, הנה כבר באו משחיתים לשפוך עליה סוללה ולהעמיד עליה את מחי קבלם ויצורו על הארץ לכבשה ולמשול עליה, ועל הסנהדרין לדעת כי כל פשרה להשלים עמם הביאה מרפא, לא יותר מלוחש על המכה, בעד כל דברי שלום, אמת והגיון אין אזנים לאלה, אחרי אשר כל השאלה עתה איננה שאלת כסף, שאלה להוסיף משנה שכר שכיר, כאשר היה לפנים, טרם ידעו או חשבו כי בידם להפוך את העולם בכח הזרוע, הפועל אשר הרויח באמעריקא עשרה דאללאר לשבוע היה שבע רצון, כי בכסף הזה די היה לו להחיות נפשות בני ביתו אם עבד תשע או עשר שעות ביום. אפס אך החלו המהומות והשביתות וידרשו הוספה על שכרם, וגרעון שעות עבודה לשמונה ביום, וגם הממשלה מצאה כי נכון למלא חפצם, וברגע אשר השיגו חפצם, החלו לדרוש יותר ויותר, וכמעט בכל פעם הגיעו אל המטרה, עד אשר, בימים האחרונים כאשר הגיעה משכורתם לעשרה דאללאר ליום, ורבים אשר הרויחו עד מאה ויותר לשבוע, החלו לדרוש רק עבודת חמשה ימים בשבוע, ושש שעות ביום, ולהוסיף על שכרם עוד כפלים, ואין כל ספק, כי לוא השיגו גם חפצם זה, אז בדאו להם דרישות חדשות. והאות, כי כבר יסדו להם אגודות למרד, וכבר דרשו בפה מלא, כי כל בתי חרשת המעשה, וכל רכוש הארץ יתן על ידם כמעשה הבאלשעוויקים ברוסיא, וזאת היא גם תכלית בואם לארץ הקדושה, בחשבם כי ארץ קטנה כמוה תפול בידם על נקלה, אם יתפשוה בידם עתה, טרם באו בני עמנו בעלי כסף לבנותה, כי אמנם לא למען בקש עבודה יעזוב הפועל את אמעריקא לבוא לירושלם להרויח חלק עשירי מאשר ירויח פה, לולא

חפצם לכבוש את הארץ ולמשול עליה כלענין במאסקווא, הנה כי כן על הסנהדרין לדעת, ולבל ישכחו רגע, כי כבר עברה העת ללכת

בשביל הזהב.

שביל הזהב, היה פתגם נכון בפי כל עצל, אשר ישב במנוחה על כסא רך, עושה את זקנו למשעי ומחלקהו לשנים חציו לימין וחציו לשמאל, קמט את מצחו מעט כמו הוגה דעות, וידע רק אחת, מצוה להיות רודף שלום, למען יכבד על פני העם, לבו לא דאב אם באו לפניו גזלן ונגזל, ואם יעשה פשרה ביניהם יצא הנגזל וידיו על ראשו, לו לא נגע עצם הדבר, כל עוד אשר יכל להחניף את עצמו, לאמר: שישו בני מעי, והנה שלום, אף כי ידע כי השלום אשר עשה, הוא רק לחש לעין הרע, וכן היה דברו תמיד ללכת בשביל הזהב, ולא ידע כי מוזר הוא אף המבטא הזה בעברית, והשביל איננו דרך או מסלה אף לא נתיב, רק לסמן את המקום אשר עברה בו האניה לפני רגעים אחדים, ואחרי כן אין כל זכר עוד לשביל ההוא, והדרך האחת לפנינו עתה היא, ימינה, אם כל אויבינו הולכים שמאלה, וגם שמאלה חדלו ללכת, רק יקפצו הרים וגבעות, ירקדו בחבל, יעופו באויר, יורדים מצולות ים, ואין איש ישר אשר יאבה לרדוף אחריהם או לאסור מלחמה נגדם, כאשר יחלמו בעלי חלומות, ומהם גם המתעים הנוהגים בעגלת „המזרחי", הדיפלאמאטים מאחורי התנור, המבקשים חלק בממלכה החטאה אשר יסדה „המשלחת" הקולטורית בציון, ויש תקוה, כי במשך הימים יודע להם מכל הנעשה באיירופא, כי כבר מטו ממלכות, וכמעט אין זכר עוד לעטרת מושלי גוים רבים ועצומים, וגם עטרת לענין וטראצקי תנוד ותנוע על ראשם, וגם עטרת שכורי ציון איננה נטועה במסמרות על ראשם כל עוד אשר עם ישראל חי בארץ ותורתו היא משען חייו, ואך שוא, שקר יתהללו בעליה אדוניה של המזרחי, כי מגמתם היא „ארץ ישראל, תורת ישראל ורוח ישראל", ואף כי כבר זקנתי לא שמעתי מעולם, כי רוח ישראל ותורת ישראל הוא השקל והממשלה, כי על כן על הסנהדין לדעת כי עתה אין עת לפשרות, ואין מקום לשביל הזהב, רק הדרך האחת, עצת החכם מכל אדם

גזרו!

ולא לי ללמדם דעת, חרב יבחרו בה, קורות שנות סנבלט לפנים, וקורות הימים האחרונים המה מורים טובים ונאמנים, ודי יהיה אם מורי ישראל וחכמיו יפקחו עיניהם להביט מהשקפת הדת וההגיון, אם המחנה אשר פשטה כילק על שדמות ציון הנה יהודית, ואם יש לה הצדקה להקרא בשם זה על פי התורה וההגיון, ואם לא טוב להרחיק את הבשר החי, לבל תפשה עוד יותר בבשר האומה, כמעשה רופאי הגוף, אפס אם ימצאו עצה טובה מזאת, עצה אשר יחפשוה בנרות בכל ממלכות איירופא ולא מצאוה עוד, ואם ימצאו חכמי ישראל תרופה למחלה הזאת: אז, אין כל ספק בעולם, כי על כפים ישאו, וכל התבל כלה תמלא תהלתם.

הנה כי כן, בלעדי אגיד, הלא יבין כל איש דעת, כי בועד הנכבד הזה נחוץ להושיב בחירי חכמי התורה, ובעזרת חכמי הכלכלה אשר יקראו להשתתף בועד הזה אולי יצלחו למצוא דרך ומסלה ישרה מבלי ללכת בשביל הזהב, הנראה בחזון רק לחולמי חלומות זהב.

הועד יבחר לו משגיחים בעד כל בתי חרשת מעשה, ועל כל משגיח מושבע לפני הסנהדרין יהיה לעמוד כל עת העבודה להשגיח על הפועלים כי יעשו את מלאכתם באמונה, ועל האדון לבל יונה את הפועלים לגזול משפטם, כי בית המלאכה יוסד במקום אויר צח, ומקום רחב ידים לבל יעבדו צפופים באויר משחת, לבל יגרע משכרם, לבל יגרשם ולא יגזול לחמם על לא דבר, לבל יעמים עליהם עבודת פרך יותר מכח איש, ולבל יעמיד משגיח אחר מצדו, בלי הסכמת ועד הסנהדרין אם הדבר נחוץ מאד, ואם יתן הועד את הסכמתו, יעמוד גם המשגיח השני או השלישי תחת מרות הועד.

משגיח הועד יקבל שכרו מקופת הסנהדרין — על חשבון אדון בית החרשת, ובשום אופן לא יוכל המשגיח לקבל כסף או מתן לא מהאדון ולא מהפועלים, כנהוג בבתים כאלה באיירופא ואמעריקא, באקשיש לא יבוא בקהל ד׳.

במיני מלאכה ידועים, יוכל הועד לקצוב שכר העבודה, לפי הזמן והמקום, ולבל יאליץ הפועל לעבוד יותר משעות העבודה הקבועות, למען ידע, כי גם הוא נברא בצלם אלהים,

ולתת לו די עת לנוח ולהתענג בחברת בני ביתו, לזרוע זרע בגנו או לקרוא בספר ככל אדם חפשי, ולבלתי תת לו פתחון פה להתאונן, כי הוא עבד עבדים, אחרי אשר כמהו הפועל, כן גם אדונו שניהם יעמדו תחת השגחת הועד, ואם ימצאו הפועלים חטא במשגיח, עליהם להביא משפטו לפני הועד.

אם יתאחדו הפועלים ליוניאן, ובאופן זה הלא יחדלו מהיות תחת מחסה הועד, ובעל בית החרשת ישאר נאמן להועד, אז יוכל לבחור לו פועלים אחרים כחפצו, או אם יחליטו הפועלים לשבות ממלאכתם בלי רשיון הועד, אז יחשבו כאנשים זרים אשר דבר אין להם עם נותן העבודה, ובשום אופן לא יוכלו להפריע פועלים אחרים אשר יבואו למלא מקומם, ולא יעמדו במארב כמנהגם באיירופא ואמע-ריקא, והועד ימסור את פסק דינו להממשלה, בכל עת אשר ימצא כי הדבר נחוץ לשמירת השלום והסדר.

אם יוכיחו הפועלים כי אדונם לא ישמור את החקים הקבועים, או אם ימצאו איזה דרישה נכונה וצודקת, יפנו אל הועד על ידי המשגיח, או גם בדרך ישרה אל הועד על ידי אחד או שנים מנבחריהם, והועד יקרא אל האדון בעל בית החרשת להתיצב לפניו לעיני נבחרי הפועלים והמשגיח.

ישנם עוד תנאים ידועים הנחוצים לשמור על סדרי הרכוש והעבודה, אשר על הועד יהיה לשפוט עליהם לפי הזמן, המקום והמצב, אבל ראשית ותכלית עבודת הועד צריכה להיות, לעמוד על המשמר ולהביט בשבעה עינים על כל „מאנאפאל", אם מצד הסוחר העשיר, בעל בית חרשת, או המאנאפאל של „אחדות העבודה", כי בהפגש שני מיני מאנאפאליסטים מתנגדים איש לרעהו, יתגודדו עד שפך דם, וכל העם העומד בתוך, את עון שניהם ישא, ועל ראשו תחולנה מכות העשיר והפועל יחדו.

הפועל הדורש כי שכר עבודתו ישפיק לו למחית בני ביתו, הלא יצדק בלי ספק, וכמהו יצדק גם הסוחר העובד במסחרו לא פחות מהפועל, ולוא כנים היו שניהם, אז הלא לא היתה כל שאלה בין רכוש ועבודה, ונחוץ שלא לשכוח כי לא כל סוחר הוא עשיר, רק הפראלעטארים ממין החדש בדו

להם שם חדש „בורזוא" בעד כל איש אשר לא ימנו בין בני בריתם, אף אם דל הוא.

ונותני העבודה, אם יוסיפו שקל ליום לכל פועל, יוסיפו על מחיר סחורתם כפלים, והעם משלם, מביא קרבנו בעד חטאת שניהם, אפס כל עוד אשר הריב היה באמת רק בין הרכוש והעבודה, ויתכן היה לפשר ולתוך בין שניהם, וכן עשו באמת עד תם המלחמה הכללית. אבל מאז עד היום נהפך כל הענין מן הקצה אל הקצה, עד כי גם מנהלי הפועלים עצמם מודים, כי עתה, חדלה שאלת הכסף ומחיר העבודה. עתה עוררו הפועלים הראדיקאלים שאלה חדשה, שאלת הממשלה, מי ימשול? הרכוש או העבודה? או יותר ברור, הערמה או האגרוף? הפועלים בכל התבל אשר כרבם הנם מהמון העם חסרי השכלה, ומהם רבים גם חסרי דעת, שמעו מפי הסאציאליסטים מנהליהם, כי טל שמים הורידו הבאלשע־וויקים ברוסיא, והפועלים היו למושלים, וכל העשירים החכמים, האצילים וכל בני מרום עם הארץ כלם תכו לרגליהם, והפועלים היו לאצילים, ומי לא יתאו לאשר כזה, למצער פעם אחת בימי חייו לשבת על כסא מושלים, ומי יחוש עתה להשיג הוספה של שקל ליום מחיר העבודה, אם יתכן להתעשר בלי כל עבודה, להתעשר וגם למשול על כל העולם, העולם אשר ברא אלהים רק בעד הפראלעטארים יצירי כפיו, והבאלשעוויקים המנהלים העומדים בראשם, הלא משלו בשמם, וזאת יבקשו עתה בארץ הקדושה, וזאת היא מטרתם וקץ תאותם, ואין כל ספק בעולם, כי בשנה הראשונה אשר יגשו אל המלאכה בבנין הארץ ביד אחת, יהרסוה בשניה, כל עוד אשר לא ימשלו בה, וערובה גדולה יקח עליו ועד הסנהדרין להביא שלום בארץ, ואם יצלח, אז שכרו הרבה מאד.

אדמת הלאם, השקר הכי גדול.

למען ידעו הרבנים ותופשי תורה התמימים בארץ הקדושה מאין באה הרוח לדבר אודות „אדמת הלאם" אשר ישמעו עתה מפי כל טפש ודובר שקרים בין הסאציאליסטים

הנמולים *), אשר בכלל יחקו כקופים מעשי הסאציאליסטים הנוצרים אשר יתעבום כטומאת הנדה, על פי תורת מארקס עליהם ועל צאן מרעיתם לקחת בידיהם את כל אוצרות התבל, מבתי הרשת מעשה עד מכרה הזהב, גחלי אבן, בארות נפט, מכרי ברזל ונחשת יערות ויאורים, הכל כל אשר נתן לנו מיד הטבע, אך עד המצאת החכמה העליונה „אדמת הלאם" לא הגיעו עד בוא לענין וטראצקי, הם המה אשר הכריזו ברוסיא, כי האכרים יוכלו לקחת ולחלק ביניהם כל אדמת האצילים, ועל ידי מעשה זה יגיעו למרום קץ מטרת הסאציאליזמוס, לבל יראו ולא ימצאו עוד עניים ועשירים בתבל, ועוד יתרה עשו כי גזלו ויחלקו ביניהם גם את כסף העשירים, ועד כמה השיגו את מטרתם, הננו יודעים עתה, כי רוסיא היתה לגן עדן, אין פרץ ואין צוחה, כלם מתענגים תחת שמיה הבהירים כאדם וחוה טרם אכלו מן העץ, ואמעריקא האמללה אשר לא זכתה עוד להוליד לענינים וטראצקים, ולה אדמת לאום די למאות מיליאנים, וכל איש החפץ לעבוד את האדמה יוכל ללכת ולקחת לו מאה וששים אקער לכל נפש, איש או אשה. בה, ובארץ הזאת לא נוסדה אף מושבה אחת מבעלי

*) זאת לדעת כי סאציאליסטים יהודים אין בנו אף אחד, ומכל יהדותם לא נשאר להם רק האות הזה אשר לא יכלו למחוק מבשרם, ויחוסם לישראל הוא רק כיחש הפצע לבשר האדם, שאיננו בשר מבשרו, ועלינו לבקש צרי למכתנו זאת, ואם לא מצאנו עד הנה כל תרופה, הנה עלינו לכרות את הבשר החי מבשרנו פעם אחת, ואחרי אשר לא זה המקום לדבר אודותם בפרט, הנה למען תת איזה מושג קל מה המה לישראל, די להזכיר, כי זה לא כבר כתב אחד מראשי שרי צבאותיהם, במכתב עתי זארגאני, „כי צדקו הפולאנים הרוצחים בהשמידם את היהודים, יען יהודי ליטא באו וינצלו את הנוצרים הפולאנים וימכרום ביד רוסיא", ואם מעט לו לחלל רשע נמול זה, הא לכם עוד פרח נחמד מגן חכמתו, בדרשו מאת היהודים „לחדש משפט ישו הנוצרי בבית משפט גלוי, ולהעמיד קטגור וסנגור, ואז אין כל ספק כי יצא צדיק בהשפטו", וצורר ישראל זה (זיטלאווסקי שמו) הוא ראש חכמי הנמולים וראש מנהליהם, ואחריו ילכו כל הנשבעים לדגל האדום כמוסר אוילים אל העכס.

ברית טראצקי, להם נעים יותר לקחת הון זרים אשר אספו אחרים בעמל ידיהם, תחת לעבוד את אדמת הלאם, ורק על אדמת ציון הטילו גורל לעשותה לאדמת הלאם, בתקותם כי אין איש יהודי יבוא לשבת על אדמה כזאת, מלבד הנמולים, ובכן תשאר הארץ להם לנחלה למען יסד בה ממשלת כבמאסקווא.

כן נחוץ לבני ציון לדעת, כי לא כסאציאליסטים ערלים הנמולים, להראשונים יש גבול ידוע לא לבד בתורתם אבל גם במעשיהם, הסאציאליסטים אינם אנארכיסטים, ורוב הפועלים אינם אף סאציאליסטים, תחת אשר בין הנמולים נמצא רק איזה הבדל קטן, קיר נטוי, וגם זה רק על הניר ובין סאציליסט ואנארכיסט, בין בונדיסט וקאמוניסט אין כל סימן להכירם ולהפרידם, כזה כן זה, בור מדבר הבלים, נכון לכל תועבת אלהים ואדם בכל עת ובכל רגע, בין ער ובין ישן לא יכירו, כאשר לא יבינו כל הבדל בין הצבעים מלבד צבע אדום.

עוד תכונה אחת לסאציאליסטים נוצרים, אשר אין כל זכר לה בין הנמולים, הראשונים כרבם בעלי דת, אוהבי עמם וארצם תחת אשר בין הנמולים אין גם אחד, אשר נוכל להראות עליו כי יהודי הוא, ואף פועלי ציון לא טובים המה מכל העדר האדום.

אם כהתעות שכור ידברו עתה כל חרשי משחית מנהלי הציונית מהנמולים אודות אדמת הלאם, עתה בעת אשר גורל ציון עודנו תלוי באויר, עתה בעת אשר אף התקוה לקנות אדמה מיד הערביים עודנה רחוקה, וכל תקות הנמולים היא, רק כי יצלחו לגרש את האכרים היהודים מהמושבות והמה ימלאו מקומם בלי עמל, עתה יתאמרו לחלוב את הפרת טרם צמחו לה שדים. עתה, בטרם ידענו מה תהיה ממשלת הארץ, ואיזה מין בני אדם יבואו לשבת בה, ואם יבואו ויראו באלשעוויקים מושלים הלא יברחו ממנה כמפני זאבי טרף.

אדמת הלאם, מי יתן להם את האדמה? יראו נא שעל עפר אשר יקוו להשיג. „אדמת הסולטאן" שהיא אדמת הממשלה, הלא כבר החזיקו בה העפענדים והשעכים העשירים והמה נתנוה לשכירים, ומי פתי יאמין כי ממשלת בריטניא תגרש את הערביים היושבים עליה, למען תת אותה ביד

הציונים? אספוק מאד אם נמצא בנו בטלן מאמין בהבלים כאלה, ובכל זאת לא יבשו להטיף ולהבטיח יום יום, כי יכוננו מושבות ויחלקו את האדמה לגוריהם „כאדם העושה בתוך שלו", וכל זה רק לעור את עיני העם להוציא כסף מכיסו, ועם הכסף יקחו להם גם ממשלה *), ואם כה יאמרו כי יקנו אדמה בכסף קרן הקיימת ווישיבו עליה קאמוניסטים כאשר עשו עד היום, טוב מאד! אבל עליהם לחכות למצער עוד אלף ושמונה מאות שנה עד אשר יושיבו מאה או מאתים אלף איש על אדמתם, ובין כה עליהם לצות על הערביים לבל יהינו לשאת נשים ולהוליד בנים. ומי פתי יאמין להם, כי האכר החדש — החייט מאתמול — אשר ידע כי האדמה לא לו היא, ובכל עת אשר הוטמו לא ימצא חן בעיני המושל, אם לא עליו יהיה לעזוב את האדמה, ולבקש לחם ממלאכה אחרת, ואין כל ספק, כי אכר כזה לא יטע כרם למען יאכלו אחרים פריו, ולא יבנה בית או רפת לעזוב לאחרים חילו, ויתאמץ רק להוציא כח האדמה, עד אשר תחדל מתת כחה, כאשר עשו הערביים היושבים על אדמת הסולטאן, וכן הלא הראה כבר הנסיון באדמת הממשלה ברוסיא עד לפני שנת תרכ"א כי נאלצה הממשלה למכור את אדמתה להאכרים אשר ישבו עליה כשכירים עד העת ההיא, והשכיר איננו קשור אל האדמה אשר לא לו היא, ולא יאהב אותה לעולם, ולעולם לא ימצא די לחם בעבודתו, כל עוד אשר לא ידע כי האדמה לו היא לצמיתות, ומי חכם לא יבין זאת, כי מטרת הציונים המושלים עתה, כי תשאר האדמה נהלת בני בריתם, וכי המה עצמם יעוררו את האכרים השכירים להרים נס המרד, וביום בהיר אחד יחליטו כי להם האדמה אשר יעבדו, וכבר

---

*) ושלשת הרועים הרעים בנויארק כבר הראו עד כמה יאהבו את ציון, כי בכח הכסף אשר אספו באמעריקא — לא בחכמתם וצדקתם, התאמצו לקחת את כל הציונית תחת כנפיהם, עד כי הדבר בא לידי ריב בין ציוני איירופא ואמעריקא, והשטן רקד בין ווייצמאן ובראנדייס — בהיות האחרון בלאנדאן, ויעזוב את העיר סר וזעף, ולא קראו לשלום איש לרעהו, והאמעריקאנים הביאו רעה רבה לציון עקב תאותם למשול, כנודע לכל היושבים אחורי הפרגוד...

הראו איזה פועלים „ירוקים״ את עזותם לגרש את האכרים אדוני האדמה, ומדוע לא יעשו זאת בשבתם על אדמת הלאם, והמה כבר למדו דיני שלך שלי בעל פה בתורת מארקס, ובעבדם שנים שלשה שבועות במושבות על אדמת האכרים היהודים, הן לא התעצלו לגרש את בעלי הבתים אדוני האדמה, למען ירשו את האדמה וכל הרכוש אשר רכשו האכרים בזעת אפם במשך יותר משלשים שנה, ואת האדמה אשר קנו בכספם, ומדוע לא יעשו זאת על אדמת הלאם אשר אין איש אדון לה? ומה תעשה הממשלה? האם תשלח אנשי צבא לגרשם ביד חזקה? ואיזה ממשלה תעשה זאת? בריטניא או הציונית?

כן שקר וזול הוא הפחד אשר יפחידונו, כי יבואו יהודים עשירים לקנות אדמה למסחר למען העלות מחירה, אדמת ארץ ישראל כבר יקרה היא די והותר גם עתה, עד כי להתאחז בארץ ולבנות בית ורפת, ולקנות בהמות וכל כלי חריש וקציר נחוץ למצער עשרת אלפים שקל, ולא רבים המה אשר תשיג ידם סך כזה, כי על כן לא עלה עוד על דעת אחד האורחים הבאים ציונה לקנות אדמה למסחר, והמתחרים במסחר זה הלא המה רק מנהלי הציונית עצמם, שני בתי נגף, רופין ושיינקין וחבריהם, ואדמת החול בקרבת יפו ותל אביב קנו רק המה ומן 50 סאנטים (10 סענט) האמה העלו את המחיר עד 10 פראנק (2 דאללאר), ויותר. והגנב עצמו ירוץ ויצעק „תפשו את הגנב!״

עתה הבה נביא חשבון, ונראה אם יש אף צל חשד להתחרות בקנין האדמה, עשיר אשר יביא בכיסו מאה או מאתים אלף שקל יקנה כברת ארץ בת ארבעה אלף דונאם אדמת זרע תבואות די לעשר או שתים עשרה משפחה, מחיר האדמה ישלם למצער עשרת אלפים לירא שטערלינג, ולבנות בתים ורפתים עליו להוציא לפחות עוד חמשה אלף ל״ש, ואם יהיה איש ישר אשר בא לארץ הקדושה רק מאהבתו לציון ולא יאבה להתעשר על חשבון עניי העם אשר יבואו לעבוד את האדמה בזעת אפם, וישתפק אם ירויח רק עשרה למאה, ריוח אשר יוכל להשיג בלי כל עמל אם יתן את כספו בנשך, (כי הבאנק הציוני לקח נשך יותר גדול מזה), והיה אם

ישכיר את השדות והבתים לאכרים, הלא עליהם לשלם לו למצער אלף וחמש מאות לירא לשנה שכירות האדמה או לערך מאה ועשרים לירא בעד כל משפחה, מלבד אשר על האכר לקנות בהמות ועופות, כלי בית וכל צרכי איש עובד אדמה, ולשבת שנה תמימה טרם יוציא תבואתו, והיה ככלות השנה הלא ימצא כי אבד את כספו, יען לעולם לא תשיב לו האדמה את רכושו, מלבד אשר לא יתאמץ להיטיב את האדמה אשר לא לו היא, ולא יטע עליה כל עץ, כאשר הראו נסיונות כאלה בכל התבל, ועתה לכו ושאלו את פי כל האכרים בגליל, החיים על זרע תבואות אם נשאר אף ביד אחד מהם ריוח נקי מאה ועשרים לירא (או 3000 פראנק) לשנה לשלם שכירות האדמה, ואם נניח עתה, כי הסוחר העשיר יקנה את האדמה רק למכירה, ולא ישכירה לאיש, ואז, לוא גם יהיה צדיק תמים עליו להרויח יותר מעשרה למאה, יען עליו יהיה לשבת ולנוע בארץ כשנה תמימה טרם יקנה את האדמה וטרם ישיג את שטר המקנה, ועל הקונה חלקה אחת בת 350 או ארבע מאות דונאם אדמת זרע יהיה לשלם למצער אלף ומאתים לירא (ששה אלף שקל אמעריקא) מלבד בהמות וכלים, ועד אשר ימכור הסוחר את אדמתו ליחידים עליו יהיה לשבת ולחיות על חשבון הריוח אשר ירויח ממכירת האדמה, וסוחרים פתאים כאלה יתכן למצוא רק בין חולמי חלומות או מכזבים בכונה, ומה אות יותר נאמן לזה, כי במשך ארבעים שנה לא נמצא אף פתי אחד כזה, מלבד הסרסרים עצמם אשר מצאו קן להם בתל אביב וכעלוקות ימוצצו דם האורחים או גם האזרחים. ומהם אמנם נחוץ להזהר, או יותר בטח, לחקק חק לבל יקנה איש אדמה למסחר, וכל עושה זאת יענש, כי יאלצוהו למכור את אדמתו בלי ריוח קשיטה אחת או עונש אחר.

ארץ ישראל היא עודנה במצב פראי ברגע זה, וסוחר עשיר כי יבוא ציונה ימצא מסחרים יותר טובים מקנית קרקעות, סוחר הבא מארץ נאורה הלא יכיר במבט אחד, כי כל הארץ עודנה שממה, ובכל אשר ישלח ידו יצליח יותר, בתי חרשת מעשה אין מספר נחוצים לא לבד בעד צרכי הארץ פנימה, אבל גם בעד כל הארצות שכנותיה, ותוגרמה

עצמה הלא ריקה היא עוד יותר מארץ הקדושה, וכל צרכיה יובאו אליה מאירופא, והיהודים יוכלו להרחיב את מסחרם בכל ארצות אזיא, ואף לשכניהם הקרובים באירופא, יון, איטליה וארצות הבאלקאנים יוכלו לשלוח תוצאות עבודתם, ובמסחרים ידועים יוכלו לכבוש אף את שוקי מצרים, ולהתחרות עם סוחרי בריטניא וצרפת, ולהביא לציון סחר הדו, ורק על לב בטלנים או נערי פועלי ציון בשבתם, שם אצל שלחן החייטים ומספרים מעשיות גבוריהם, יוכל לעלות רעיון הבל כזה, כי עשירי ישראל יבואו לקנות אדמה בארץ ישראל למען הרויח כסף רב, ואם נחוצה איזה שמירה מפני המזיקין, הלא היא רק בעד מנהלי הציונית גבורי תל אביב אשר העלו מחיר האדמה ושכירות בתיהם פי עשרים, ואם נקח רק עשרה מהם ונושיבם בבית כלא, אז תשקוט הארץ ולא נדע רע, ואם אות תחפצו, לכו ובקשו אם היהודי הפשוט ה' זרח בארנעט ביפו, — אשר אספוק מאד אם יבין לחתום את שמו — אם נסה הוא להעלות מחיר בתיו אף גרה אחת בכל העת אשר מנהלי הציונית בתל אביב פשטו עור קוני אדמתם ושוכרי בתיהם קודם המלחמה.

אדמת הלאם, אם נקרא זאת בשמה האמתי, לפי פתרון חוקרי „חכמת היד", היא, אדמה גנובה או גזולה. ובזאת יאמרו להראות את חכמתנו ובינתנו לעיני העמים? ואם בזה יאמרו להפוך את התבל, אינני יודע מה הבטחון אם התבל לא תהפך אותם? ואם יאמינו כי לעולם יונו את העם במשאת שוא, וכי יבואו עשירי ישראל ציונה להיות להם לאכלה, תועים המה הבטלנים הערומים האלה, תועים, ובאולתם ימותו, „ואדמת הלאם" כעשן תכלה.

מלבד שאלת „אדמת הלאם" ישנן עוד שאלות אחרות המחכות לפתרון, כמו „שאלת המיססיאן" ושאלת „מרכז המורים", אשר אודותן דברתי במחברת מיוחדה, אשר אקוה להדפים בעוד מעט.

מאות מיליאנים כברות אדמה „אדמת הלאם" בצפון ודרום אמעריקא שוממות מאין יושב, וכל איש החפץ לקחת יבוא ויקח חנם אין כסף, והממשלה נותנת עוד זכיות מיוחדות לאכרים הדשים, ואחרי שלש שנות עבודתם תשאר האדמה

לנחלת עולם לעובדיה, ובכל זאת רק מעטים המה הבאים לקחת אדמה כזאת, יען עבודת האדמה בכלל לא תמשוך אחריה את לב הפועל בימינו, ואין איש כמעט החפץ לשבת גלמוד כדב ביער, ומעבודתו הקשה הן לא ימצא יותר מלהם לאכול, בעוד אשר הוא רואה ושומע יום יום אנשים מתעשרים בעיר ומתענגים בכל תענוגות בני האדם, ואם החלוצים בישראל עלו ציונה וייסדו להם מושבות, ועובדים ביד חרוצים עד היום הזה, הלא רק אהבת ציון עשתה זאת. האדמה הקדושה לכל בניה הנאמנים בבריתה, אך לא סאציאליסטים האומרים בפה מלא, כי אין כל קדושה בארץ ישראל, כמו שאין כל דבר קדוש בעיניהם בכלל, ומה לנו אות יותר נאמן, כי בכל ארצות תבל לא תמצאו סאציאליסטים עובדי אדמה, ולא תמצאו פראלעטארים בין האכרים, וזה לא כבר, עוד בשנה הזאת התאמצו הסאציאליסטים מנהלי הפראלעטארים באמעריקא למשוך אחריהם את האכרים ויבקשום לבוא לאספותיהם ולהספח אליהם, ולא אבו שמוע, יען „לאגודות האכרים" מטרות ושאיפות אחרות להיטיב מצבם, אך לא למשול, ולא נחוץ להיות נביא להגיד עתידות, כי ברגע אשר תגבר יד הסאציאליסטים בארץ הקדושה, תחרב הארץ ותשאר שוממה, כי יעזבוה בניה, מתגרת יד עריצים, כאשר ינוסו אחינו מרוסיא בחמס ידי הבאלשעוויקים, ועוד יותר מהבאלשעוויקים הנמולים, ואם עוד אותות תשאלוני, הבה וארצכם המקרה ביעקאטערינאסלאוו, כי בקום הבאלשעווי-קים לחולל פאגראמים על היהודים, והבונדיסטים היהודים חבר הם בראשם, התאזרו צעירי היהודים חיל וייסדו למו גדוד מיוחד להלחם נגד הבאלשעוויקים ומי יכל אף להעלות על לב כי הבונדיסטים ילשינו עליהם לפני מחוללי הפאגראם, ועוד יותר מזה, כי המה עצמם התיצבו נגד הגדוד העברי ולא נתנו להם לחסות על בני עמם, ולצוררי ישראל אלה לא היתה זאת הפעם הראשונה להתיצב נגד היהודים, הם המה אשר דרשו מאת הבאלשעוויקים לאסור למודי שפת עבר או הדת, הם המה אשר לחמו בכל עז נגד קהלת ישראל במינסק ביסדם בתי ת"ת וישיבות, ובכל הבהירות בין קהלות ישראל באו בקולות וברקים למען יבחרו בם, וכן יעשו גם בארץ

הקדושה, אף כי דבר אין להם עם ישראל בכלל, ואין חולה מהם לצרת עם חרמם, ורק לממשלה, אז הנם יהודים, ולא יחכו עד אשר יבואו אליהם לבקשם כי ירדו בנו, המה כשודדים יתנפלו בכל מקום אשר ימצאו בדק, וביד חזקה יאחזו ברסן הממשלה, כן עשו ברוסיא, וכן עשו עתה בארץ הקדושה, ואם לא נשופם ראש עתה בראשית יסוד הבנין למנוחה ונחלה על אדמת ישראל, הנה יכבד עלינו אחרי כן להרחיקם מגבול יהודה, כי מה נקל יהיה להם להתאחד עם הערביים, כאשר התאחדו עם הבאלשעוויקים, ומה גם כי לא בסתר כבר השמיעו כזאת בפה מלא, כי יהיו לעם אחד עם הערביים לנצל את בני עמם „הבורזואים״.

האורב יושב לנו בחדר, וכבר הראתה החיה הטורפת את שיניה החדות, ואם לא נשים חחים בלחייה, נהיה לה לברות באין משים, וכל תקותינו לשבת על אדמתנו בטח תעלה בתהו.

אנא אחים, שימו זאת אל לב, כי לא חלומות או חזיונות ספרתי לכם, ואם תחכו עוד שנה או שנתים, אז תוכחו כי אחרתם את המועד..

אל העם בציון.

אחים יקרים!

הננו שומעים כפעם בפעם דברי ריבות וסכסוכים בין הכתות, המפלגות והאגודות בארץ הקדושה, הבחירות, הועדים, זכיות הנשים, בתי ספר ללא אלהים, שופטי שלום, אשר להם אמר אלהים „אין שלום", ועוד סכסוכים כאלה אשר בכל אופן יתכן למצוא להם פתרונים במשך הימים, ואף גם הפאגראם בירושלם, כל אלה כלם כלא המה נגד

הסכנה הגדולה והאיומה.

המרחפת על ציון בפרט והיהדות בכלל. סכנה אשר לפי הנראה לא ידעתם ולא חפצתם לדעת, כי האורב יושב לכם בחדר וחרב שלופה בידו, חרב אשר בכחה להפוך את הארץ למדבר שממה ולהשמיד את יושביה כיהודים כנוצרים, ולחרב ההיא קראו המחריבים בשם:

אחדות העבודה.

אמנם היו ימים לפני שלשים שנה אשר איש לא יכל למצוא כל און באחדות העבודה, בעת אשר בקשו להיטיב מצבם, וסאציאליזמוס לא ידעו, אבל לא כן הוא עתה, אחרי אשר כבר השיגו חפצם, ועוד יותר מחפצם, עתה אין עוד כל שאלה ללחם. הפועלים אשר הרימו את הדגל האדום „דורשים ממשלה", וברוסיא כבר השיגו גם חפצם זה, ביסוד ממשלת באלשעוויקים, וזאת היא אשר יתאמצו להשיג גם בארץ הקדושה, וחפצם זה ישמיעו עתה בשפה ברורה בכל עלי כתבי העתים וספריהם אשר ידפיסו באמעריקא, ואף גם בארץ ישראל עצמה. אפס החרדים לא יקראו בם, ואינם יודעים מכל הנעשה לעיניהם.

המלות „אחדות העבודה" כשהן לעצמן לא יכילו כל דבר רע, כאשר אין כל רעה נשקפה מהמלה „קבוצה". אפס אלה היודעים תרגום המלות ההן יודעים, כי „קבוצה" היא קאמוניזם ואנארכיזם, ואחדות העבודה נוסדה בכסף וברוח הסאציאליסטים והאנארכיסטים באמעריקא, ומאמעריקא נשלחו שני חרשי משחית ללמדם את תורתם החדשה, ולהביא

סדרים בין הפראלעטאָרים, סדרים כמתכונת סדרי הבאלשע-וויקים, והמה מתפארים עתה, כי כבר החלה המלחמה בארץ ישראל, ומחנות היראים הוזים, וטרם הקיצו מתרדמתם, ולא יקיצו לפי הנראה כל עוד אשר לא ירחצו הבאלשעוויקים פעמיהם בדם יהודה, כאשר עשו אחיהם הבונדיסטים ברוסיא, אף כי יוכל להיות, כי בין חברי „אחדות העבודה" נמצאים גם יהודים בלב ונפש, ורק מבלי דעת כי שאול צעדיהם יתמכו באו בברית הדגל האדום, כאשר כן היה בראשונה גם באמעריקא, כי אלה העתודים עלו על הצאן בחזקת היד, ולא נקראו מאת הפועלים להיות להם לרועים, ואיש לא הפקידם לרוץ כתישים לפני העדר, לולא החוצפה הטבעית אשר חוננו בה מיד היוצר, ומותר לתיש על הסאציאליסט הנמול אין, רק במספר רגליו. ותמיד יצמח במקום אשר לא יזרעוהו, והם המה אשר למדו את תורתם, תורת חשך, להמון הפועלים אשר לא ידעו בין ימינם לשמאלם, והם המה אשר הורו לפועלים כללים קצרים, שמות, פעלים ומלות.

הכלל הראשון והגדול בעיניהם, הוא כי הפועלים המה „מפלגה מיוחדה" אשר דבר אין לה עם כל העולם, ומלחמת עולם לה עם הבורזואים, שאינם פועלים לפי טעמם, ואחת היא אם הבורזואי הוא עני או עשיר, ולמלחמת מצוה זאת קראו בשם „מלחמת המפלגה" אשר זאת חובתה להשמיד ולהרוג את כל היקום, ואם אין לאיש תעודת פראלעטאריער בכיסו הנה דמו ורכושו הפקר, וכל הקודם להרוג זכה.

השם „פראלעטאריער" היא מלה רומית אשר בה כנו את המון דלת העם אשר לא יצלחו למאומה, רק להוליד בנים ולהגדיל מספר בני האדם על האדמה, וההמון הגס יחשוב לו זאת לכבוד להקרא בשם זה.

המלות). הסאציאליסטים למדו לפועלים כללי שקר ידועים לכל פראלעטארי, כי על כל מאה איש העובדים בבית חרשת מעשה, יוסיפו עוד מאה על הניר למען יוכלו להתפאר ברב כחם, ותחת זה יגרעו ממכסת שכר עבודתם, ואם יקבלו עשרים שקל בשבוע, יתאוננו, כי משכורתם היא רק חמשה או ששה. אם מאה איש שבתו מעבודתם בריבם עם נותן המלאכה, יקראו בכל כתבי העתים, כי שלש מאות פועלים עזבו את

מלאכתם למען עורר עליהם רחמי העם. אחד מעקרי דתם הוא לספר שקרים ותועבות אין מספר על כל נותן עבודה. שקרים אשר כבר נלאה הנייר נשוא. כל נותן עבודה יהיה מי שיהיה, הוא גנב, שודד, נוכל ורוצח ועושה כל נבלה, רק להונות ולפשוט עור הפראלעטארים, לוא גם יהיה האיש נדיב שבנדיבים. מטרת השקר הכללי הזה, היא, להצדיק את התורה אשר ילמדו לחניכיהם יום יום, כי כל הכסף והזהב, כל בניני הערים, הטירות וההיכלות, בתי הרשת מעשה וכל היקום לפראלעטארים המה, יען המה בנו את הבנינים ויעשו את כל הכלים, ואם כן לא יחטאו אם יגנבו או יגזלו, אחרי אשר לקחו רק מה שעשו ידיהם, ותמיד תשמעו מפיהם פתגם ידוע „כי כל הגנבים, השודדים ועושי כל תועבות ד׳ ואדם היושבים בבתי כלאים, כלם המה צדיקים, ורק הרשעים הנם חחפשים להתענג בתבל אשר יצרו ידי הפראלעטארים, והאשם הוא רק בהממשלה, כהני הדת המדברים בשם אלהים אשר בדאו מלבם. העשירים הבורזואים העוזרים על יד הממשלה ומשלמים לרבנים למען יכבשו את הפראלעטארים להם לעבדים, וכל פועל הוא „עבד שכיר״ אשר יאלצוהו לעבוד חנם, האלהים, הרבנים וכל כהני הדתות האחרות, התורה ומשפטיה, הכל כאשר לכל הוא שקר גדול אחד אשר בדאו הרבנים לטובת הבורזוקים, ולמצוה גדולה תחשב להציל מפיהם טרף ככל אשר תמצא יד הפראלעטארים, ולא יהיה בהם חטא. כל סחר התבל הוא שקר ותרמית, נוסד רק להונות את הפראלעטאריאט, וכל החקים והמשפטים וסדרי הממשלה, לוא גם ממשלה טובה וחפשיה, כלם יעשו רק לרעת הפראלעטאריאט, הפאליציי, השופטים ופקידי הממשלה, כלם עצרת בוגד״ם, הפקדו רק ללכוד אנשים צדיקים ולשימם במאסר על לא דבר, רק יען כי לקחו מעט מהון הגנבים הבור-זואים, אשר גנבו את כל רכושם מיד הפראלעטארים. בכל עת אשר יקדשו הפועלים את יום „השבת״ לשבות ממלאכתם, יתקעו בכל כתבי העתים אשר בידיהם, כי כל העם מקצה כלם עומדים על ימינם ונותנים צדק לכל מעשיהם, אף כי ברוב „השביתות״ יביאו תלאות אין מספר לכל העם בכלל, יותר מאשר יזיקו לנותני העבודה. הנה למשל, יום אחד שבתו

הפועלים בבתי האופים בנוארק, וכל תושבי העיר וסביבותיה רעבו ללחם, באמרם כי משכורתם לא תשפיק למלא רעבון בני ביתם, ואחרי אשר מספר האופים לא רב הוא, הנה ידענו כלנו, כי כל דבריהם שקר וכזב, ידענו כי משכורתם היתה כפלים ממשכורת פועלים אחרים, ועוד יותר מכפלים, ומנהלי הפועלים הסאציאליסטים הבטלנים התפארו בכל כתבי העתים, כי כל תושבי העיר עומדים לימינם, בעת אשר כלם קללום בקללות נמרצות, ואחרי אשר נאלצו האופים להוסיף על משכורתם עוד הפעם כפלים, הוסיפו האופים על מחיר הלחם, ובעד ארבעים פועלים אשר השיגו איזה שקלים יותר, נאלצו תשעים אלף נפש יהודים בנוארק לשלם, מלבד אשר סבלנו רעב במשך יותר משני שבועות. שבתו איזה מאות פועלים במסלות הברזל והחשמל בעיר כנויארק, וחמשה מיל-יאן נפש אדם סבלו תלאות נוראות, האחד לא יכל ללכת לבית מסחרו במרחק שמונה או עשרה מיל, מורים ותלמידים לא יכלו לבוא לבתי ספריהם, ולערך מיליאן פועלים לא יכלו לבוא לעשות מלאכתם ויאבדו משכורתם, רופאים לא יכלו לבוא לבתי החולים, עד כי אין מספר לכל התלאות אשר מצאו את העם, ואם באו פועלים אחרים לקחת מקומם, החלה מהומה נוראה, מכות ופצעים, יריות מקנה רובה ומהלומות רצח נפלו בגורלם, איזה מהם נהרגו וביניהם גם אנשים זרים אשר בלי משים עברו ברחוב, והסאציאליסטים לא בשו להתפאר בכל פעם, כי כל העם יתן לפעלם צדק, וכן הוא בכל פעם אשר ישבתו מעבודתם בערים הגדולות, וכל העם הוא השעיר הנושא עליו את כל חטאתיהם. היום התפשרו עם נותני העבודה וישובו למלאכתם, וכעבור חודש ימים המציאו דרישה חדשה לקצר שעות העבודה, עד שמונה שעות ביום, והממשלה מצאה לנכון לתת חק עבודת שמונה שעות, עברו עוד איזה ירחים, והנה שביתה חדשה, כי יוסיפו להם שקל, שנים, שלשה ליום ולעבוד רק שש שעות ביום וחמשה ימים בשבוע, ועוד הפעם שביתות, מהומות, מכות ומהלומות, עד כי נאלצה הממשלה לשלוח אנשי צבא להשקיט את המהומות, ובכל פעם נהרגו ונפצעו אנשים מכל צד.

כל חבר ליוניאן משלם כסף חדשי, אשר מטרתו הוא

לעזור לחבריו הדורשים עזרה, למען תמצא ידם לשלם חמשה שקל לשבוע לכל פועל עני, בדחקו. ורבבות כסף למנהליהם התישים הבטלנים, ואם יאריכו ימי השבת והאוצר ישאר ריק, ידרשו נדבות לא לבד מחברי יוניאן אחרים, אבל לא יבשו גם לדפוק על פתחי נדיבים. הולכים פועלים צעירים עם קופות צדקה בידיהם, כשמשי חברה קדישא בהלוית מת ברחובות קריה לאסוף נדבות לטובת השובתים, ואין כל פלא אם איש לא יחוש להם, מלבד איזה פועל אשר ישליך קשיטה נחשת אל תוך הקופה, אחרי אשר גם החרדים לדת או למצוה אנושית לא מצאו מצוה כזאת בתורת משה, ולא בין משפטי העמים, והסאציאליסטים הבטלנים הממלאים שחוק פיהם על כל תורה דת ומשפט, בכל זאת יבקשו חסד משפט וצדקה מאחרים, ואם יצלחו לפעמים כי תגבר ידם על איזה בעל בית חרשת מעשה, אז אין קץ לעזותם, וכרגע יחדשו את המלחמה, לקצר שעות העבודה ולהוסיף על שכר הפועלים, ולא יחושו אם נותני העבודה יוכיחו להם באותות נאמנים, כי אם יוסיפו עוד על שכר הפועלים עליהם לפשוט את הרגל ולסגור את בית מלאכתם, ואם ימשכו ימי השביתה לפעמים חצי שנה או גם שנה תמימה, והפועלים גועים ברעב, לא ייעצו להם ללכת לבקש עבודה במקום אחר, או במין מלאכה אחרת, זאת לא! כי לוא כזאת עשו, אז הן תפוצינה הצאן, והתיש בלי עדר הוא „נשמה יתירה" בעולמו של הקב"ה, כי על כן יתאמצו לחזק את ממשלתם על עבדיהם הפועלים בכל תחבולות מרמה, וחדשים לבקרים עולות יחפשו נגד הבור-זואים, ומתחתיות ארץ יחפרו כזבים, לא יבשו ולא יכלמו אם יתפשו בכף, להרבות עשרה שקרים לתרין שקר אחד, אחרי אשר כל תורתם בנויה על שקר, תרמית ופלוסופיא בטלנית, ולכבוש את העבדים בדברי הנף, קראו לכל ההמון הגם בשם „פראגרעסיפסים, אינטעלעגענץ", ומדברים רק בשם הצדק והיושר, ואף גם בשם „היהודים והיהדות" אשר ישנאו שנאת מות, ומלבד פועלים סאציאליסטים אין יהודים בעולם.

והפועלים עצמם? הם המה אשר יצאו מעבדות ניקאלי השני לעבדות עוד יותר גדולה תחת ממשלת זדון אחיהם

בעלי טובותיהם, ומהם אשר הרגישו את הכבלים ברגליהם, היו והנם גם היום נכונים לצאת לחרות, אבל מספרם מעט, וידם קצרה לפתח חרצבות מושליהם העריצים, כמה פעמים דברתי עם פועלים אשר התאוננו, כי לא ברצונם החפשי שבתו ממלאכתם, רק בפקודת התיש המושל, והמעטים, חלושי עצבים לא ימצאו די כח לבב למרוד, והזרם ישאם למרות חפצם.

הדעספאטיזם החצוני והפנימי אשר נהגו רועיהם בכל יוניאן גדול מאד, אבל לא כלם יודעים, ולא רבים יבינו תרמית העתודים, והפועלים, הצאן האובדות, ילכו אחריהם כבהמה בבקעה בעינים עצומות, מבלי דעת, ואם יגידו להם, ויוכיחו להם כי רועיהם יתעום, לא יאמינו. חסידים המה מאמינים בקדושים, והמאמין לא יחוש אם קדושו הוא סוס, פרד או תיש, הוא באחת מאמין, ויותר לא יחפוץ לדעת, הוא איננו חוקר ומבקר, ובאמונתו יחיה או ימות, ואף אם בעיניו יראה תועבות רועיו לא יאבה שמוע, תכתוש את הפועל הפתי במכתש והוא באולתו ימות, נותן עבודה אחד שולח דברו אל היוניאן כי נחוצים לו שנים שלשה פועלים, ובפנקס היוניאן רשומים עשרה פועלים הולכי בטל המחכים להשיג עבודה, ומזכיר היוניאן קורא אליו את אוהביו, צעירים בלי אשה ובנים, ושולח אותם לעבוד, במחיר באקשיש, ופועלים אחרים בעלי משפחה גועים ברעב, ולקחת מתן בסתר מאמללים כאלה הן לא יתכן, תחת אשר הצעיר מבלי עול אשה ובנים לא יחוש אם ישלם לאיש חסדו איזה שקל או שקלים, ועם זה יקנה לו „אוהב נאמן" במחנה העתודים, היוניאן אוסר ללמד מלאכה לצעירים ואף חבר היוניאן עצמו לא יוכל לקחת את בנו עמו ללמדו את מלאכתו, אפס בעד „האוהב" ימצאו תמיד איזה תואנה להביא את בנו בצל כנפי היוניאן, יעשוהו לחבר, ויתנו לו כרטים „חבר היוניאן" טרם ידע את המלאכה, וחי, ואם איש זר, אורח, היודע את המלאכה, אומר להספח אל היוניאן, יש אשר יוציא מאה שקל ויותר למתן בסתר טרם יקבלוהו לחבר בהשתדלות אחד העתודים, ולפעמים לא ישיג איש חפצו בעד כל הון, יען הרועים יכירו בו כי ערום הוא מהם, ואם יהיה לחבר, מי יודע אם לא יהיה להם למוקש בעת הבחירות, ותחת להיות

חמור למשא יהיה לרכב, ומה יעשה איש כזה? יקח לו את העט לדרבן, וכותב לו שנים שלשה מכתבים או מאמרים במכתב עתי סאציאליסטי זארגאני, ומדבר בשם „הצדק האלהי", ומעביר תחת שבטו את הרועים הרעים, יוכיח מומם, מציע מזור לכל מחלה, עד כי גם עיני עורים תפקחנה לראות כי הוא סאציאליסט מלידה, חכם משלמה, ובכל אשר יפנה ימצא לו יוניאן אשר יקבלהו למנהל. ומספר היוניאנים רב, יותר ממספר אלילי מצרים, וכמעט כלם יצררו איש את אחיו, לא הפועלים החברים עצמם, רק הרועים, הרעים. העתוד, האיל והתיש אמנם מין אחד המה, בהמה המה להם כצאן וכבש בעדריהם. אבל חיות טורפות המה בינם ובין עצמם, ככל הרועים המושלים העריצים המתגרים במלחמות, ומוליכים את צאן מרעיתם לגיא ההרגה, אף כי בין העמים עצמם אין כל סבה למלחמות בין איש לרעהו, אבל כל מושל מתאמץ להרחיב גבולות ממשלתו על חשבון מושלים אחרים, למען יהיה מלך כל הארץ, ומה גם אם עבד כי יאמר למלוך, וכל פלוסופיא והגיון למותר לחקור ולדרוש סבת הריבות בין מפלגות הסאציאליסטים, על פי הכלל, כי כל עבד יאמר למשול.

הסאציאליזמוס הממזרת.

(מולדת חוץ)

הסאַציאליזמוס לא נולדה על ברכי הורים ישרים, ועוד בהיות אמה הרה כבר ידענו כי שני גוים בבטנה, אף לא נודע מי הוא אביה באמת, המרד והדעמאָקראטיא המה שני בנים כחשים, או במלים יותר ברורות, הסאציאליזמוס העיונית והמעשית. פלפולי חלומות וחוזי חזיונות אשר חלמו לברוא עולם חדש, עולם שכלו טוב, או העולם אשר נערינו יכנוהו בעברית בשם „הצדק העולמי" מצד אחד, זאת היא הסאַ-ציאליזמוס העיונית. והמעשית, יסודה האגרוף, הקרדום הכילף, הקשת, החרב וכל כלי חמס. ולאלה נולדו בנים ובני בנים למשפחותיהם ולגוייהם. בכל ארץ נולדה ראשונה

כת אחת, ובמשך ימים לא רבים נפלגה הכת למפלגות שונות ביד עתודים שונים אשר כל אחד אמר אני אמלוך, וכל אחד המציא לו איזה פלפול חדש ושם חדש לצאן מרעיתו. הנה כי כן יסדו הבלאנקיסטים תורה חדשה על משואות הקאָמו-ניזם הצרפתי העתיק. האצילית של סט׳ סיימאָן נהפכה על פניה ביד פאול לאפארג, ולכל כת מכתב עתי מיוחד לפירוש תורתה. ההאָלאנדים נחלו את תורתם מצרפת, מין לקט שכחה ופאה, מרוב עצלותם או מחוסר כשרון למצוא איזה רעיון חדש. בעסטרייך נפלגו לשתי פלגות, האחת תחת יד רועה הדר׳ אדלער, והשני תחת רצועת האנזער, שני כתובים המכחישים זה את זה, האחד מדיני והשני כלכלי. הסאָציאַליזמוס היותר גדולה ורחבה מצאה בית באשכנז, תחת ממשלת הרועים ליעבקנעכט, בעבעל, וואלמאר וזינגער. ואף כי האשכנזים המה בעלי כשרון להמציא המצאות חדשות עד כי היו למשל בפי הרוסים לאמר: Niemzi obeziana vidumaly (האשכנזים המציאו את הקוף) אבל בסאָציאליזמוס לא הצליחו לחדש איזה דבר, מלבד פירושים, נוטריקון וגימטריאות, ושלש כוסות שכר תחת אחת, ולא יכלו לרוץ לפני המנגנים היהודים מארקס ולאסאל ולהעבירם. הסאציאל דעמאקראטים הבריטים, מלבד הפאביאנים, השתפקו בפתותי לחם אשר לקטו תחת שלחן קארל מארקס, ולא דרשו יותר מששה פענם בעד עבודת שעה (באספתם בבראדפארד בשנת 1893) ועוד איזה דרישות אשר מצאו כבר נדפסות בלוח השנה. הסאציאליזם הבעלגי היה ערוך ביחוד נגד כהני הקאטולים, ולהשיג זכות בחירות גם בעד עניים, ובראשונה לא הלכו בגדולות. הסאציאליזם הדענמארקי היה בראשונה נין או נכד לכהני מארקס, אך ברבות הימים התחתן עם משפחות בני בלי שם, וילדו בני תערובות, ובבית שכנתה בשוועדן, בארץ משכלת יותר מכל עמי איירופא, לא מצאה הסאציא-ליזמוס אזנים ארוכות, מלבד מעטים ורעים בנארוועגן, רק הניהילזם הרוסי אולי היה האחד אשר צמח וגדל על גדות הנעווא בלי זרע המארקסיסטים, עקב לחץ ממשלת בית ראמאנאוו, אשר לא היתה כמוה לרוע בין כל ממלכות איי-רופא, ובראשיתה היתה הניהיליזמוס רק מדינית, וכל מביני

דעת וישרי לב עמדו אז לימינה, ואיש לא חשב להתנגד להם, לוא גם הוסיפו לדרוש מיד המושל תקונים בטעם האגודה „סאציאל-סיינס" להיטיב מצב העם בכלל, לא רק בעד מפלגת הפועלים, אשר היתה קטנה ודלה בימי אלכסנדר השני, אבל המה לא כן עשו, בפיהם דברו אחרי כן בשם „המפלגה", כמו כל האדם כאין הוא נגד הפראלעטאריאט, אשר מספרם עלה בעת ההיא אולי לאחד אחוז מחמש מאות, ואחרי כן בדאו להם חדשה, כי רחמיהם נכמרו על האכר השכור, אשר כל תלאותיו באו עליו בחמס ידי היהודים אשר ינצלום, ועל כן חשבו להם לחובה ולמצוה להרוג ולהשמיד את היהודים, ובין הניהיליסטים ההם ומנהליהם היו גם יהודים אשר ענו אמן לכל האשמות אשר בדו הצוררים אשר קדמו להם, ועל ברכי היהודים האלה נולדה החיה הרעה, אשר שמה לא נודע עד היום ההוא בכל „גני החיות", והיא „הבונד" (הקשר), ועם הבונד נשלמה חתימת תורת הסאציאליזמוס הממזרת ביד פריצי בני עמנו אשר עזבונו, וישובו אלינו רק לשלול שלל ולבוז בז, וזאת היתה היצירה החדשה אשר יצרו בתוך הסאציאליזם הכללי, ומהם יצא הצפעוני אשר קראוהו בשם „פועלי ציון", ובעוד אשר הבונדיסט עמד כדב שכול על כל מדרך כף רגל היהודי ברוסיא, הנה היה „הפועל ציון" שפיפון גם על דרך ציון.

כל קורא כתבי עתים לסאציאליסטים אשר יצאו מקרב היהודים לקצות בעמם, ועם זה יקרא גם כתבי עתים לעמים אחרים, יעיד כמני כי אין חוצפה ועזות בעולם אשר תקטן בעיני „הגענאסין" נערי העברים, כל שקר, תרמית, הוללות וסכלות אשר ירימו מאשפתות, ינקוהו, ירחצוהו ויעשו ממנו מטעמים לחמוריהם, ואם בכף יתפשו, לא יבשו עוד אף כבושת גנב כי ימצא. „בושה" היא מלה ריקה אשר כבר גרשוה וימחקוה מספר המלים, ישתומם כל איש לקרוא משובת הוללים, הבטחות קוסמים, גאות עריצים, מלשינות המן וכל חלאה בתבל, אשר יתנו למקרא לחניכיהם, יום יום יספרו להם, כי בבוא משיח אלהי קארל מארקס או באקונין, תהפך התבל לעדן לא לבד בעד הפראלעטארים אבל גם לכל יושבי

בה, אין עני ואין עשיר, אין עבד ואין קצין, אף אין יתום ואין אלמנה, מטעם פשוט, כי אם יחדלו סדרי הבורזואים המאמינים ברכוש עצמים פרטים והכל ישאר רכוש החברה, אז הן לא תהיה גם האשה רכוש איש פרטי, והבנים אשר תוליד יהיו קניני החבִרה, האשה לא תדע מי הוא בעלה, בהיותה הפקר לכל החברים, והבנים לא ידעו מי הוא אביהם, אח לא ידע את אחותו, ובן לא יכיר את אביו ואמו, יען החברה תכלכל את כלם בבית כללי על חשבונה, לבל יתפאר עוד האב בפרי בטנו, כי זה לו ילד שעשועים, נער בעל כשרון, והשני לא יבוש בבנו הטפש השובב. כלם, כל „החברים" יאכלו בבית מרזח כללי מדוד אחד. האחד לא יאכל מעדנים והשני פת לחם יבש, חלילה! הלויתן ושור הבר לא יהיו עוד לברות רק לצדיקים בורזוקים, היה לא תהיה! כי מהם נקח לחלק מנות רק לחיט, חרש ברזל, לתופר נעלים ולכותב הבלים, והבורזוקים יעמדו מִרחוק, יראו ועיניהם תכלינה, ורירם יזל על זקנם ולשונם תדבק לחכם, ואף עצם תחת השלחן לא נתן להם ללקוט, הרב, החכם, הגביר, הנדיב, המיוחס, כלם ילכו לעבוד בבתי הרשת, ועליהם יטל לנקות את הרחובות ובתי מחראות וכל המלאכות הנמבזות אשר עשינו אנחנו הפראלעטארים קודם ימות המשיח. ובעת ההיא אין חכם ואין סכל, אין פרא-פעסאר ואין בור, יען כלם כלם ילמדו בבית ספר אחד, בלי שכר למוד, ושפחה על הים והיבשה תחכם משלמה. הפרא-לעטארים ישבו בהיכלי מלך ושרים, והבורזוקים ישמחו אם יתנום ללון ברפתים. את הצבים והכרכרות נקח לנו, והבור-זוקים רגלי ילכו, יסחבו את רגליהם היחפות לבקש אוכיל במדבר, ושם עם הזאבים יחלקו טרף, נקם נקח בעד כל התועבות אשר עשו לנו עד יום גאולתנו. עוד מעט! חכו נא! וישועתנו קרובה. אלה ועוד אלף פעמים כאלה הננו קוראים יום יום, ולא במליצה חדות, רק בשפה ברורה, וזארגאן צחה — יידיש קראו לה הוללים, ואם יפלא אפוא כי מטעמים כאלה ינעמו לחיך בורים, ויהיו למאכל תאוה לשן בהמות, אם גרה יגרו כימים כלילות בלי הפוגה? ופתאם, ביום בהיר אחד, שנת תרע"ז באה, והנה קץ הימין! חלוני רקיע נפתחו, נבקעו תהומות ים, מי הנעווא שבו לאחור, וההרים רקדו כאילים,

רגזו יריעות השמים ותרעד האדמה, כי הנה האדון המשיח בא בא, לא רוכב על חמור אחד, רק על מאה וחמשים מיליאן סוסים, פרדים אחשתרנים ורמכים. משיח אלהי הסאציאליסטים לענין שמו וטראצקי נביאו, ושופר גדול תקע וישרוק לכל החיה והבהמה, ולכל השרץ השורץ על הארץ לאמר:

„פעטראגראדה לכו! שם תחזו באור פני משיח צדקנו כי בא היום הגדול, אשר אליו כלו עינינו זה ששים שנה, ופליטי היהודים, העַזין שבאומות, עפו על כנפי אניות קטור מאמעריקא וארגענטינא, מחפי ים השקט ומעבר להרי חושך, כלם כלם עפו כצפרים בחורף לארץ חמה להתענג בנועם פני משיחם אשר אליו התפללו פעמים ושלש בכל יום, וקץ תקותם בא בתקוע שופר דרור בארץ לכל יושביה. ובאלשעוויזם שמו:

באלשעוויזם מה הוא?

בראשונה, אחרי המרד ברוסיא, וה' קערענסקי לקח שבט מושלים בידו, השתוממו כל יושבי תבל על החפש אשר נתן לאנשי הצבא, חפש עד שגעון, וכלם הבינו כי חפש כזה לחצי פראים לא יכון לאורך ימים, ובמשך ימים מעטים אמנם נוכחו כלם, כי צדקו במשפטם, וכל העולם הנאור הביט עליו כעל איש טוב ורך לב, כעל איש שכלו בשר בלי עצמות ובלי עורקים, כעל איש אשר פתח חרצבות בתי כלאים ובתי משוגעים, ויפתח את כל הדלתות לאמר לאסורים ומשוגעים צאו! ואל האכרים הבטיח כי יחלק להם את כל אדמת האצילים ובזה חשב לקנות את לב כל העם כי ינהו אחריו. ובשמחתם על מפלת המושל העריץ ועמו כל חקי סדום אשר נערמו במשך שנות מאות, וחקים חדשים טרם נתנו, אין כל פלא כי השתובב העם, ויהיו כשכורים פראים ולא ידעו מה לעשות בחפשתם. אך הטובים בעם בעלי לב מתנה קוו לאסוף אספות בכל עיר ולבחור ממשלת עם על ידי פארלאמענט

ככל העמים הנאורים. אפס האנארכיסטים, הקאמוניסטים וכל אלה אשר קוו לצוד דגים במים עכורים לא מצאו חפץ בממשלה מסודרה כחק לעם נאור, ומהשקפתם הלא צדקו באמת, אחרי אשר לא לממשלה כזאת כלו עיניהם, והמה הלא נבאו כל הימים לממשלה סאציאלית אנארכית למען יהיו המה המושלים, ובראותם כי קרבו ימי הבחירות ותקותם תאבד לעד, קמו ויאסרו את המנהלים בכבלים, רבים נהרגו, רבים ברחו ורבים הובאו ביתה האסורים, ובידם תפשו את הממשלה, ולממשלתם זאת קראו בשם „באלשע-וויזם"*). ובפועל כפים הראו כי קץ תקות כל הסאציא-ליסטים והאנארכיסטים הוא הבאלשעוויזם, והוא חתימת תורתם אשר אליה היו תלויות עיני כל המהרסים בתבל, ותהי ראשית מעשיהם כי יקחו האכרים את אדמת הכהנים והאצילים, כל הכסף והזהב באוצרות הבאנקים ובתי יחידים בזזו להם, את העשירים גרשו מהיכליהם ויושיבו בהם את הפועלים ואנשי הצבא, וכסף כחול הים פזרו לכל הצבא ומהם ומהפועלים ומכל הולכי בטל אשר לא ידעו מלאכה כוננו „ועדים" אשר קראו בשם „מועצות" (סאוויעטען) להיות שופטים ומנהלים בכל עיר, ומבלי דעת כל חק ומשפט, היו אכרים; אנשי צבא, עגלונים, חרשי עץ וברזל, תופרי נעלים ובורים שלא מן המנין, כלם היו למנהלים ושופטים, ועד כמה הרחיקו ללכת בדרכי צדק ומשפט, ארים על נס משפט אחד אחוז מרבבות אלף, אשר שמענו מוולאדיוואס-טאק בראשית יסוד המועצות.

לפני ששה שופטים אנשי חיל הובא איש אחד אשר עדים העידו עליו כי הרג איזה אנשים ויקח את רכושם, ובאין קטגור וסנגור מלאו השופטים עצמם את המשמרת הזאת, ויתוכחו ביניהם מה לעשות לרוצח. אחד מהם אמר לתלות את הרוצח על עץ, והשני איש רך לב אמר, לא! מה בצע כי נהרוג עוד איש, ואת הנרצחים הלא לא נוכל להחיות, כי על כן נשלחהו חפשי. השלישי אמר, כי נחוץ למצער להושיבו בבית כלא למשך שנה תמימה, והרוצח עומד לפניהם, וכאשר

*) ברוסית, הב הב, יותר ויותר.

נלאה לעמוד על רגליו, חשב בלבו כי עת לו עתה לעזוב את בית המשפט, מאין שומר משגיח עליו, וירם את פעמיו וילך לו, ואיש לא עצר בעדו. ויהי אחרי עבור עת ידועה, וישאו השופטים את עיניהם ויראו כי נעלם הרוצח הנאשם, ויתמהו איש אל רעהו, ואחד מהם ענה, כי לא מחכמה אנחנו עושים לשבת פה ולהתוכח מה לעשות להרוצח, והוא איננו, ומי יודע אם לא ברח או התחבא, ומי ילך לבקשו, כי על כן עצתי, כי לא נרדוף אחריו, ילך לעזאזל, ואנחנו נקיים, „נקומה ונלכה לביתנו", וכן עשו באמת, ומשפטם כנוגה יצא, ומי יספר רציחות לרבבות אשר אין איש דרש דם הנרצחים, ואם גניבה וגזל רכוש הוא מצוה על פי תורת הבאלשעוויקים, ולהרוג עשירים ולהשמיד את החכמים המלומדים דבר נחוץ מאד להנהגת המדינה, ולבער אחרי כל דת אשר בדאו להם הבור-זוקים למען יכבשו להם את הפועלים לעבדים, נחוץ היה להפקיר את הנשים, להיות כל איש חפשי לבחור לו אשה אשר יחמוד אף כי אשת איש היא, ואת פיה לא ישאלו, ולאסור למודי התורה ושפת עבר והוצאת ספרים וכתבי עתים בעברית התאמצו הבונדיסטים עצמם, ועל פיהם החרימו גם את הציונית בכל גבול ממשלת לענין וטראצקי.

כשנתים ויותר ארכו ימי חבלי המשיח החדש, מכל עברים רק דם ואש ותמרות עשן בארץ פנימה, וכל גויי התבל ראו את הסכנה הנוראה המרחפת על ראשם מפרעות חיות טורפות הולכי על שתים, ויתאמצו לעצור בעד המגפה אשר החלה לחדור גם בארצותיהם בין הפועלים מדלת העם. יום יום קראו הפועלים שביתות בכל הארצות, יום יום הוסיפו להם שכר עבודתם ולא יאמרו הון, ולרגלי שכר העבודה עלה מחיר כל צרכי האדם, ובזה נתנה להם תואנה לדרוש עוד כסף, ולהוריד שעות העבודה, וגם בזה לא אמרו די, ויחלו לדרוש תנאים וסדרים כסדרי הבאלשעוויקים, ויוליכו אמים על כל הממשלות, כי יקחו את הממשלה בידם בחזקת היד כאשר עשו בני דתם במאסקווא ופעטראגראד, וכל התבל היתה כמרקחה, עד כי נפקחו עתה מעט גם עיני לענין וטראצקי, והחלו לשנות את טעמם, עתה אחרי ראותם את ההרס והחרבן אשר הביאו על ארצם בחפצם להראות

חכמת הסאציאל-אנארכי. ויש תקוה כי ספר החקים החדש אשר הדפיסו עתה, יפקח גם עיני הפועלים צאן מרעיתם, עתה יראו חדשה נפלאה אשר לא ראו עיניהם במשך מאה שנים האחרונות. כי הלא כה דברי השר וויללאם רעדפיעלד, מי שהיה שר המסחר בוואשינגטאן תחת נשיאות ווילסאן, ועתה ראש אגודת סחר „רוסיא-אמעריקא" בדבריו אודות חקי הפועלים בארץ הבאלשעוויקים, לאמר: „בין החקים "הנוגעים לפועלים נמצאים חקי סדום אכזרים אשר לא נראו, "עוד במאת השנים האחרונות בכל דברי ימי איירופא, ופועלי "אמעריקא יקיצו מחלומם אשר חלמו עד היום, כי ממשלת "הבאלשעוויקים היא ממשלת פועלים. ראשית דבר, יצוה "החק, כי כל אזרח בארצם, מבן שש עשרה עד חמשים, כלם "בלי הבדל צריכים להיות פועלים — מלבד חולים ובעלי "מום, — כל הפועלים נחלקו למפלגות על ידי פקידי "הממשלה, ובעד כל מפלגה קצבה הממשלה מחיר עבודתה, "לפי מדת המלאכה אם רב או מעט, כל פועל ישא ספר קטן "בצלחתו, והוא מין תעודת מסע אשר עליו לשמור, בספרו "זה רשום איזה מלאכה עשה, כמה כסף קבל בשכר מלאכתו "בכל פעם, כמה שעות עבד, וכמה שעות שבת ממלאכתו, "ולאיזה מפלגה נרשם בספרי הפקידים, אשר קצבו מחיר "כל מלאכה". ועוד פרטים רבים רשומים בספר זה אשר על "הפועל לשמור כבבת עין.

„ לכל פועל המשפט לשנות מלאכת ידו אשר הסכין בה, "למלאכה אחרת, אבל עליו להשיג רשיון מאת הפקידים "המושלים על הפועלים כאדונים קשים על עבדיהם קנין "כספם, ואם יחפוץ הפועל לעזוב את מלאכתו מכל וכל, עליו "לפנות לאגודת הרופאים לתת לו רשיון לעזוב את מלאכתו "לזמן ידוע או לעולם, אם יוכחו הרופאים כי לא יצלח עוד "לעבודה, ואם יאמר הפועל לשבות יום או יומים, עליו להשיג "רשיון מאת הועד המעורב „פועלים ומנהלי בית חרשת "המעשה", אבל בשום אופן לא יוכל לעבוד במקום אחר "במשך ימי שביתתו", ועוד חקי צדק כאלה אשר הפכו את הפועל לעבד שפל, וזאת היא גאולת הפועלים אשר עליה נבאו כל הסאציאליסטים בתבל עד היום הזה. ואם מעט לכם

זאת, הנה לכם עוד פרח נהמד מגן עדן הפעטראגראדי.

מי לא שָׁמַע שֵׁמַע הצדקת מרת עממא גאלדמאן ובערקמאן איש בריתה. שניהם נגרשו מאמעריקא לרוסיא באניה מיוחדה אשר הביאה אותם עם עוד יותר ממאתים „חברים" אשר הקיאה אמעריקא הרשעה, ובבוא הזוג הנחמד לפעטראגראד נתקבלו בכבוד מלכים, וכל החיה ההולכת על שתים שמחה לקראת המשיחים החדשים, כמו הביאו גאולה שלימה לכל הפראלעטארים, והזוג חשב כי ישימו במרום קנם, תחת אשר באמעריקא הרקובה הסכינו לשבת כל ימיהם כמעט תחת בריחי ברזל. והנה עתה, אחר עבור תקופת ימי חתונת הזהב, והנה מלכת האנארכיסטים יצאה במחאה גלויה, מלאה תאניה, קנים הגה והי, אחרי שבתה איזה שבועות בגן עדנה, והנה היא קוראה: „רקב! רקב נורא עד לבלי שאת. אני "חשבתי כי פה בבירת ממשלת הפראלעטאריאט כבר בא "הגואל, קץ לכל צרות הפועלים, והסאציאליזם ברוסיא "גזל גם את מעט החפש אשר היה לפועלים תחת ממשלת "הרכוש הפרטי (קאפיטאליזם) ויעשהו כלו לעבד נרצע תחת "עריצות אצילים, המתנצלים כי כל תועבותיהם המה עושים "רק לטובת הפועלים". והיפפיה הזאת אשר היתה עטרת כל הסאציאליסטים באמעריקא איננה האחת, כי גם הקודמת לה, הזקנה ברעשקאווסקי אשר כנוה תמיד בשם „אם המרד" בברחה מפני חמת הבאלשעוויקים אשר בקשו את נפשה, גם היא הטיפה נגד המושלים העריצים ברוסיא בכל ערי ארצנו, ותדבר גם באזני אספת הקאנגרעס (הפארלאמענט האמעריקאני) בשנה העברה, עד כי כלם יודעים עתה טעם גן העדן החדש על אדמת לענין וטראצקי, אבל אזני הפועלים אטומות, מבלי הבין את האסון אשר יביאו על נפשם ונפש כל העם בתעלוליהם.

(הרעמאקראטיא) בכל אספות פועלים סאציאליסטים נמולים תשמעו היום ובכל יום את המלה „דעמאקראטיא" נשאה על כל שפה, מבלי דעת כי מעולם לא היתה „אריסטאקראטיא" בישראל, במובן המלה הזאת אצל כל העמים, ולעולם לא תדעו הפירוש האמתי של המלה הזאת טרם תדעו מי הוא המדבר, באיירופא שוררת האמונה כי כל אמעריקאני

הוא דעמאקראט, והוא ההפך מהאריסטאקראט, האציל המתנפח כברבור החושב כי דמו איננו אדום כדם כל בן תמותה. דם ממראה תכלת חלק לו אלהים, ירושת נחלה מאבות אבותיו, דבורו בנחת, וכל מלה שקולה במאזנים, ילבש גאות לא לפי מדו, וכל מיני בני אדם כאין נגדו, תחת אשר הדעמאקראט, וביחוד האמעריקאני הוא חבר לכל אדם, כקטן כגדול, כעשיר כרש, ידבר בלשונו את אשר יחשוב לבו, לא יביט ולא יחוש ליחש משפחה ולתוארי כבוד, דבורו פשוט בלי דיפלאמאטיא, והוא מין אדם ממדרגה שניה בעיני האציל הברבור האיירופי, ויודעי דעת באמעריקא ממלאים שחוק פיהם על האצילים הגיאונים. הממשלה האמעריקאנית היא ממשלה דעמאקראטית, אשר לכל אזרחיה חק אחד ומשפט אחד, בלי כל הבדל, בין כושי ללבן, הודי או אשכנזי, יהודי, נוצרי, מחמדי או בלי כל אמונה ודת, ובזה יתפאר האמעריקאני.

הסאציאליסט הנולד בחיק הורים יהודים, והוא עצמו שונא את עמו ודת אבותיו, יחשוב את עצמו לדעמאקראט גם הוא, יען על פי תורתו הוא אזרח כל התבל, וכל יושבי תבל המה אחיו — מלבד בני עמו, המיוחסים המתגאים בתורתם המוזרה השנואה לכל הנוצרים, והתורה ההיא הלא תבדילם מעמים אחרים, ואצילות כזאת לא יוכל נשוא, כי על כן הוא דעמאקראט ודעמאקראטית תהיה הממשלה אשר ינבא לחמוריו, גן עדן בעולם הזה, עולם אשר בו ישב הפועל לכסא, והעשיר, האציל, המיוחס, הלמדן והפלוסוף החכם, כלם כלם עפר רגליו ילחכו, המה יזרעו והפועל יקצור, המה ילכו רגלי והפועל במרכבה מרקדה רתומה לסוסים בעלי שתי רגלים המיוחסים.

והפועלים? החסידים המאמינים מתאמצים למלא חזון נביאיהם, וכבר לבשו עזות יותר מכפי מדתם, בחשבם כי משיח צדקם עומד כבר אחר כתליהם ומחכה להושיבם על ראשי נדיבים. ולחוצפה, עזות וסכלות יקראו בשם „דע-מאקראטיא". והמלה הזאת לא תמוש מפיהם בכל אספותיהם, כי על כן יתנגדו ליסוד ממשלת ישראל על אדמת קדשו, מפחד פן תהיה ממשלה כזאת ממשלה אצילית ברוח המיוחסים

„הלמדנים” אשר יתגאו בתורתם נגד ההמון הדעמא-קראטי, ואיש ישר יודע דעת אין בהם אשר יתן בינה בלבם, כי באמת אין דעמאקראט אמתי בעולם, מלבד האחד, והוא, האדון מלאך המות וזוגתו הצנועה מרת אדמה יחי'. הזוג הזה אינם יודעים באמת כל הבדל בין עשיר לרש, ובין חכם וכסיל, צעיר ואיש שיבה, צדיק ורשע כלם נשתוו, ואם נשאר עוד ניר בתבל לדעמאקראטיא אמתית, לכו וחפשוה אולי בין אצילי פולין.

הנה כי כן, אחרי אשר יוצרי הבאלשעוויזם עצמם נוכחו עתה, כי הבל בנו עליות בשמים, וכל חזיונותיהם נשא הרוח, אחזו כעת בדרך אחרת, ואם יכלנו לשפוט כי גם חסידיהם הקטנים יראו את הדרך הנכונה בהוכחם כי הבאלשעוויזם היא „סתימת הגולל” על קבורת הסאציאליזם, האנארכיזם והקאמוניזם—אם נשאר עוד מח בעצמותם, אבל לא! השועלים הקטנים על עמדם יעמודו, המה למדו ערמה מחתול, אם תשליכוהו על גבו, יפול על ארבעת רגליו, ולא לבד כי לא למדו צדק, אך גם להגיון ושכל אדם ישר אין מקום עוד בראש החיה ההולכת על שתים, ואם לא אות נאמן הוא, כי לא האמת, ולא טוב העם ואשרו מגמת פני סאציאליסטים בכלל, רק תאות ממשלה להיות רועים את הצאן, לאכול מחלביהן ולגוז את צמרן.

נביאי הסאציאליזם השמיעו אולת אחת גדולה, וכל אשר לו אזנים ארוכות שמע וישימיה כחותם על לבו. לאמר: כי הפועל, ורק הפועל הוא בחיר כל היצירים אשר עליו העולם עומד וקים בזכותו, ובלעדו תנוט הארץ. הוא בנה את כל התבל, ואם כן לו היא, ומהגיון זה, הלא יוכל הפועל לגנוב, לגזול, לחמוס ולעשות ככל אשר תאוה נפשו ולא יאשם, ורק הבורזואים המה הגנבים והשודדים.

עתה נשאלה נא את פי האכר, ונראה אם לא נמצא בפיו טענה יותר צודקת, כי הוא רק הוא המחיה את כל היקום, הוא הנותן לחם לכל בשר, ובלעדו לא נוכל לחיות אף יום אחד אם יחדל לתת לנו את פרי עבודתו, ומדוע לא יתפארו בוני מסלות ברזל ואניות המביאים לנו את הלחם ממרחקים, אחרי אשר במקום מושבנו אין חטה ושעורה, מלבד יערות עץ,

אבנים לבנין, ועוד כאלה אשר לא יוכלו להשביע רעבונינו, ומדוע לא יתפאר העשיר בעל האוצרות, כי אם יקפוץ ידו מתת את כספו הלא במתים נתחשב? הן בלי כסף לא ירים איש את ידו ורגלו, האכר לא יזרע, והפועל לא יעבוד, אניות לא תבנינה, וגם בתים לשבת לא יפלו מן השמים, ומדוע לא יתגאה הרב, מורה הדת, ומורה בבית הספר, כי לולא עבודתם הלא כבהמות נדמינו, וכל התבל נהפכה למדבר שממה, וגם לשוטרי הפאליציי יש הצדקה להתפאר, כי לוא הסירו חסדם מאתנו יום אחד, וביחוד בערים הגדולות, אז אין איש בטוח בחייו אף רגע, כאשר כן הראו לנו בפועל זה לא כבר בבאס-טאן העיר, כי ברגע אשר שמעו הגנבים, הרוצחים וכל תרבות פועלי און כי קראה הפאליציי „שבת" לעבודתה, בדרשה הוספה על שכרה, והנה מלאת כל העיר חמס שד ורצח, ומדוע נקפד שכר סופרים ומדפיסים, אשר בלעדם כפראים במדבר היינו, ומדוע לא נכיר טובה לבעלי מלאכה עושי נרות, ועוד יותר לחופרים במעבה האדמה למצוא מקורי נפט או גאז, וליוצרי החשמל, אשר בלעדם עלינו היה לשבת בחשך, ואנחנו תושבי ארץ הקדושה בשנת תרע"ה בימי המלחמה, הלא טעמנו כבר טעם חושך, ועלינו היה להשתפק באור הלבנה, אשר לא בכל לילה האירה פניה אלינו, ואפלטון החכם מכל הפראלעטארים גזר אומר, כי רק הפלוסופים צריכים להיות המושלים בתבל, ואנחנו יודעים היום, כי לוא החלטנו לתת עטרת מושלים על ראש פלוסופים ידועים, אז לא השפיקו לנו כל מי ים הגדול לשפוך על ראשם, ובמה נעלה הבור הסאצ-יאליסט על הפלוסוף הנאור? הנה כי כן יבואו נא רועי הפרא-לעטארים ויגידו לנו במה נופל טהאמאס עדיסאן מיאנקעל החיט, והאכר בפתח תקוה מדר' שמעהילע לעווין, או עורך „חדשות הארץ" מסולימאן שומר גני וכלבו?

הנה כי כן, אם מראשית יסוד היוניאן עד הגיעו לבאל-שעוויזם עברו כמה עשרות שנים בכל העולם, הנה עתה באו לארץ הקדושה תלמידים מובהקים אשר גמרו כבר חק למודם בכל ספרת האנארכיא, והם המה מיסדי „אחדות העבודה", ופה באמעריקא כבר יצאו במחולות, ולשונם מלאה רנה על כל הגדולות אשר עשו מלאכיהם בציון, ויקוו כי בעוד מעט

יהיו המה המושלים ביהודה, וכל בעלי הון אשר יבואו ארצה כנען יפלו אל פיהם, ואין כל ספק כי כן יהיה באמת, וארץ אבותנו תחרב בראשית בנינה, והתרופה האחת לפי דעתי, היא כאשר אמרתי כבר:

גְזֹרוּ!

יתאספו נא כל היהודים בארץ הקדושה בכל עריהם ומושבותיהם ויחליטו פה אחד, כי כל אלה הנשבעים לדגל האדום נבדלו מקהל ישראל, ואין להם חלק ביהודה, ולבחירות הנהגת הערים ילכו להם בתור כתה מיוהדה כאחת הכתות האחרות, הערביים, הנוצרים, או כתה בלי כל דת, אבל דבר אין להם עם ישראל ולכל הנוגע לחיי היהודים הפנימים, כי לא יהודים המה, כאשר יודו בעצמם, כי אין חפץ להם בדת ותורת ישראל, ואז תדע גם הממשלה, ותכירם לכתה מיוחדה, כתה אדומה, ובלי כל דת, וכתות כאלה הלא נוסדו כבר באיירופא ואמע-ריקא, וכל ישראל מקצה תבל עד קציה ידעו ביד מי יתמכו בכספם... ואם ימצא איש איזה עצה טובה מזאת, הבה ונראה, ובין כה עלינו להתאמץ בכל כח לבנו ליסד את הסנהדרין מהרה מהרה, כי רק בידו יהיה הכח לפסוק הלכה למעשה, ורק אז יש תקוה לעתידות ציון, ומנהלי הציונית ידעו אז, כי לא להם המלוכה, רק ההנהגה על פי תורת ישראל אשר יורו להם חברי הסנהדרין בירושלם, ואם לא יאבו שמוע, אז ידע כל ישראל כי לא לנו המה.

בשורה טובה

עם גמר הספר הזה, באתנו הבשורה הנעימה, כי השר הערבערט שמואל צוה לשבות ביום השבת. אל החרדים אמנם לא נגע הדבר, אחרי אשר גם טרם צוה השר כבר

ידעו ושמרו את השבת על פי התורה. והפקודה החדשה בלי כפק תדשן רק נפש מנהלי הציונית בארץ הקדושה אשר שבתו עד הנה רק בששת ימי המעשה. אפס הבשורה השניה, כי צוה השר לבטל את „שופטי השלום" וכל משפטי בני ישראל יובאו אל הרבנים, ועל פי הפקודה הזאת הלא גזל את החליל מיד הרועה, ועל הבשורה הזאת עלינו לשמוח באמת כעל נצחון נכבד אשר נצחה היהדות בציון, והדבר הזה יתן תקוה בלב כל הנאמנים בברית ישראל, כי לא יתן השר את ציון למשיסה ביד מחריביה, כי על כן הוא יהודי וציוני הנאמן לעמו ותורתו, כי הנה שמועה רעה שמענו עתה מאספת „פועלי ציון" בוויען אשר בחרו בה' קאפ-לאנסקי לעמוד בראשם, והוא מתאמץ כי יתאחדו כל פועלי ציון בתבל עם האינטערנאציאנאל השלישי במאסקווא, והיא התאחדות גמורה עם הבאלשעוויקים, ואם מעט להם זאת, הנה נתבשרו כי הסאציאליסטים הנוצרים בבריטניה הבטיחו להם עזרתם ליסד בציון „ממשלה סאציאליסטית, על פי תורת לענין וטראצקי", ואחרי אשר הננו יודעים כי לא ציון היא מטרת הבאלשעוויקים, ולפועלי ציון אחת היא, אם רק תמצא ידם למשול, תהי איזה כברת ארץ שתהיה, לוא גם אחרי הרי חשך, וחפצם בציון הוא רק למשוך אחריהם לב היהודים אשר שם ציון יקר בעיניהם, בעוד אשר לארץ אחרת תכבד עליהם העבודה להביא את צאן מרעיתם, כי על כן העצה היחידה היא להבדילם מקהל הגולה, כי דבר אין להם עם ישראל, ובזאת הן נמלא גם חפצם, אחרי אשר כבר נתנו ספר כריתות לכל קדשי האומה מרצון נפשם, והקשר האחד בינם ובין היהודים, הלא הוא רק הזארגאן אשר ידברו וילמדו בבתי ספריהם, ובקשר הזה לבד אין די לתת להם למשול ביהודה, וכלנו יודעים, כי ברגע אשר תעוז ידם בציון, ינוסו משם כל המחכים לגאולה, יען לעמוד על נפשנו להלחם עם באלשעוויקים נמולים תקצר ידנו, כי חזקים המה ממנו, בהשיגם עזרת הבאלשעוויקים הנוצרים בכסף ואנשים, ומה גם אם יתאחדו עם הערביים, עד כי גם ממשלת בריטניה לא תוכל לעצור בהם מפחד המית הקא-

מוניסטים בארצה פנימה, ואם לא נמית את הנחש טרם ישתרע על ארצנו הקדושה, אז אין כל ספק כי ציון לא לנו תהיה, ועל השר ה' שמואל עתה לעזור ליסוד הסנהדרין בירושלם, והננו בטוחים כי יעשה זאת בכל לב ונפש, ועל הרבנים רק לעמוד על המשמר, בדעת עצה ומזמה, והאלהים הבוחר בציון יופיע על עצתם.

תם

LIBRARY

PURCHASED FOR THE

University of Toronto Library

FROM THE

Joseph and Gertie Schwartz
Memorial Library Fund

FOR THE SUPPORT OF

Jewish Studies

3 1761 07284572 0

BM
655
.6
D4